

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých
v dňoch 25. 4. a 9. 5. 2024

Správne konanie: 0066/SKO/2024 (predchádzajúce č. REO-RPMS/2023/01376)
Predmet: § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.
Účastník konania: MARKÍZA-SLOVAKIA spol. s r. o.
Správny orgán: Komisia na ochranu maloletých

Dátum: 10. 4. 2024

NÁVRH UZNESENIA:

Komisia na ochranu maloletých (ďalej len „Komisia“) ako orgán príslušný podľa § 108 ods. 3, § 132 ods. 1 písm. c) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) v znení neskorších predpisov, rozhodla, že správne konanie č. 0066/SKO/2024 (predtým č. REO-RPMS/2023/01376) vedené voči spoločnosti MARKÍZA – SLOVAKIA spol. s r.o. podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov

zastavuje,

pretože odpadol dôvod konania, začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:

Kancelária vyhotoví písomné vyhotovenie rozhodnutia o zastavení konania a doručí ho účastníkovi konania.

T: 24. 5. 2024

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok správneho konania.

T: 7. 5. 2024

Z: PgO

* * *

Komisia na svojom rokovaní dňa 8. 11. 2023 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., v súvislosti s tým, že na programovej službe TV MARKÍZA, odvysielal dňa 16. 8. 2023 o cca 19:00:00 hod. program *Televízne noviny*, ktorý neoznačil žiadnym piktogramom nevhodnosti, čiže ho klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimedialných diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo právnomu zástupcovi účastníka konania doručené dňa 7. 12. 2023, na základe čoho sa začalo správne konanie č. REO-RPMS/2023/01376 (teraz správne konanie č. 0066/SKO/2024). Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Komisia môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. Prílohu oznámenia o začatí správneho konania č. 0066/SKO/2024 tvoril prepis/popis skutkového stavu k správnomu konaniu a kópia záznamu vysielania programu *Televízne noviny* odvysielaného na programovej službe TV MARKÍZA dňa 16. 8. 2023 o cca 19:00:00 hod.

Účastník správneho konania MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadal dňa 12. 12. 2023 listom zaevidovaným pod č. RPMS/2023/007999 o predĺženie lehoty na vyjadrenie a zároveň požiadal Komisiu o zaslanie podkladov zhromaždených v správnom konaní. Predmetné podklady zaslala Komisia právnomu zástupcovi listom zaevidovaným pod č. 00242/2024 dňa 26. 1. 2024 a doručené mu boli 29. 1. 2024.

Vyjadrenie účastníka konania bolo Komisii na ochranu maloletých doručené dňa 21. 3. 2024.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 135 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. začala plynúť dňa 8. 11. 2023 a uplynie dňa 8. 5. 2024. Objektívna 18-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa cit. ustanovenia začala plynúť dňa 16. 8. 2023 a uplynie dňa 16. 2. 2025.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

18:59:51 začiatok záznamu

sponzorský odkaz *Maspex Slovakia*

18:59:56 začiatok programu *Televízne noviny*

Krátky prehľad správ:

Plánovali vraždu policajta

Drahšie hypotéky

Hlasovací preukaz

Správy:

- Plánovali vraždu policajta
- Takto stúpnu splátky hypoték
- Trest za pokus o vraždu
- Obetí je každým dňom viac
- Euromýto už budúci rok
- Hlasovacie preukazy už vydávajú
- *Letné kampane* (cca 19:17:21 – 19:21:03)

Zuzana Čimová, moderátorka: „Zmrzlina, cesta po Slovensku v karavane či rekreačná cyklistika. Reč nie je o letnej dovolenke, ale o súčasnom politickom dianí.“

Viktor Vincze, moderátor: „Cez prázdniny voliči radšej relaxujú. Posledné, na čo chcú myslieť, je politika. Pivo a guláš už nestačia. Kandidáti vymýšľajú kadečo, aby zaujali.“

Redaktorka mimo obraz: „Letnú kampaň sme u nás dávno nemali. Horúčavy a čas dovoleníek však politikov neodradili. Práve naopak. Skočili rovno do vody.“

Milan Potocký, poslanec OĽANO: „Politici na Slovensku sú najradšej v teple a v suchu.“

Redaktorka mimo obraz: „Viacerí však vymenili kulturáky za letné akcie. Tradičné politické mítingy lákajú málokoho.“

Dorota Nvotová: „Pod' s nami von!“

Redaktorka mimo obraz: „Politici radšej bicyklujú alebo sa vozia. Motorové dopravné prostriedky sú toto leto špeciálne v kurze.“

Dorota Nvotová: „Budeme cestovať po Slovensku na takýchto karavanoch.“

Kristián Čekovský: „Michal, utekaj, lebo nestihneme autobus.“

Redaktorka mimo obraz: „PS-ko sa spolieha na vlastné nohy a dúfajú, že rovnako pobežia priaznivci aj do volebných miestností.“

Michal Šimečka, predseda PS: „Normálne sa robia diskusie alebo sa je na jarmokoch, alebo sa rozdáva letáky, a my sme si povedali, že k Progresívnemu Slovensku patrí aj pohyb, energia, zdravie...“

Redaktorka mimo obraz: „Dostať šport priamo na politické pódium dokázalo KDĽH.“

Milan Majerský, predseda KDĽH: „Najviac sa tešia ľudia cyklistickej výzve, lebo každý sa hotuje, že ma porazí... A ja by som bol rád, keby ma niekto porazil, lebo budeme radi, keď budeme aj keď iba druhí vo voľbách.“

Redaktorka mimo obraz: „Peter Pelegrini na to ide ležérnejšie. Stal sa predvolebným spisovateľom. Zo svojej knihy nahral aj podcast a v rámci kampane robí autogramiádu.“

Peter Pellegrini, predseda Hlas-SD: „... Napriek tomu, že ľudia sú na dovolenkách, alebo sa možno politike toľko nevenujú, tak aj tak chodia aaa na tie naše aktivity, a pozrieť sa na tie naše stretnutia, je to fajn.“

Muž na kameru s letákmi strany č. 16 v ruke: „Koho ideme voliť? Tu sú karty.“

Redaktorka mimo obraz: „Kampaň včera rozbehol aj SMER. V Rimavskej Sobote.“

Redaktorka na ulici: „Dobrý deň, pán Fico, jednu otázku, ako sa vám kampaňuje?“

Redaktorka mimo obraz : „Nakrúcanie aj tému sme im avizovali vopred. No na našich divákov si Robert Fico nenašiel čas.“

Žena na ulici sa fotí s Robertom Ficom. Fico sa jej poďakuje. **Žena** odpovie: „Ďakujem pekne.“

Redaktorka na ulici: „Pán Fico, jednu otázku, môžem sa opýtať.“

Muž podáva ruku R. Ficovi: „Vitajte v Rimavskej Sobote!“

Zrejme dom kultúry plný ľudí. **Ľudia** skandujú a tleskajú: „Fico!“

Prestrih. **Redaktorka mimo obraz:** „Priestor využil až na pódium. Útokom na prítomných novinárov.“

Fico na pódium: „Lebo vidím tu Denník N a Markízu, tak dneska budete čítať, (nezrozumiteľné), že 20 ľudí sa stretlo v Rimavskej Sobote, nikto neprišiel. Zlá atmosféra. Zatlieskajme im, aby videli, ako buráca SMER!“

Branislav Gröhling, podpredseda SaS, naberajúc zmrzlinu: „Ja si iba myslím, že je zelená.“

Redaktorka mimo obraz: „Nie každý rozdáva pivo a guláš. No SaS-ka na to ide tiež cez žalúdok.“

Branislav Gröhling, podpredseda SaS: „Mladí ľudia prídu na zmrzlinu, môžu si vybrať jednotlivé príchuť, potom aj s rodičmi alebo s nimi vieme komunikovať o školstve, čo je naša téma.“

Redaktorka mimo obraz: „Takmer každá strana robí kultúrny program. SME RODINA pre rodiny.“

Boris Kollár, predseda SME RODINA: „Šmolkovia alebo tam, Dedo Jozef s Bambuľkou, alebo sú tam hm ja neviem (nezrozumiteľné) Tanculienka, alebo ja už neviem ani, kto to je, proste, ľudí zaťažujeme politikou len týmito novinami...“

Redaktorka mimo obraz: „Občas príde aj k vyhroteným emóciám. Napríklad pri strete politických strán.“ Záber na skupinu ľudí, ako komunikujú medzi sebou zvýšeným hlasom.

Marian Kotleba na kameru: „Za nami vidíte stánok Demokratov, Hegera.“

19:20:43 – 19:21:03

Redaktorka mimo obraz: „Rozruch v Snine zase spôsobil Igor Matovič.“

Muž, ktorého držia dvaja muži, zvýšeným hlasom hovorí Igorovi Matovičovi: „Čo si?“

Hlas: „(nezrozumiteľné)...“

Muž zvýšeným hlasom: „Čo som?“

Igor Matovič: „... (nezrozumiteľné), čo som ti povedal, presne to...“

Muž zvýšeným hlasom: „Ja som starý k... (nezrozumiteľné), ty čuráku jeden...“

Igor Matovič: „No jasne...“

Muž zvýšeným hlasom: „Ty čuráku!“

Redaktorka mimo obraz: „Príjemná čas kampane sa čoskoro skončí, v septembri sa očakáva špinavý politický súboj. Regionálne štáby a Gabriela Kajtárová, televízia Markíza.“ (trvanie cca 3 min. 42 s)

- Ničivé požiare
- Vojak prehovoril
- Znečistené jazero
- Piesočná búrka
- Turné speváčky Madonny
- zvukovo-obrazový komunikát Voľby 2023
- Kto kandiduje

19:27:05 zvukovo-obrazový komunikát

19:27:09 – 19:29:09 reklamný blok

19:29:12 zvukovo-obrazový komunikát

19:29:13 **pokračovanie programu *Televízne noviny***

- Neodporúčajú kúpanie vo fontáne
- Nebezpečný kebab
- Informácie cez účet
- Nemci zlegalizujú marihuanu
- V byte naši telo
- Brigádujú v nemocnici
- Záchranárom vrátil veci
- Silné búrky v Česku
- Nová električka aj trolejbus
- Útoky na prístavy

19:45:39 zvukovo-obrazový komunikát

19:45:43 – 19:53:32 reklamný blok

19:54:33 zvukovo-obrazový komunikát

19:53:43 **pokračovanie programu *Televízne noviny***

- Zo zvierat modelky
- Hala s vlnami vo vnútri
- Desať rokov bez Beďa
- Hrajúca cesta

20:02:44 **koniec programu *Televízne noviny***

20:02:45 zvukovo-obrazový komunikát

20:02:46 sponzorský odkaz *Ocutein Brillant, AURISCLEAN, Gemerka Botanica, Radosť*

20:03:29 Predpoveď počasia

20:06:59 sponzorský odkaz *Ive Inkontinstop, ENZYCOL, Gemerka, Radosť*

20:07:39 zvukovo-obrazový komunikát, *Dnes večer uvidíte*

20:09:01 **koniec záznamu**

* * *

Podľa § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania a dôsledne tento systém uplatňovať.“

Podľa § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

Podľa § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie“

Podľa § 1 ods. 2 písm. g) vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.“

Podľa § 1 ods. 3 písm. k) vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Audiovizuálne diela, multimediamiálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.“

Podľa § 1 ods. 5 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „*Obsah audiovizuálnych diel, multimediamiálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska*

a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,

b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho poslania diela alebo programu a

c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby“.

* * *

V rámci posudzovania predmetu tohto správneho konania bolo potrebné vysporiadať sa s kolíziou ústavou zaručených práv a právom chránených záujmov.

Právo slobody prejavu patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti a v právnom poriadku Slovenskej republiky je zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t.j. **nemá absolútny charakter**. Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.:

„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“ (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR)

V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „US SR“) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich nálezoch stotožnil aj ÚS SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV. ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona (**požiadavka legality**),
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (**požiadavka proporcionality**)
- a sledovať legitímny cieľ (**požiadavka legitimacy**), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Požiadavka zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený osobitným predpisom, zakotvená v ustanoveniach § 62 zákona č. 264/2022 Z. z., vychádza z potreby ochrany maloletého diváka pred obsahom, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na jeho osobnostný vývin, a teda vychádza z potreby ochrany záujmu chráneného Ústavou SR – **mravnosti**, ktorá môže byť ohrozená obsahom vysielaného či sprístupňovaného obsahu. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou nedospelých osôb, a to na základe zákona, konkrétne ustanoveniami § 62 zákona č. 264/2022 Z. z.. **Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.**

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.. Keďže zákonodarcu využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Komisii neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

V uvedenej televíznej reportáži dvakrát odznelo slovo „čurák“. Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka (ďalej len „SSSJ“) ide o vulgarizmus, ktorý označuje mužský pohlavný orgán, pohlavný úd alebo hanlivé označenie muža, nadávku mužovi.

19:20:43 – 19:21:03

Redaktorka mimo obraz: „Rozruch v Snine zase spôsobil Igor Matovič.“

Muž, ktorého držia dvaja muži, zvýšeným hlasom hovorí Igorovi Matovičovi: „Čo si?“

Hlas: „(nezrozumiteľné)...“

Muž zvýšeným hlasom: „Čo som?“

Igor Matovič: „... (nezrozumiteľné), čo som ti povedal, presne to...“

Muž zvýšeným hlasom: „Ja som starý k... (nezrozumiteľné), ty čuráku jeden...“

Igor Matovič: „No jasne...“

Muž zvýšeným hlasom: „Ty čuráku!“

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 vyhlášky 589/2007 Z. z., ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti.

Z hľadiska:

- kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele:

príspevok Letné kampane, v ktorom odznali odvysielané výrazy, bol súčasťou programu *Televízne noviny*. Obsahoval viaceré reportáže z rozličných miest na Slovensku, v ktorých prebiehala predvolebná kampaň viacerých politických strán a zúčastnila sa jej verejnosť. Program *Televízne noviny* je spravodajský program, ktorý spadá pod univerzálny program, to znamená, že je vhodný pre všetky vekové kategórie.

- spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva: odvysielané nevhodné výrazy sme zaznamenali v reportáži informujúcej o predvolebnom mítingu OĽANO. Odznali v rámci emotívneho vyjadrenia negatívneho postoja muža, ktorý sa zúčastnil predvolebného mítingu OĽANO, na adresu I. Matoviča.

- intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele: Výraz *čurák* odznal v príspevku 2x, Slovník súčasného slovenského jazyka ho uvádza ako vulgarizmus, sme toho názoru, že ide o vulgarizmus nižšej intenzity. Príspevok, v ktorom boli odvysielané uvedené výrazy a ku ktorému sa tematicky viazal, trval cca 3 min. 42 s, takže frekvenciu daného nevhodného výrazu možno považovať za vyššiu.

V kontexte dĺžky celého monitorovaného programu, ktorý trval cca 1 h 2 min. 48 s však možno frekvenciu dvoch vulgárnych výrazov slabšej intenzity považovať za nepatrnú a z tohto pohľadu sa ich výskyt nemusí javiť ako výrazne problematický. Program bol však odvysielaný ako univerzálny, t. j. vhodný pre všetky vekové kategórie a ako taký by nemal obsahovať žiadne kritériá nevhodnosti.

V neposlednom rade pripomíname tiež fakt, že v prípade reportáže nešlo o umelecké dielo ani o reportáž odvysielanú naživo, ale o vopred pripravený príspevok *Televíznych novín* a vysielateľ mohol zabezpečiť, aby odvysielané výrazy boli prekryté zvukovou stopou.

Vysielateľ je podľa § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. na účely ochrany maloletých povinný určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania a dôsledne tento systém uplatňovať. V súlade s ustanovením § 43d ods. 1 zákona č. 40/2015 o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých predpisov do nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného na základe § 12 ods. 2 tohto zákona bola platná a účinná vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania v znení neskorších predpisov (ďalej iba „vyhláška č. 589/2007 Z. z.“). Vyhláška č. 328/2023 Z. z. o jednotnom systéme označovania a spôsobe jeho uplatňovania vydaná na základe § 12 ods. 2 zákona č. 40/2015 Z. z. nadobudla účinnosť 1. 1. 2024. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetné programy boli odvysielané ešte v roku 2023, sa na predmetné správne konanie vzťahuje vyhláška č. 589/2007 Z. z., platná a účinná do 31. 12. 2023 (ďalej len „jednotný systém označovania“ alebo „JSO“).

S prihliadnutím na **§ 1 ods. 5 JSO** je Komisia povinná posudzovať obsah programu v súvislosti s prítomnosťou hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v posudzovanom programe aj z hľadiska ich **kontextuálneho výskytu, spôsobu a formy spracovania** alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh programu, **umeleckého a morálneho posolstva programu** a tiež z hľadiska **intenzity a frekvencie** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele. Na základe uvedeného posúdenia tak Komisia dospeje k záveru o vekovej vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre určitú skupinu maloletých.

Účastník konania vo svojom vyjadrení uviedol, cit.:

„Správne konanie: 0066/SKO/2024 (predtým REO-RPMS/2023/01376)

Vec: Vyjadrenie vysielateľa MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.

Dňa 07.12.2023 bolo právnenému zástupcovi vysielateľa, spoločnosti MARKÍZA — SLOVAKIA, spol. s r.o. so sídlom Bratislavská 1/a, 843 56 Bratislava, IČO: 31 444 873 (ďalej len „Vysielateľ“) doručené oznámenie Komisie na ochranu maloletých (ďalej len „Komisia“) o začatí vyššie uvedeného správneho konania : 0066/SKO/2024 (predtým REO-RPMS/2023/01376) vo veci možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách) (ďalej len „ZoMS“) v súvislosti s tým, že na programovej službe TV MARKÍZA odvysielal dňa 16.08.2023 o cca 19:00 hod. program Televízne noviny, ktorý neoznačil žiadnym piktogramom nevhodnosti, čiže ho klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej ako „Oznámenie“).

K začatému správnenému konaniu si Vysielateľ dovoľuje uviesť nasledovné:

Podľa 62 ods. 6 ZoMS sú vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania a dôsledne tento systém uplatňovať, ktorým v rozhodnom čase bola vyhláška č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“).

V Oznámení Komisia konštatovala, že predmetný program obsahoval scény, ktoré mohli obsahovať hodnotiace kritériá podľa JSO, in concreto podľa:

- § 1 ods. 1 písm. b) JSO vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
- § 1 ods. 2 písm. f) JSO slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie,
- § 1 ods. písm. g) JSO vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,
- § 1 ods. 3 písm. k) JSO slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

Vzhľadom na uvedené vzniklo podľa názoru Komisie dôvodné podozrenie, že monitorovaný program mohol svojím obsahom splniť kritériá odôvodňujúce klasifikáciu programu ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo nevhodného a neprístupného pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov. Z dôvodu odvysielania predmetného programu bez akéhokoľvek piktogramu JSO vzniklo dôvodné podozrenie z možného porušenia § 62 ods. 6 ZoMS ako následku možného nesprávneho uplatnenia JSO.

Vysielateľ sa so záverom Komisie, že mohlo dôjsť k porušeniu 62 ods. 6 ZoMS, nestotožňuje.

Vysielateľ zastáva názor, že posudzovaný program nenapĺňal akékoľvek obmedzenia stanovené JSO vo vzťahu k vulgárnemu či obscénnemu vyjadrovaniu, gestám alebo slovnej agresivite a expresívnemu vyjadrovaniu a pod.

Komisia namieta konkrétne reportáž s názvom *Letné kampane odvysielanú v rámci Televíznych novín*. Predmetom reportáže bolo priblíženie politického diania počas letných prázdnin v rámci predvolebnej kampane strán a programy politických strán poskytovaných pre ľudí v rámci regiónov pri cestovaní kandidátov strán po Slovensku. Reportáž obsahovala informácie o kultúrnom a športovom programe organizovanom politickými stranami pre ľudí. Reportáž zároveň obsahovala informácie o tom, že v niektorých prípadoch dochádzalo aj k negatívnym emóciám a slovným atakom zo strany voličov, ktorí s tou ktorou konkrétnou stranou alebo jej predstaviteľmi nesúhlasia.

Konkrétne sa jednalo o stret medzi politickou stranou Demokrati a ĽSNS. V Snine sa zas udial incident medzi Igorom Matovičom a jeho zrejším odporcom (postarším pánom), ktorí si na videu v rámci reportáže ostrejšie slovné vymieňajú svoje antipatie. Pán vo videu na adresu I. Matoviča vysloví „Ty čuráku jeden...“ na čo mu I. Matovič odvetí „No jasne...“ a pán opäť zopakuje „Ty čuráku!“ Obrazovú zložku reportáže v danom čase tvorí video priamo z miesta konfliktu natočené prítomným účastníkom programu hnutia OĽANO (dnes hnutie Slovensko).

I. Charakteristika programu ako spravodajského programu

Program *Televízne noviny* predstavuje spravodajský program prinášajúci aktuálne a dynamické informácie z politickej a spoločensko-kultúrnej sféry z domova i zo zahraničia. Spracovanie každej témy podlieha pravidlu objektívneho informovania bez náznaku komentára a rešpektuje prítomnosť univerzálneho diváka. Program je vysielaný každý pracovný deň od 19:00 hod.

Podľa § 3 ods. 2 JSO „Audiovizuálne diela, zvukové záznamy umeleckého výkonu, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré primárne nie sú vyrobené a určené maloletým a neobsahujú kritériá nevhodnosti alebo neprístupnosti, sa klasifikujú ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých.“

Ochrana maloletých podľa JSO je pri spravodajských programoch poskytovaná prostredníctvom § 6 ods. 6 JSO, podľa ktorého „V spravodajských programoch a publicistických programoch, ktoré sú klasifikované ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých, odvysielaniu obrazového materiálu tvoriaceho súčasť týchto programov, ktorý zobrazuje osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami vrátane zobrazení následkov na obetiach v dôsledku živelných pohrôm, dopravných alebo leteckých nešťastí, najmä obrazy zranení, krvi, telesných znetvorení a utrpenia, obrazy zranených alebo umierajúcich detí, alebo zobrazenie detí ako obetí alebo ako svedkov kriminálnych činov, predchádza slovné upozornenie: „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“

Vzhľadom na to, že spravodajské programy nie sú primárne určené maloletým divákovi a neobsahujú kritériá nevhodnosti alebo neprípustnosti, sú klasifikované ako vhodné pre všetky vekové skupiny. Ochrana maloletých v prípade nevhodných príspevkov a reportáží je zabezpečená prostredníctvom odvysielania upozornenia „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“ pred príspevkom, ktorý napĺňa kritériá nevhodnosti alebo neprípustnosti pre maloletých divákov. V prípade spravodajských programov sa neuplatňuje ochrana maloletých prostredníctvom označovania vekovej vhodnosti alebo nevhodnosti týchto programov, ale ochrana sa zabezpečuje vo vzťahu k príspevkom obsahnutým v spravodajskom programe osobitne. Uvedené vyplýva aj z celkovej formulácie § 6 ods. 6 JSO, v zmysle ktorej „v spravodajských programoch a publicistických programoch, ktoré sú klasifikované ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých...“, z čoho je zjavné, že spravodajské a publicistické programy sa klasifikujú ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých.

Nemožno opomenúť skutočnosť, že spravodajské programy ako celok vrátane Televíznych novín nie sú primárne určené maloletým divákom, napriek ich klasifikácii ako vhodných pre všetky vekové skupiny maloletých. Rovnako ani samotná reportáž Letné kampane nie je v žiadnom ohľade určená maloletým, keďže jej témou sú predvolebné kampane politických strán organizované pre voličov, t. j. osoby staršie ako 18 rokov oprávnené voliť. Cieľovou skupinou reportáže preto neboli maloletí diváci a reportáž im nebola určená.

Je zaužívaný dlhodobý štandard a prax v podstate všetkých vysielateľov televíznych služieb, že televízne noviny ako spravodajský program je vysielaný od 19:00 cca do 20:00 na všetkých hlavných programových službách jednotlivých vysielateľov. V danom časovom rozpätí sú už diváci z práce doma a majú záujem dostať informácie o dianí doma a vo svete. Spravodajstvu je preto poskytovaný hlavný vysielací čas u všetkých vysielateľov, MARKÍZA — SLOVAKIA nevyvímajúc.

V prípade, ak by sme pripustili závery Komisie, ktoré môžu byť výsledkom tohto správneho konania, slovenskí vysielatelia by museli začať klasifikovať svoje spravodajské programy ako nevhodné pre maloletých divákov do 12, 15 a 18 rokov. Za týchto okolností by následne museli byť vysielané osobitné televízne noviny pre každú vekovú skupinu, pričom jedny televízne noviny klasifikované ako nevhodné pre maloletých divákov do 12 rokov by museli byť vysielané pred 20:00 hod., televízne noviny klasifikované ako nevhodné pre maloletých divákov do 15 rokov v čase medzi 20:00 hod. až 22:00 hod. a napokon, televízne noviny vhodné pre dospelých divákov, t. j. klasifikované ako nevhodné a neprípustné pre maloletých divákov do 18 rokov by museli byť vysielané až po 22:00 hod, pričom v priebehu pracovného týždňa títo diváci na druhý deň vstávajú do práce. Takýto postup sa javí ako neúčelný a nelogický, pričom nemá ani oporu v príslušných ustanoveniach ZoMS a JSO. Ustanovenie § 6 ods. 6 JSO by zároveň absolútne stratilo akýkoľvek svoj zmysel, opodstatnenie a účel, za ktorým ho zákonodarca do JSO zakomponoval, keďže spravodajská program by bol klasifikovaný ako celok, tzn. že všetky reportáže v ňom obsiahnuté by boli vhodné len pre danú skupinu maloletých, resp. plnoletých divákov. Slovné upozornenie pred jednotlivými príspevkami by bolo preto za takýchto okolností absolútne nadbytočné.

JSO pritom navyše rozdeľuje kritériá nevhodnosti podľa obrazovej zložky programov a nie podľa zvukovej. Uvedené vyplýva z ustanovenia § 6 ods. 6 JSO, ktoré ukladá Vysielateľovi povinnosť upozorniť divákov na nevhodnosť príspevku slovným upozornením, ak tento príspevok „zobrazuje osobné tragédie, reálne násilie s jeho následkami a obeťami...“. Ako vyplýva zo samotného prepisu príspevku, reportáž neobsahovala žiadne hodnotiace kritériá. Komisii zároveň neprináleží rozširovať pôsobnosť a rozsah kritérií JSO nad rámec tých, ktoré sú v ňom stanovené, a ktorých voľbu uskutočnil zákonodarca pri tvorbe tohto právneho predpisu. V predmetnom správnom konaní pritom Komisia neprimerane rozširuje a uplatňuje označovania nevhodnosti programov pre maloletých divákov v zmysle JSO na programy, ktoré sa v zmysle JSO týmto spôsobom neklasifikujú. V rámci posudzovania programov a jednotlivých príspevkov v rámci spravodajských programov má Komisia postupovať lege artis v súlade so znením zákona a príslušných právnych predpisov a nie svojvoľne rozširovať uplatňovanie ZoMS a JSO nad rámec ich obsahu na programy, na ktoré sa systém klasifikovania nevhodnosti pre maloletých divákov neuplatňuje.

Pôvodný Jednotný systém označovania prijatý Radou pre vysielanie a retransmisiu na jej zasadnutí dňa 13.09.2005 (účinný od 01.11.2005) pritom v čl. X. ods. 2 písm. ustanovoval, že „Vysielateľ môže medzi univerzálne programy zaradiť i programy, ktoré z časových dôvodov nemožno klasifikovať denné alebo mimoriadne spravodajstvo, priame prenosy, u ktorých nemožno predpokladať univerzálnu vhodnosť.“

Univerzálnym programom sa pritom rozumeli programy, ktoré nie sú nevhodné pre maloletých a zároveň nie sú detskými programami. Daná definícia je obsahovo totožná s vyššie citovaným § 3 ods. 2 JSO. Vo vzťahu k spravodajským programom pôvodný JSO rovnako ustanovoval pre Vysielateľa povinnosť slovného upozornenia pred odvysielaním príspevkov nevhodných pre maloletých divákov.

Postup v označovaní spravodajských programov ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých s osobitným upozornením pred odvysielaním nevhodných príspevkov v rámci spravodajstva je preto dlhoročne zaužívanou praxou vyplývajúcou z JSO, či už jeho staršej alebo aktuálne platnej a účinnej verzie. Ustanovenie § 6 ods. 6 JSO má v rámci JSO svoje opodstatnenie, ktoré spočíva práve v posudzovaní nevhodnosti jednotlivých príspevkov v rámci spravodajských programov, keď tieto samotné sú klasifikované ako vhodné pre všetky skupiny maloletých. Zámer Rady zaviesť klasifikáciu nevhodnosti podľa § 1 JSO aj na spravodajské programy nemá preto oporu v JSO a je v rozpore s jeho príslušnými ustanoveniami a dlhoročnou praxou slovenských vysielateľov.

II. Zvuková zložka reportáže

V zvukovej zložke reportáže odznie na adresu pána I. Matoviča od nespokojného voliča označenie „Ty čuráku“. Pod pojmom „čurák“ sa síce na jednej strane v zmysle Slovníka súčasného slovenského jazyka rozumie „hanlivé označenie muža, nadávka mužovi“, avšak jednoznačne tento výraz nemožno charakterizovať ako vulgarizmus nevhodný a neprípustný pre maloletých divákov do 18 rokov.

Programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú vulgárne či obscénne vyjadrovanie a gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

Ako je uvedené vyššie, program je svojím druhom a charakterom spravodajským programom, ktorý nie je určený maloletým divákom. Obsahom reportáže zároveň boli informácie o letných programoch politických strán organizovaných za účelom predvolebnej kampane, t. j. tieto informácie boli primárne určené oprávneným voličom starším ako 18 rokov.

Ani v tomto prípade však Vysielateľ nesmie divákovi sprostredkovať len jednostranné informácie pozitívneho charakteru. Obsahom práva na informácie a slobody prejavu sú nielen informácie, ktoré sa prijímajú priaznivo a pozitívne, ale aj informácie, ktoré šokujú, urážajú či znepokojujú. Takto si to vyžaduje pluralizmus, tolerancia a veľkoryosť, bez ktorých neexistuje „demokratická spoločnosť.“ (Rozsudok ESLP Handyside proti Spojenému kráľovstvu 1976, Jersild proti Dánsku 1994).

Úlohou novinárov je sprostredkovať verejnosti neskreslené a názorovo vyvážené informácie a verejnosť má právo tieto informácie dostať. Vysielateľovi neprináleží selektovať spravodajské informácie a rozhodovať, ktoré z nich verejnosti poskytne a ktoré nie. Bolo povinnosťou Vysielateľa divákovi poskytnúť nie len informácie o zábavných a športových programoch politických strán pre verejnosť, ale aj informácie o negatívnych incidentoch, ktoré tieto programy na určitých miestach sprevádzali. S ohľadom na charakter programu ako spravodajský program a s tým spojenú jeho klasifikáciu ak vhodného pre všetky vekové skupiny maloletých podľa JSO, Vysielateľ zastáva názor, že porušenia § 62 ods. 6 ZoMS sa nedopustil a postupoval súladne s právnymi predpismi, keď program Televízne noviny neoznačil piktogramom nevhodnosti pre ktorúkoľvek z vekových skupín maloletých divákov.

III. Výskyt hodnotiacich kritérií v programe Televízne noviny

Podľa § 1 ods. 5 JSO sa obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby posudzuje z hľadiska:

- a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby

Obsahom reportáže boli informácie o programoch pre ľudí organizovaných v rámci predvolebného boja jednotlivými politickými stranami. Novinárska činnosť však musí priniesť objektívne a nestranné informácie zabezpečujúce ich pluralitu a názorovú rôznorodosť. Vysielať sa preto pri spracovaní reportáže neobmedzil len na pozitívne informácie o programoch, ale divákov informoval aj o negatívnych udalostiach, ktoré sprevádzali niektoré z programov. Vysielať nemôže selektívne verejnosti skrývať negatívne informácie, ktoré sú s danou udalosťou spojené. Vysielať tak týmto priniesol verejnosti vyvážené informácie spĺňajúce požiadavky stanovené pre spravodajský program tak, aby si divák dokázal zo sprostredkovaných informácií vytvoriť svoj vlastný názor na danú tému.

- b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva diela alebo programu

Program Televízne noviny je spravodajským programom prinášajúcim informácie o aktuálnom politickom dianí vo svete, na Slovensku, ale aj v jednotlivých regiónoch. Ako je už uvedené vyššie, požiadavky kladené na tento druh programu sú primárne zabezpečenie objektívnosti, nestrannosti a názorovej plurality informácií. Charakter programu preto vyžaduje, aby Vysielať verejnosti poskytol rôznorodé, či už pozitívne ale aj negatívne informácie tak, aby si verejnosť dokázala vytvoriť svoj vlastný a neskreslený názor na spracovanú tému.

Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že pojem „čurák“ nespadá do kategórie najťažších vulgarizmov v rámci slovenského jazyka, ale jedná sa skôr o urážku muža jemnejšieho charakteru. JSO vyžaduje označovanie programu ako celku, t. j. pripustiť smerovanie Komisie v tomto správnom konaní by Vysielať musel celý spravodajský program Televízne noviny označiť piktogramom nevhodnosti do 12, 15 alebo 18 rokov. Pokiaľ by Vysielať musel týmto spôsobom selektovať informácie spravodajského programu, narušila by sa tým pluralita a objektivita informácií obsiahnutých v spravodajskom programe. Objektívne si nemožno predstaviť spravodajský program, ktorý by bol určený len vybranej vekovej skupine divákov.

Vysielať zodpovedne pristupuje k dodržiavaniu povinností podľa ZoMS a JSO a vulgarizmy do obsahu svojich reportáží nezahŕňa. Akékoľvek slovné prvky, ktoré by sa mohli javiť ako nevhodné z danej pasáže spravidla vystrihne a reportáže podliehajú niekoľkostupňovej kontrole redakciou Vysielať, čím je prakticky vylúčený výskyt vulgarizmov vo zvukovej zložke reportáží. V danom prípade však zvukovú zložku Vysielať vyhodnotil ako súladnú s príslušnými právnymi predpismi a zaužívanou praxou, nakoľko sa nejednalo o tvrdý vulgarizmus nevhodný pre maloletých divákov. Navyše bola zvuková zložka sprevádzaná značnou ruchovou stopou priebehu incidentu a samotné slovo je pre diváka ťažko identifikovateľné. Napokon ani samotný sťažovateľ nenamieta slovo „čurák“, ale údajný výskyt vulgarizmu „kokot“, ktorý sa však v reportáži ani nenachádza.

- c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.

JSO stanovuje povinnosť označiť piktogramom nevhodnosti program ako celok, t. j. aj v danom prípade sa musí zohľadniť dĺžka celého spravodajského programu Televízne noviny, a nie len dĺžka samotnej

reportáže. Pripustiť opak, Vysielateľ by musel samostatne klasifikovať každú reportáž a s ohľadom na čas vysielania programu (medzi 19:00 hod. až 20:00 hod.) by mohli byť odvysielané výlučne reportáže klasifikované ako nevhodné pre maloletých divákov do 12 rokov.

Program Televízne noviny trval viac ako 1 hodinu a Komisiou namietaný pojem sa vyskytol na dvoch po sebe nasledujúcich miestach v rozmedzí troch sekúnd (v čase od 19:20:51 do 19:20:54). Namietaný výraz sa tak objavil na prakticky zanedbateľnej časovej ploche v porovnaní s celkovou dĺžkou odvysielaného programu.

IV. Posudzovanie obdobných skutkov Radou pre mediálne služby (resp. v minulosti Radou pre vysielanie a retransmisiu)

Vysielateľ v tejto súvislosti dovoľuje poukázať na skutočnosť, že Rada pre mediálne služby, resp. predtým Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) sa už v minulosti zaoberala reportážou, ktorej predmetom bolo rovnako posudzovanie zvukovej zložky spravodajského programu a povinnosti označovania spravodajských programov piktogramom nevhodnosti pre maloletých v zmysle JSO. Predmetom správneho konania vedeného Radou pod č. 913/SKO/2021 bolo posúdenie, či Vysielateľ mal označiť spravodajský program Televízne noviny piktogramom nevhodnosti pre maloletých divákov z dôvodu, že hovorca Prezídia Policajného zboru a redaktorka Vysielateľa v reportáži slovným opisom priniesli informácie o páchateloch závažnej vraždy, ich postupe ohľadom výberu a nalákania obete, fyzickom napadnutí obete a spôsobení početných rán, ktorým obeť podľahla.

Rada v predmetnom správnom konaní rozhodnutím zo dňa 06.10.2021, č. RZK/29/2021 rozhodla, že konanie zastavuje, pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Reportáž s obdobnou tematikou, ktorá obsahovala ďaleko detailnejší opis zranení obete, bola spracovaná aj v rámci spravodajského programu Krimi vysielateľa MAC TV s.r.o. Rada sa na svojom zasadnutí dňa 12.02.2020 zaoberala sťažnosťou fyzickej osoby zaevidovanou pod. č. 1915/SO/2019, ktorá smerovala voči odvysielaniu programu Krimi dňa 17.11.2019. Rada po vzhliadnutí záznamu a prerokovaní analýzy obsahu predmetného vysielania napokon dospela k záveru, že k porušeniu zákona nedošlo a sťažnosť posúdila ako neopodstatnenú, t. j. ani nebolo začaté správne konanie v danej veci. Program Krimi odvysielaný na televíznej programovej službe JOJ pritom obsahoval reportáž s názvom Mladá ženy dobitá na smrť, ktorej predmetom bolo informovanie o udalosti tragickej smrti mladej Violy Macákovej v bratislavskom riečnom prístave.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) „Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikli neodôvodnené rozdiely.“ Rozhodovanie Rady a za účinnosti ZoMS aj Komisie v obdobných prípadoch by preto malo byť konzistentné a rovnako, ako Rada postupovala v prípade vyššie uvedených reportáží, by Komisia mala postupovať v tomto správnom konaní.

V tejto súvislosti si Vysielateľ zároveň dovoľuje poukázať na doktrínu legitímneho očakávania, v zmysle ktorej súkromná osoba, ako účastník právneho vzťahu, má voči orgánu verejnej moci isté odôvodnené očakávania. Tieto odôvodnené očakávania sa vzťahujú na postup orgánu verejnej moci, prípadne rozhodnutie tohto orgánu. Postup orgánu verejnej moci totiž musí byť vzhľadom na právnu úpravu predvídateľný.

Judikatúra Ústavného súdu SR (ďalej ako „ÚS SR“) definuje legitímne očakávania ako kategóriu právnej istoty, ktorej účelom je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali (nález ÚS SR zo dňa 04.12.2007, č. k. PL. ÚS 12/05-116).

Z hľadiska princípu právnej istoty, podlieha ochrane aj legitímne očakávanie, ktoré je užšou kategóriou ako právna istota (nález ÚS SR zo dňa 30.04.2008, sp. zn. PL. ÚS 16/06). Účelom legitímneho očakávania je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali (nález ÚS SR zo dňa 24.6.2009, sp. zn. PL. ÚS 16/06, nález ÚS SR zo dňa 06.02.2008, sp. zn. PL. ÚS 10/04). S legitímnym očakávaním úzko súvisí zákaz prekvapivých rozhodnutí, keď správne orgány sa nemôžu, bez náležitého odôvodnenia a poskytnutia možnosti účastníkovi konania oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, odchyliť od doterajšej rozhodovacej praxe.

Štát môže (aj prostredníctvom svojich orgánov) vertikálnym mocenským zásahom, napríklad náhlou zmenou pravidiel, na ktoré sa súkromné osoby spoliehali, porušiť legitímne očakávania účastníkov (nález ÚS SR zo dňa 06.02.2008, sp. zn. PL. ÚS 10/04-27).

Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku zo dňa 09.03.2016, sp. zn. 2MCdo/1/2015 skonštatoval, že „v tejto súvislosti treba v prvom rade zdôrazniť, že materiálny právny štát stojí mimo iného na dôvere občanov v právo a právny poriadok. Podmienkou takejto dôvery je stabilita právneho poriadku a dostatočná miera právnej istoty občanov. Stabilita právneho poriadku a právna istota je ovplyvňovaná nielen legislatívnou činnosťou štátu (tvorbou práva), ale tiež činnosťou štátnych orgánov aplikujúcich právo.“

Vysielateľ sa pri príprave a vysielaní svojich spravodajských programov striktnie riadi príslušnými ustanoveniami ZoMS a JSO a zároveň dlhodobo uznávanou a aplikovanou praxou. Za celé svoje pôsobenie v rámci vysielania aj spravodajských programov sa Vysielateľ nestretol s prístupom Rady (a doposiaľ ani Komisie), žeby spravodajské programy mali byť klasifikované vekovou vhodnosťou v zmysle JSO nad rámec § 6 ods. 6 JSO. Vysielateľ nemá vedomosť, žeby bol obdobný prípad riešený v rámci správneho konania, ani žeby mu bola za takýto prípad udelená v minulosti sankcia. Vysielateľ teda mnoho rokov kontinuálne vysielal spravodajské programy ako vhodné pre všetky skupiny maloletých aplikujúc zároveň pri vybraných reportážach slovné upozornenie o nevhodnosti tej ktorej reportáže pre maloletých. V tomto konaní preto Komisia koná v rozpore s princípom právnej istoty garantovanej ústavou SR a v rozpore s doktrínou legitímneho očakávania.

V. Záver

Vysielateľ zastáva názor, že s prihliadnutím na všetky vyššie uvedené skutočnosti neboli splnené dôvody na klasifikáciu posudzovaného programu ako nevhodného pre maloletých divákov do 12 rokov, 15 rokov alebo 18 rokov.

Vzhľadom na vyššie uvedené má Vysielateľ za to, že v programe dňa 16.08.2023 v čase o cca 19:00 hod. tým, že odvysielal v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA program Televízne noviny a v rámci neho príspevok s názvom Letné kampane, ktorý klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, § 62 ods. 6 ZoMS neporušil.

Vysielateľ preto navrhuje, aby Komisia správne konanie 0066/SKO/2024 (predtým REO-RPMS/2023/01376) v celom rozsahu zastavila.“

K vyjadreniu účastníka konania uvádzame nasledovné:

K bodom I. a II. :

Spravodajské programy a publicistické programy sú všeobecne klasifikované ako programy vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých. Samotný vysielateľ, preto musí zabezpečiť, aby tieto programy neobsahovali žiadne prvky nevhodnosti podľa § 1 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ktoré by takýto program mohli klasifikovať ako nevhodný pre určitú množinu maloletých.

Konštatovanie účastníka konania, že takýto program nie je primárne určený pre maloletých divákov nemá právnu relevanciu. Všeobecne nemožno hovoriť o tom, že by spravodajské programy nemohli sledovať maloletí aj napriek tomu, že maloletí nie sú „cieľovou skupinou“ spravodajských programov ako sú napríklad *Televízne noviny*.

Nemožno sa stotožniť ani s tvrdením účastníka konania, že samotná reportáž *Letné kampane* v rámci programu *Televízne noviny* nie je v žiadnom prípade určená maloletým. Účastník konania argumentuje tým, že cieľovou skupinou tejto reportáže neboli maloletí diváci a reportáž im nebola určená. Je nevhodné očakávať, že maloletí diváci, ktorí sledujú predmetný televízny program nebudú tento sledovať celý, ale iba jednotlivé reportáže, ktoré sú pre nich určené alebo ktoré ich zaujímajú. Vo všeobecnosti nemožno takouto argumentáciou upierať maloletým právo zaujímať sa o veci verejné, teda o politiku ako takú. Predmetná reportáž *Letné kampane* mala teda byť spracovaná takým spôsobom, aby neobsahovala žiadne prvky nevhodnosti, teda aby bola vhodná pre všetky skupiny maloletých, tak ako to predpokladá § 6 ods. 6 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.

K stati účastníka konania, kde pojednáva o tom, že by výkladom ustanovení vyhlášky č. 589/2007 Z. z. bol stav kedy by muselo vzniknúť viacero spravodajských programov kategorizovaných ako nevhodných pre skupinu maloletých do 12, 15 a 18 rokov považujeme za argumentáciu *ad absurdum*. Účastník konania svojou argumentáciou dospel k záveru, ktorý nedáva zmysel a nemožno ho v žiadnom prípade považovať za výklad právnych ustanovení vyhlášky č. 589/2007 Z. z. Zákon č. 264/2022 Z. z. ani vyhláška č. 589/2007 Z. z. nezakazuje vysielateľom uvádzať viac spravodajských programov v rôznych vysielacích časoch s určenou rôznou nevhodnosťou pre skupinu pre maloletých do 12, 15 alebo 18 rokov. Predmetný argument považujeme za argument *ad absurdum* z dôvodu, že je plne v kompetencii vysielateľa a na jeho redakčnej zodpovednosti, aby rešpektívne pripravil spravodajský program tak, aby neobsahoval žiadne prvky nevhodnosti pre maloletých divákov a teda bol určený pre všetky skupiny maloletých.

Účastník konania vyvodzuje zo znenia ustanovenia § 6 ods. 6 vyhlášky č. 589/2007 Z. z. záver, že pokiaľ ide o vysielanie spravodajských programov a publicistických programov, kritériá nevhodnosti sa obmedzujú len na obrazovú zložku programu. Účastník konania zjavne prehliada tú skutočnosť, že ak zákonodarca splnomocnil Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky na prijatie uvedeného všeobecne záväzného právneho predpisu, tak to bolo práve z toho dôvodu, aby sa predišlo negatívnym dopadom na zdravý fyzický, psychický a morálny vývin maloletých zo strany vysielateľov o. i. aj prostredníctvom televíznych programových služieb. Pritom niet pochyb, že cieľ sledovaný zákonodarcom môže byť ohrozený nielen obrazovou, ale aj zvukovou zložkou programu (napr. vulgarizmami). Niet preto rozumného dôvodu, prečo pokiaľ ide o spravodajské programy a publicistické programy, maloletí by mali byť chránení len pred nevhodnou obrazovou zložkou programu. Je nesporné, že takáto ochrana by bola neúplná. Vysielateľ má zabezpečiť ochranu maloletých pred nevhodným programom, pričom nevhodnosť môže tkvieť len v obrazovej, zvukovej alebo zvukovej a obrazovej zložke. Použitie slovného spojenia „*tento príspevok zobrazuje* „ rozhodne nie je možné vykladať spôsobom, aký naznačuje účastník konania. V prípade audiovizuálneho média je zrejmé, že použitie inej terminológie by nevystihovalo jeho podstatu. V žiadnom prípade však nie je možné tvrdiť, že sa tým obmedzuje použitie ustanovení daného právneho predpisu len na vizuálnu zložku. Preto účastníkom predostretú interpretáciu citovaného ustanovenia je potrebné odmietnuť ako nelogickú predovšetkým vo vzťahu k dôvodom prijatia rozoberaného všeobecne záväzného právneho predpisu.

K bodu III:

V tejto stati sa účastník konania vyjadruje k výskytu hodnotiacich kritérií v programe *Televízne noviny* podľa § 1 ods. 5 vyhlášky č. 589/2007 Z. z. V tomto ohľade možno s účastníkom konania vo väčšej časti

súhlasíť. Nemožno sa však stotožniť s názorom, že keby vysielateľ predmetné informácie selektoval, tak by mohlo dôjsť k narušeniu plurality a objektivity informácií obsiahnutých v spravodajskom programe. Je bežnou praxou vysielateľov, že sa zvuková zložka vulgarizmov, expresívnych výrazov a pod. „premazáva“ a teda netvorí neoddeliteľnú zložku programu, bez ktorej by v danom programe mohla byť narušená pluralita a objektivita spravodajských informácií.

Možno však súhlasíť s účastníkom konania v tom, že predmetný program trval viac ako hodinu a Komisiou namietaný pojem sa vyskytol na dvoch po sebe nasledujúcich miestach v rozmedzí troch sekúnd. Teda v rámci celého programu sa tento výraz objavil na zanedbateľnej časovej ploche v porovnaní s celkovou dĺžkou odvysielaného programu.

K bodu IV:

V tomto bode účastník konania pojednáva o legitímnom očakávaní rozhodovania správneho orgánu a opiera sa pritom o nesúvisiace rozhodnutie Rady. K tejto argumentácii účastníka konania uvádzame, že tento prípad sa od prípadu, ktorý uvádza účastník konania podstatným spôsobom líši, pretože v ňom boli odvysielané aj obrazové zábery, ktoré už samé osebe násilie a následky násilia a obeť zobrazovali.

Z kontextuálneho hľadiska sme predmetný program okrem iného posudzovali z pohľadu kritéria vulgárne vyjadrovanie a obscénne vyjadrovanie. Vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, ako aj obscénne vyjadrovanie, obscénne gestá sú jedným z hodnotiacich kritérií pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného a neprípustného pre maloletých do 18 rokov. Zároveň sú však vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá ako aj obscénne vyjadrovanie, obscénne gestá hodnotiacimi kritériami pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov, ak ide o *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.*

Každý výraz je nutné posudzovať s prihliadnutím na jeho konkrétne použitie v danom programe, ako aj s prihliadnutím na charakter samotného programu. Z uvedeného tiež vyplýva, že stanoviť jasnú, všeobecne aplikovateľnú hranicu medzi vulgárnym vyjadrovaním odôvodňujúcu označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 alebo 18 rokov nie je možné. Je tiež potrebné v rámci posudzovania sporných scén v danom prípade rozlišovať medzi vulgárnym výrazom a obscénnym výrazom. Vulgárny výraz je taký, ktorý je nevhodný z hľadiska celospoločenskej morálky, hrubý, neslušný či neprístojný. Pojem obscénne vyjadrovanie nie je pojem s legálnou alebo s inou ustálenou, všeobecne akceptovanou definíciou. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah. Z povahy týchto pojmov je však zrejmé, že tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh situácií, pretože jednotlivé vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia. Niektoré vyjadrenia môžu mať v určitom kontexte neutrálny charakter, pričom tie isté vyjadrenia môžu mať v kontexte inom obscénny charakter. V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. **6Sž/14/2011 obscénnosť** ako taká vo všeobecnosti predstavuje, cit.: „**vlastnosť niečoho necudného, oplzlého, urážajúceho stud, nemravného a pod.**“.

Je teda zrejmé, že každý (hoci aj opakujúci sa) výraz, je nutné posudzovať s prihliadnutím na jeho konkrétne použitie v danom programe, ako aj s prihliadnutím na charakter samotného programu.

V predmetnom programe boli, okrem iného, odvysielané nasledovné scény:

19:20:43 – 19:21:03

Redaktorka mimo obraz: „Rozruch v Snine zase spôsobil Igor Matovič.“

Muž, ktorého držia dvaja muži, zvýšeným hlasom hovorí Igorovi Matovičovi: „Čo si?“

Hlas: „(nezrozumiteľné)...“

Muž zvýšeným hlasom: „Čo som?“

Igor Matovič: „... (nezrozumiteľné), čo som ti povedal, presne to...“

Muž zvýšeným hlasom: „Ja som starý k... (nezrozumiteľné), ty čuráku jeden...“

Igor Matovič: „No jasne...“

Muž zvýšeným hlasom: „Ty čuráku!“

V programe odznel, okrem iného tento výraz 2x:

„Ty čuráku!“

Podľa SSSJ ide o vulgarizmus, ktorý označuje mužský pohlavný orgán, pohlavný úd alebo hanlivé označenie muža, nadávku mužovi. Takýto výraz nie je možné považovať za vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, ale zároveň jeho intenzita nie je taká vysoká, aby odôvodňovala jeho klasifikovanie ako nevhodného pre maloletých do 18 alebo 15 rokov.

Tento výraz z kategórie vulgarizmov možno vo všeobecnosti klasifikovať ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Kancelária Rady pri posudzovaní musí okrem iného vychádzať z v tom čase platnej a účinnej vyhlášky č. 589/2007 Z. z. konkrétne z § 1 ods. 2 písm. g). Musíme teda pri vulgárnom vyjadrovaní, vulgárnych gestách, obscénnom vyjadrovaní alebo obscénnych gestách posudzovať aj kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, formu a spôsob ich spracovania alebo zobrazenia a charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu.

Pri posudzovaní sme postupovali podľa § 1 ods. 5 písm. a) až c) vyhlášky č. 589/2007 Z. z., kde sme daný program rozobrali z hľadiska kontextuálneho výskytu, spôsobu a formy spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti a neprípustnosti v diele. Výraz *čurák* odznel v príspevku 2x. V kontexte dĺžky celého monitorovaného programu, ktorý trval cca 1 h 2 min. 48 s však možno frekvenciu dvoch vulgárnych výrazov nižšej intenzity považovať za nepatrnú a z tohto pohľadu sa ich výskyt nemusí javiť ako výrazne problematický.

Práve tieto okolnosti podľa nášho názoru svedčia o tom, že prejednávané protiprávne konanie nedosiahlo taký stupeň spoločenskej nebezpečnosti, aby bolo možné pristúpiť k sankcionovaniu účastníka konania.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhujeme Komisii, aby predmetné správne konanie vo veci možného porušenia povinnosti ustanovenej § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. zastavila podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, pretože odpadol dôvod konania, začatého na podnet správneho orgánu.

* * *

ZÁVER:

Na základe vyššie uvedeného navrhujeme Komisii prijať uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých
v dňoch 25. 4. a 9. 5. 2024

Správne konanie: 0005/SKO/2024 (predchádzajúce č. REO-RPMS/2023/01427)
Predmet: § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.
Účastník konania: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.
Správny orgán: Komisia na ochranu maloletých

Dátum: 29. 4. 2024

NÁVRH UZNESENIA:

Komisia na ochranu maloletých (ďalej len „Komisia“) ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii (ďalej len „zákon č. 40/2015 Z. z.“) ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. postupom podľa § 148 ods. 2 a § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 0010/SKO/2024 (predchádzajúce č. REO-RPMS/2023/01255), MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.

tým, že odvysielal na programovej službe TV MARKÍZA dňa 27. 10. 2023 v čase o cca 14:18 hod. program *Farma*, ktorý označil ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovení

- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z. z. - *vulgárne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky č. 589/2007 Z. z. – *slovná agresivita alebo expresívne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. g) vyhlášky č. 589/2007 Z. z. - *vulgárne vyjadrovanie*, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 vyhlášky č. 589/2007 Z. z. podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil vyhlášku Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 148 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. sankciu - **pokutu** vo výške (do **100 000,- €**), slovomeur.

V zmysle § 149 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. je pokuta splatná do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená a je potrebné ju uhradiť na účet: SK09 8180 0000 0070 0008 8921, BIC/SWIFT: SPSRSKBAXXX, VS**24, KS6548.

Úloha:

Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení pokuty a doručí ho účastníkovi konania.

T: 9. 6. 2024

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok správneho konania.

T: 21. 5. 2024

Z: PgO

* * *

Komisia na svojom rokovaní dňa 6. 12. 2023 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., v súvislosti s tým, že na programovej službe TV MARKÍZA dňa 27. 10. 2023 v čase o cca 14:18 hod. program *Farma*, ktorý označil ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky Ministerstva kultúry

Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 29. 12. 2023, na základe čoho sa začalo správne konanie č. REO-RPMS/2023/01427 (teraz správne konanie č. 0005/SKO/2024). Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Komisia môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohu oznámenia o začatí správneho konania č. 0005/SKO/2024 tvoril prepis/popis skutkového stavu k správnomu konaniu a kópia záznamu vysielania programu *Farma* odvysielaného na programovej službe TV MARKÍZA dňa 27. 10. 2023 v čase o cca 14:18 hod.

Účastník správneho konania MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadal dňa 11. 1. 2024 listom zaevidovaným pod č. 00119/2024 o predĺženie lehoty na vyjadrenie a zároveň požiadal Komisiu o zaslanie podkladov zhromaždených v správnom konaní. Predmetné podklady zaslala Komisia právnomu zástupcovi účastníka konania listom zaevidovaným pod č. 00217/2024 dňa 16. 1. 2024 a doručené mu boli 29. 1. 2024.

Vyjadrenie účastníka konania bolo Komisii na ochranu maloletých doručené dňa 21. 3. 2024.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 135 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. začala plynúť dňa 6. 12. 2023 a uplynie dňa 6. 6. 2024. Objektívna 18-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa cit. ustanovenia začala plynúť dňa 27. 10. 2023 a uplynie dňa 27. 4. 2025.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

14:14:52 Začiatok záznamu vysielania

Časť programu *Kobra 11* ¹², komunikát označujúci sponzora programu (Essentiale, Tescoma), zvukovo-obrazový komunikát.

14:18:16 Začiatok programu *Farma* ¹²

Na obrazovke sa zobrazujú rôzne situácie s názvom *DNES UVIDÍTE*. Okrem iných sa tam nachádza nasledujúca scéna:

14:18:43 Adam smerom na obrazovku: „*Kurník šopa, reku, do kedy oni budú chodiť ešte, títo noví ľudia?*“

14:18:47 Zvučka programu

18:18:56 Na obrazovke sa zobrazujú rôzne situácie s názvom *VIDELI STE*. Okrem iných sa tam nachádza nasledujúce scény:

14:19:07 Lucia smerom na obrazovku : „*Ak budem hajzel aj ja...*“ Prestrih.

14:19:14 Záber na hospodárske zvieratá. Lucia nesie v rukách vedrá, vraví: *Panebože, Kristova noha, kurňa...vypadni....vypadni!!*“ (smerom k oslovi).

14:19:30 Alica mimo obraz (pozn. Alica je umelá inteligencia, ktorá ženským hlasom podobným robotovi komentuje dianie na Farme, vyzýva farmárom k vyjadreniam a pod.) vraví, že 38. deň sa vyznačuje taktikami hneď od rána. Lucia a Azra sú slúžky, jedna z nich dnes pôjde do zóny ohrozenia.

14:19:43 Za Luciou pracujúcou pri zvieratách prichádza Denis. Rozprávajú sa o tom, čo sa bude asi dnes diať. Denis ju ubezpečuje, že stojí za ňou.

14:20:10 Lucia: „...ja poviem aj Nike, že mňa nebaví toto riešiť, ja nemám energiu na tieto sračky, ja si porobím, čo mám. Pojdem sa umyť a idem spať, nažerem sa a možem srať volaké stretnutia, že kto má ako hlasovať...“ Lucia v prestrihu na kameru vraví, že skupinku nevytvorili za účelom vzájomného sa dohadovania o to, kto má koho voliť. Denis následne skonštatuje, že dnes bude ešte „cirkus“ a pokračujú v rozhovore ohľadne vzťahov na farme a hlasovania.

14:21:23 Lucia (k Denisovi): „Vyser sa na to, šak ty odдыхuj, budeš robiť celý deň jak kokot.“

14:21:26 Denis priznáva, že je „vytočený“ už od včera.

Lucia: „Vytočený?“

Denis: „Nasrala ma mladá včera, normálne sa do mňa utrela.“ Následne v prestrihu na kameru povie, že Azra si o neho včera utrela ruku. Bo vtedy opitý a vtedy je veľmi ješitný - berie všetko osobne. V čase cca 14:21:48 vraví: „...akože ja som 30-ročný típek, ktorý sa mal zachovať inak, určite, ale...ale no, nasralo ma to.“ Správanie Azry považuje Denis za arogantné.

14:22:08 Adam pomáha Azre rozložiť oheň. Popri tom sa rozprávajú o rôznych výrazoch, ktoré používa mladá generácia. Adam vraví, sa na farme naučil veľa nových výrazov, napr. flexiť (predvádzať sa). Azra v prestrihu skonštatuje, že na Adamovi sa jej páči, že ide s dobou.

14:23:10 Do kuchyne prichádza Denis. Je prekvapený, aký je tam smrad. Zisťuje, že je to kvôli dymu, ktorý sa valí zo zaneseného komína.

14:23:28 Lucia s Azrou sa rozprávajú o voľbe do duelu. Azra na kameru povie, že ak sa ocitne v súboji ona, tak by chcela cítiť podporu určitých ľudí. Je veľmi zvedavá, ako budú ľudia hlasovať.

14:24:13 Farmári sedia pri jednom stole a jedia. Sára (farmárka týždňa), im objasňuje svoj postoj: je jej jedno, kedy vstávajú; čo sa týka získavania mincí, je jej jedno, aký má kto postoj k peniazom a necháva na ich uvážení, ako budú pracovať. V prestrihu sa Sára vyjadruje, že sa nemieni psychicky vyčerpať tak, ako minulotýždňový farmár týždňa Adam, pod ktorého vedením sa im podarilo získať iba 37 mincí.

14:25:01 Záber na tri dievčatá. Stoja v kruhu oproti seba, nevidiať im do tváří. Jedna z nich šepká ostatným. V titulku na obrazovke je zároveň text: „Počúvaj, keď bude Lucia prvá ohrozený, tak ja pôjdem do p...“ Posledné slovo, ktoré v titulku začína písmenom „p“, je prekryté zvukom, ktorý vydáva somár (pozn. všetky nasledujúce zvukové prekrytia, majú túto podobu). Dohadujú sa, že musia niečo urobiť. Mirka prezrádza, že chce ísť do duelu.

14:25:26 Sofia na kameru priznáva, že si nie je istá, či sa bude držať svojej generácie (pozn.: generácia Z). Ide jej o to, aby Lucia nebola prvá ohrozená, pretože by si ju vybrala proti sebe. Vyhovovalo by jej, keby bola prvá ohrozená Azra.

14:25:35 Záber na Sofiu, snaží sa pribiť klinec sekerou: „Do(výraz prekrytý zvukovou stou). Ostatné súťažiaci ju nabádajú, aby to teda nerobila. Sofia neprestáva zatĺkať a vraví: „Kristaboha!“ Mirka sa ju snaží upokojiť. Jedno z dievčat napodobňuje Sofiu a zakričí: „Kristaboha“!

14:26:08 Pri schránke na poštu sa zjavil balík. Sofia sa nadšene rozbieha von a zisťuje, že je na ňom napísané jej meno.

14:26:44 K Sofii pristupuje Ema, dievčatá sa objímajú od šťastia. Sofia viackrát za sebou opakuje: „Ježíš, Ježíš...“ Vzápätí na kameru rozpráva, ako bola veľmi dojatá. Myslí si, že človek, ktorý si to nezažije, nepochopí, aké to je, keď na balíku vidí napísané svoje meno.

14:27:12 Prerušenie

Zvukovo-obrazový komunikát na program *Pán profesor* ¹², reklamný blok, zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Kosti* ¹², *Big Brother* ¹², *Možné je všetko* ¹², *Smotánka* ¹², zvukovo-obrazový komunikát.

14:53:44 Pokračovanie programu *Farma* ¹²

Sofia plače od dojatia, objíma sa s Luciou a vraví: „Bože.“

14:35:56 Sofia rozbaľuje balík, povie: „Ježíš, sušené mäso.“ Všetci naokolo ju s úsmevom pozorujú. Sofia vyberá rôzne veci, ktoré má rada (káva, palacinky v prášku..)

16:36:24 Niki na kameru vraví, že sa potešila, keď dostala Sofia balík. Bola by však radšej, aby bol pre Mirku, ktorá má doma dve deti a umrel jej manžel. Zaslúžila by si dostať balík a dozvedieť sa niečo o svojich deťoch.

14:37:24 Sofia pokračuje vo vybaľovaní darčiekov. Takmer všetky sa týkajú jedla. Medzi rečou poznamená, že balík určite nie je od mamy. Na kameru povie, že sa zo všetkým podelí s ostatnými.

14:38:02 Sofia si osamote číta list, ktorý prišiel v balíku. Na kameru rozpráva, že bola v šoku z toho, že jej napísal práve Mirec (pozn.: súťažiaci, ktorý opustil farmu). Bol to jej najbližší človek, ktorý na farme neriešil žiadne taktiky.

14:38:52 Sofia tiež vraví: „...keď všetci boli nasratí, Mirec bol taký, že ah...v pohode...“ Pomáhala jej, ako uzemňoval jej negatívne emócie. Záleží jej na ňom ako na kamarátovi. Má však zmiešané pocity, pretože balík čakala od priateľov a rodiny.

14:40:13 Niki na kameru. Myslí si, Sofia je sklamaná, že nedostala balík s listom od rodiny.

14:40:28 Ostatné dievčatá sú v šoku z toho, kto písal list. Sofia im ozrejmuje svoje sklamanie. Čakala správy o svojom ex, rodine, priateľoch. Mirka ju v rozhovore upokojuje. Nabáda ju, aby sa z listu tešila a verila, že informácie, po ktorých túži, sa k nej ešte dostanú.

14:27:27 Mirka farbí Lucii vlasy. Popri tom sa jej ospravedľňuje za reči namierené proti nej.

Mirka: „...ale to psychicky ma strašne mrzí, bola som nasratá, už včera som ti to chcela povedať...prepáč.“

Lucia: „Ja sa ti...ja som ti chcela hovoriť, keď sme sa budili vedľa seba, keď si plakala a vtedy som ti chcela hovoriť, že Mirka už serme na to, lebo ja toto neznášam, mne to tiež nerobí dobre.“

Obe sa zhodnú, že nechcú proti sebe bojovať a chcú si to na farme užívať.

14:42:54 Lucia: „...tak, tak, keď je veľa negatívneho, nerobí mi to dobre a ty...ja verím, že aj tebe, lebo my sme staré puče a nám toto nevyhovuje. Takže ja som chcela to isté navrhnúť.“

14:43:08 Mirka súhlasí a tiež vraví: „...a ak náhodou pôjdeš do výzvy, ja chcem ísť s tebou.“

Lucia: „Chceš ísť ty?“

Mirka: „Tak, ja si myslím, že my to skôr dáme ako to dá Adam a Adam je z toho psychicky v riti.“ Neskôr pokračuje: „Je psychicky v riti, lebo ona sa bojí ísť do výzvy, on mi to sám povedal.“

14:43:26 Lucia: „A prečo?“

Mirka: „Ja neviem, proste sa bojí.“

Lucia: „Ja normálne som z toho prekvapená, šak to je silný chlap, do puče.“

Dievčatá zhodnotia, že je to srdciar, ktorý chce byť s každým za dobre. Myslia si však, že to nie je správne. Ony dve vidia výzvu ako dobrú skúsenosť, na ktorú sú zvedavé.“

14:44:06 Mirka: „...ja sa toho už vôbec nebojím. Ja viem, že som hráčka, ja viem, že hrám. Ako, prepískla som to s tou psychikou, už som (výraz prekrytý zvukovou stopou), lebo ja veľakrát skôr poviem a nemyslím to tak, lebo mám väčšiu hubu ako...“

Lucia: „To niekedy aj ja.“

Mirka: „Takže, to ma tak dosť sere.“

Lucia tvrdí, že sa bude Mirky zastávať vďaka tomu, čo vo svojom živote prežila.

14:44:30 Lucia: „Ja som neni úplny (výraz prekrytý zvukovou stopou) a hajzel.“

14:44:40 Lucia na kameru vraví, že Mirka sa jej ospravedlnila a verí, že to bolo z jej strany úprimné.

14:45:03 Sofia rozdáva ostatným kúsok čokolády z balíka. Súťažiaci sú nadšení a ďakujú. Sofia si však myslí, že Mirec to poslal pre všetkých a ďakovať nie je treba.

14:45:38 Mirka farbí vlasy Adamovi, ktorý si myslí, že sranda musí byť, aj keď na chleba nebude. S farbou pôsobiacou na vlasoch ide do kuchyne. Sofia si myslí, že po tom, čo si dal kávu a čokoládu mu preplo a zbláznil sa. Adam je však z konečným výsledkom spokojný.

14:47:14 Denis s Timom sa rozprávajú o taktike. Myslia si, že najlepšie by bolo zvoliť za ohrozenú Azru. Denis prizná, že bude voliť Azru, aj napriek tomu, že sa s ňou už týždeň „mojká“. Myslí si, že sa musí rozhodnúť ako chlap: na základe rozumu.

14:48:36 Lucia ozrejmuje Azre, že sa zmierila s Mirkou. Azra je prekvapená z informácie, že Mirka chce ísť s Luciou do súboju.

14:49:02 Lucia vysvetľuje Azre, že Mirka si zastáva Adama, pretože si myslí, že je psychicky na dne. Azra to vie, pretože jej samotný Adam povedal, že sa necíti dobre.

14:49:17 Lucia: „...no, a práve preto je rozumnejšie, brať jeho.“

Azra: „No, ja si myslím tiež, že treba brať ohľad...“

Lucia: „...že síce môže dodrbať súboj...áno, tam mám dve možnosti. Mirka hovorí: pozri sa, keď pôjdeme my dve, tak súboj vyhráme. Ona je silnejšia cez súboj so mnou. Adam, Adam mi súboj dodrbe a idem spať do duelantskej a potom som hop alebo trop, že či sa Adamko nezobudí tak, že idem bojovať aj cez mŕtvolu a Adam je silný a vie všetko, alebo či bude stále zlomený a bude to oukej. Nad tým ja rozmýšľam, nie nad podrbaným ohrozením vašim, čo tu vy riešite.“

14:50:04 Sofia sa rozpráva o taktike s Azrou. Upozorňuje ju, že aj keď má Azra rada Denisa, ten bude hlasovať proti nej. Priznal sa jej totiž, že Luciu voliť nebude. Azra je veľmi prekvapená.

14:50:14 Azra na kameru: „Keby ja som ohrozená, tak je to fakt príser, lebo zo strednej generácie ja sa tam úplne s každým bavím.“ Pokračuje, že Mirka, Lucka a Adam sú najsilnejší súperia a ona si na nich netrúfa.

14:50:34 Alica (umelá inteligencia) zhodnotí, že situácia Azry je ťažká. Jediné, čo teraz pomôže je návšteva voňavej celebrity, čo prinesie darčeky. V zábere vidieť, ako prichádza Dominika Cibulková.

14:50:42 Prerušenie

Zvukovo-obrazový komunikát na program *Mama na prenájom* ¹², reklamný blok, zvukovo-obrazový komunikát, oznam vo verejnom záujme (vianočné koncerty Adama Ďuricu a hostí), zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Pán profesor* ¹², *Možné je všetko* ¹², *Love Island* ¹², *Mama na prenájom* ¹², zvukovo-obrazový komunikát.

14:59:02 Pokračovanie programu *Farma* ¹²

Záber na farmárov. Azra: „Sere ma to, že vždy, keď dojde nejaká návšteva, tak mám tento mundúr na sebe.“

Mužský hlas (nie je zrejmé, kto to hovorí): „Pozor, ide vážena osobnosť.“

Lucia: „To vážne?“

Mužský hlas: „Ty?“

Mužský hlas: „Áno.“

Lucia: „Ježiš, ty si (výraz prekrytý zvukovou stopou), vieš čo.“

14:59:24 Na golfovom vozíku prichádza Dominika Cibulková. Dominika sa so všetkými jednotlivo zoznamuje. Oznamuje im, že priniesla súťaž. Ten, kto vyhrá, získa imunitu. Súťažiaci ukazujú Dominike farmu, zvieratá...

15:02:04 Alica (umelá inteligencia) mimo obraz vysvetľuje pravidlá. Každý farmár má päť loptičiek a triafa raketou do terča, ktorý mu drží iný farmár. Kto trafí do terča najviac loptičiek, vyhráva pohár imunity.

19:02:50 Mirka na kameru vraví, že sa teší z každej návštevy, pretože to vždy prinesie zmenu energie a nálady.

15:02:52 Dominika ukazuje farmárom, čo budú robiť. Nasledujú zábery na súťažiacich farmárov.

15:04:05 Na rad prichádza Lucia. Nedarí sa jej. Vraví: „Dobre, serem na to.“ Na kameru povie, že určité druhy športov jej nejdú a hneď vedela, že toto je jeden z nich.

15:05:26 Súťaž vyhráva Sára, ktorá však ako farmárka týždňa imunitu už má. Ako druhá skončila Mirka a imunitu tak získava ona. Dominika všetkým daruje uteráky, na ktoré sa im podpíše. Mirka si od Dominiky vypýta raketu s podpisom pre svoje dieťa.

15:07:12 Ema: „Vyhrala to Mirka, čož je celkom veľká škoda, lebo aj keď viem, že teda ona má dve deti a je samoživiteľka, tak ma v tejto hre začína srať a hrozne ma sere...jej poznámky a jej škriaplavý hlas. Ale není jediná, ktorá ma tu sere.“

15:07:36 Lucia sa rozpráva s Mirkou. Myslí si, že Mirkina výhra je znamenia a ona do výzvy vezme Adama. Mirka chce imunitu vymeniť za peniaze, ale Lucia nesúhlasí. Mirka sa následne domnieva, že jej výhra môže byť znamenie od Miška (pozn.: jej mŕtvy manžel).

15:08:05 Lucia na kameru. Myslí si, že Mirka prežíva niečo, čo by hocikto „nerozchodil“. Ona sama si nevie predstaviť, že by umrel jej muž a ona s ňou súcití.

15:08:13 Lucia sa rozpráva s Azrou a Emou. Povie im, že s Mirka sa jej ospravedlnila a všetko si vydiskutovali. Lucia okrem iného vraví: „...ospravedlňovala sa mi, že chovala ako (výraz prerušený zvukovou stopou)...“ Vraví dievčatá, že Mirka už nechce ďalej intrigovať a ona jej to verí.

15:08:40 Záber pracujúcu Mirku. Stojí pri nej Niki, ktorá sa oháňa a vraví: „Do (výraz prekrytý zvukovou stopou) s (výraz prekrytý zvukovou stopou) čo mi tu lieta.“

15:08:47 Lucia pokračuje v rozhovore. Vraví, že sa s Mirkou dohodli, že nemusia byť „naj kamky“, ale môžu mať jedna pre druhú pochopenie. Podľa nej majú všetky matky niečo, vďaka čomu sa dokážu chápať a akceptovať. Prizná, že Mirke odporučila nechať si imunitu a ona tak do výzvy vezme Adama. Azra prizná, že do výzvy bude brať so strednej generácie.

15:09:49 Ema na kameru vraví, že stojí pri Azre a bude musieť voliť Luciu. Je zvedavá, kto bude ako voliť.

15:10:04 Niki sa rozpráva s Denisom. Obaja budú voliť Luciu a sú si vedomí, že do súboju pôjdu oni. Denis tvrdí, že musí dodržať svoje slovo, aj keby mal kvôli tomu vypadnúť. Niki je tiež ľúto, že pošle do súboju Azru, pretože práve ona ju v minulosti podržala.

15:11:08 Alica (umelá inteligencia) vyzýva farmárku týždňa, aby zavolala všetkých ku stolu. Následne chce od farmárov vedieť, ako sa im páčila Dominikina návšteva. Farmári opisujú svoje pozitívne pocity.

15:12:46 Alica ponúka Mirke, ktorá vyhrala pohár dve možnosti: môže od nej víťazný pohár odkúpiť a na konto pridá 1000 eur, alebo si pohár môže nechať a získať tak imunitu na tento týždeň pred bojom o záchranu a pred duelom. Mirka si vyberá imunitu.

15:13:27 Lucia na kameru. Súhlasí s Mirkiným rozhodnutím. Ak ona ešte niekedy získa imunitu, už sa jej určite nevzdá.

15:13:41 Alica chce vedieť, ako si predstavujú nových dvoch členov farmy, ktorí by mali prísť. Lucia zábavne zhodnotí, že by to mala byť Irenka so pštosom a pre dievčatá nejaký junák Ronaldo. Sára by si predstavovala dvoch mužov, ktorí vedia pracovať.

15:16:20 Alica zisťuje, ako sa Azra s Luciou cítia pred voľbou prvého ohrozeného. Lucia sa cíti byť pripravená na boj kedykoľvek a s kýmkoľvek. Azra je v tejto pozícii už tretíkrát a už to tak neprežíva, je zvedavá, ako to dopadne.

15:16:57 Nasleduje voľba prvého ohrozeného, Alica pripomína pravidlá. Prvým ohrozeným sa stane jeden so sluhov, volia všetci, okrem farmárky týždňa a sluhov. Každý vysloví dôvod svojej voľby a meno zvoleného.

15:17:14 Pre Niku nebolo toto rozhodnutie vôbec jednoduché, pretože na jednej strane je človek, ktorý jej tu najviac pomáha a na strane druhej je niekto, kto už bol v ohrození viackrát. Jej voľbou je Azra. Denis volí tiež Azru. Azra v prestrihu na kameru vraví, že si ľudia o nej myslia, aká je tvrdá. Nikto však nevie, ako sa naozaj cíti.

15:18:28 Prerušenie

Zvukovo-obrazový komunikát na program *Možné je všetko!* ¹², reklamný blok, zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na koncert Bryana Adamsa, upútavka na programy na VOYO (*Láska v Toskánsku* ¹², *Už teraz mi chýbaš* ¹⁵, *Spolu to dáme* ¹⁵, *Psia duša 2* ¹², *Lev a vlk* ¹²), upútavka na programy *Dunaj, k vaši službám* ¹², *Možné je všetko!* ¹², *Smotánka* ¹², zvukovo-obrazový komunikát.

15:57:56 Pokračovanie programu *Farma* ¹²

Matúš nemá problém ani s jednou z dievčat, Lucia je mu však bližšia a tak volí Azru. Timo chce držať so svojou generáciou a tak volí Luciu. Mirka si s Luciou dala svoj vzťah do poriadku a svoj hlas dáva Azre. Ema drží so svojou generáciou a hlas dáva Lucii. Adam už Luciu raz sklamal, a tak dáva hlas Azre. Sofia aj napriek pretrvávajúcemu konfliktu s Azrou dáva svoj hlas Lucii. Azra sa tak stáva prvou ohrozenou. Alica vyzýva Azru, aby premýšľala, koho vyzve do boja o záchranu a koho si zvolí za spolubojovníka. Ak boj o záchranu prehrajú, pôjdu do duelu a zo spolubojovníka sa tak môže stať súper. Azra v prestrihu na kameru vraví, že je toho na ňu veľa. V tejto pozícii je každý druhý týždeň.

15:31:00 Alica sa lúči s farmármi. Azra následne dedukuje, že keďže si môže vybrať spolubojovníka aj protibojovníka, na farmu nikto nový nepribudne. Azra na kameru znovu rozpráva, aká je unavená z opakujúcej sa situácie.

15:31:30 Denis sa rozpráva s Timom. Predostrie mu svoju taktiku a žiada ho, aby s ňou oboznámil aj Azru. Chce, aby si ho vybrala do súboja. Myslí si, že to dopadne tak, že on k pôjde do duelu s Matúšom. Nechce jej to povedať sám, pretože je na neho určite nahnevaná.

15:32:06 Sofia, Nika, Azra a Timo sedia pri spoločnom rozhovore. Azra rozpráva o Denisovom pláne, ktorý jej už Timo prezradil. Potichu sa rozprávajú o svojich názoroch na situáciu a pocitoch.

15:32:59 Denis v rozhovore s Matúšom (je takmer tma, nie je ich dobre vidieť). Denis: „*Reálna* (výraz prekrytý zvukovou stopou) *je toto...tieto veci, mňa len sere to, že som musel voliť medzi nimi dvoma.*“

Matúš: „*Tak to ti absolútne nezávidím, ty kokot.*“

Denis: „*Ja, mne je jedno, že skončím niekde a vypadnem, ja len...to bola blbá voľba pre mňa.*“

Matúš si myslí, že Denisova voľba bola doteraz najťažšia. Denis sa zastrája, že Sára to vráti a ešte raz ju odtiaľto vyhodí.

15:33:47 K farme sa blíži svetlo. Farmári zhodnotia, že to budú „noví“. Azra na kameru vraví, ako sa teší a dúfa, že príde niekto s podobným „vajbom“, ako má ona.

15:34:10 Adam na kameru: „*Kurník šopa, reku, do kedy oni budú chodiť ešte, títo noví ľudia? Za chvíľku prídu ďalší, potom ďalší, potom ďalší, no a budeme tu asi do januára, možno februára.*“

15:34:21 Prestrih. V upútavke sa predstavuje Peter z Banskej Bystrice. Má 24 rokov, bavia ho autá a naozaj dobre nevie robiť asi nič. Prostredníctvom farmy sa chce zviditeľniť.

15:34:52 Prestrih. V upútavke sa predstavuje Viki, má 27 rokov a žíví sa ako turistická sprievodkyňa po celom svete. Myslí si, že aj napriek tomu, že ráčkuje, má dar reči. Jej mottom je: Vždy byť tou najlepšou verziou samého seba.

15:35:19 Farmári sa zvitávajú s novou posilou. Niki na kameru vraví, že Peťo je jej kamarát, pochádzajú z jedného mesta. Peter v prestrihu na kameru zhodnotí, že dobrá zábava je pre neho to, ak si na druhý deň nič nepamätá.

15:36:04 Ema na kameru. O Viki si myslí, že je sympatická a ide z nej dobrá energia. Peťo je pre ňu otáznik.

15:36:07 Viki a Peťo sú v kuchyni obkolesení farmármi, ktorí zisťujú, že obaja sú bez generační.

15:36:13 Niki sa nakláňa nad tašku, ktorý noví priniesli, vraví: „*Ježíš, prosečko...čo to tu máte?*“

15:36:17 Viki: „*No tak, dúfam, že to oslávime.*“

Timo: „*No, ideme sa* (výraz prekrytý zvukovou stopou).“

Viki: „*Ideme sa* (výraz prekrytý zvukovou stopou), *jasné. On na to čaká celý deň.*“ (smerom k Peťovi).

15:36:31 Niki chce od Peťa vedieť, ako vyzerá jej instagram. Peťo tvrdí, že tak isto. Prekvapí ju, že baby tam nič nepridávajú. Okrem iného povie: „*...nuda? tak to je pekne na* (výraz prekrytý zvukovou stopou).

Peťo: „*Ani to, čo chceš?*“

Niki: „*Tak to je pekne v* (výraz prekrytý zvukovou stopou).“

15:36:48 Niektorí farmári si myslia, že keďže sú noví bez generační, tak sa generácie budú rušiť. Sofia je o tom na sto percent presvedčená.

15:37:27 Azra: „*Koľko majú rokov?*“

Timo: „*Ježíš, neni to jedno?*“

15:37:30 Niki sprevádza nových po farme, sú v pestovateľskej miestnosti. Vysvetľuje im, že tu sú cvrčky, ktoré jedia. Ona ich teraz mrazí a zajtra ich budú variť.

Peťo: „*Ale* (výraz prekrytý zvukovou stopou).“

Niki pokračuje v presvedčaní. Vraví, že sa z nich dá robiť múka, ale zatiaľ ich jedia len tak. Keď si ich posolia, chutia ako semienka z tekvice.

15:37:47 Viki objasňuje, že im tu bude robiť galibu, pretože je vegetariánka. Niki: „*Ježíš..., ale zatiaľ sme mäso nemali, takže v pohode.*“

15:38:01 Sofi vraví, že tím ich generácie je najviac zohratý. Keď sa generácie zrušia a oni sa tu chcú udržať, musia držať spolu.

15:38:18 Prichádza Denis, ide sa zvitáť s novými: S úsmevom vraví: „*Ježíšmária...Ježíš, ahoj.*“ Objíma sa s Viki, vraví: „*Čo ty tu, Viki?*“ Medzi súťažiacimi vládne vrava, v ktorej zaznejú dva výrazy prekryté zvukovou stopou.

15:38:49 Z kuchyne sa ozve Timov výkrik: „*Čo ti šibééé? Koľko mäsa.*“ Ozve sa výraz prekrytý zvukovou stopou, pričom nie je zrejmé od koho.

15:38:56 Timo kričí, že mäso nevidel sto rokov. Ema: „*Čo ti* (výraz prekrytý zvukovou stopou).“ Keď zistí, že na stole aj plech s koláčom, začne skákať a kričať: „*Ježíši, Ježíši, to sú slivkové...*“

Postupne prichádzajú do kuchyne ostatní súťažiaci a sú nadšení z toho, čo noví doniesli.

15:39:18 Sofia privoniava k mäsu, vraví: „*Pre Boha! Ja by som to zjedla aj surové.*“

15:39:30 Matúš stojí pri mäse a vraví: „*Jaké krásne červené, ty* (výraz prekrytý zvukovou stopou).“

15:39:39 Adam ukazuje Viki zvieratá. Viki (milo): „*Ježiš..*“ V prestrihu Viki vraví, ako si hneď sadla so staršou generáciou.

15:39:58 Niki zisťuje od Peťa, ako sú generačne zaradení. Peťo vraví, že sa môžu zaradiť, kde chcú. Po rozhovore sa vracajú späť do kuchyne, kde je síce dosť jedla, ale málo alkoholu. Noví totiž doniesli iba dve proseká.

15:40:21 Sofia a Sara sú osamote. Sofia: „*A ešte sú bez generační, čo ti* (výraz prekrytý zvukovou stopou).“ Podávajú si medzi sebou fľašu (pravdepodobne proseko), ktorú si pri odchode za ostatnými schovávajú na neskôr.

15:41:09 Mirka na kameru. Noví sú jej sympatický. Peťa pokladá za takého tichšieho.

15:41:28 Denis na kameru. Objasňuje, že z Viki sa pozná už dlhšiu dobu a „vonku“ mali dobrý vzťah. Viki, ako promotérka, ho platila ako fotografa na rôznych akciách.

15:41:56 Na farme sú iba traja, čo vedia dojsť zvieratá. Denis sľubuje Viki, že ak sa nebude báť „kopačky“, tak ju to naučí tiež.

15:42:11 Viki na kameru. Rozpráva o svojich obavách pred príchodom na farmu. Je však príjemne prekvapená, akí sú všetci milí a priateľskí.

15:42:30 Adam sa rozpráva novými. Peťo je veľmi rád, že na farme je niekto, ako Adam. Považuje ho za jediného, kto dokáže nováčikom na farme všetko ukázať.

15:42:55 Niki si pripája s Peťom. Je šťastná, že sa zjavil na farme.

15:42:57 Azra: „*Ja som v* (výraz prekrytý zvukovou stopou) *teraz. Úplne, že hlboko zamyslená a ako najlogickejšie by bolo zobrať nových.*“ Lucia pritakáva, zároveň však zdôrazňuje, aby mala Azra aj variantu bé, o ktorej nikomu nemá hovoriť. V prestrihu na kameru Lucia opisuje, že Azra nemala chuť na ľudí a mala ťažký stav. Azra v prestrihu na kameru vraví, že chcela, aby párty skončila čím skôr, aby mohla ísť spať.

15:44:15 Adam zakladá oheň, chystá sa grilovať mäso.

15:44:35 Peťo a Viki sa rozprávajú o prvých pocitoch z farmy. Napriek tomu, ako sa báli príchodu, tak sa obaja cítia dobre.

15:44:45 Denis rozpráva ostatným, ako zle sa cíti z toho, že hlasoval za Azru. Vraví, že to bola najťažšia voľba doteraz. Lucia na kameru v prestrihu zhodnotí, že Denis chce Azre pomôcť. Ona samotná však cíti, že Denis má z duelu strach. Myslí si, že odteraz bude pobyt na farme veľmi emočný, lebo ich rozhodnutia sa vždy budú týkať ľudí, ktorých majú radi.

15:45:24 Nasledujú zostrihy rôznych situácií s názvom *NABUDÚCE UVIDÍTE*. Okrem iných sa tam nachádzajú aj tieto situácie:

- 15:45:38 Ema je v kúpeľni s dievčatami a vraví: „*Ja som to pochopila úplne na* (výraz prekrytý zvukovou stopou),

- 15:45:53 Azra: „*Človek, ktorý zadrbe, že to je nič, tak je* (výraz prekrytý zvukovou stopou).“

- 15:46:02 Azra: „*Čo si tu furt všetci* (výraz prekrytý zvukovou stopou) *myslíte? Že, čo akože, že proste som najsilnejší človek na svete?*“

15:46:02 Záber na moderátora programu M. Fašiang. Vyzýva divákov, aby si zapli *Farmu Extra* už teraz na markíza.sk.

15:46:11 Koniec programu

15:46:12 Zvukovo-obrazový komunikát, komunikát označujúci sponzora programu (Hypnox Komplex Melatonin), začiatok programu *Rodinné prípady* **12**.

15:59:59 Koniec záznamu vysielania

* * *

Podľa § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania a dôsledne tento systém uplatňovať.“

Podľa § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Audiovizuálne diela, multimediamiálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

Podľa § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Audiovizuálne diela, multimediamiálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie,

Podľa 1 ods. 2 písm. g) vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Audiovizuálne diela, multimediamiálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.“

Podľa § 1 ods. 5 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Obsah audiovizuálnych diel, multimediamiálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska

a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,

b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho poslanstva diela alebo programu a

c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby“.

* * *

V rámci posudzovania predmetu týchto správnych konaní bolo potrebné vysporiadať sa s kolíziou ústavou zaručených práv a právom chránených záujmov.

Právo slobody prejavu patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti a v právnom poriadku Slovenskej republiky je zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t.j. **nemá absolútny charakter**. Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.:

„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie **možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.**“ (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR)

V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „US SR“) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv

o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich nálezhoch stotožnil aj ÚS SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV. ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona (**požiadavka legality**),
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (**požiadavka proporcionality**)
- a sledovať legitímny cieľ (**požiadavka legitimacy**), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Požiadavka zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený osobitným predpisom, zakotvená v ustanoveniach § 62 zákona č. 264/2022 Z. z., vychádza z potreby ochrany maloletého diváka pred obsahom, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na jeho osobnostný vývin, a teda vychádza z potreby ochrany záujmu chráneného Ústavou SR – **mravnosti**, ktorá môže byť ohrozená obsahom vysielaného či sprístupňovaného obsahu. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou nedospelých osôb, a to na základe zákona, konkrétne ustanoveniami § 62 zákona č. 264/2022 Z. z.. **Podmienka legality a legitimacy obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.**

Proporcionality obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Komisii neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

V tomto konkrétnom prípade by mala byť sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvodenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa (zaviesť a uplatňovať JSO) zakotvanej v ustanovení § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. sledujúc legitímny cieľ - ochranu mravnosti. Kancelária Rady preto pristúpila k posúdeniu, či účastník konania uplatnil JSO v súlade so zákonom.

Vysielateľ je podľa § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. na účely ochrany maloletých povinný určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania a dôsledne tento systém uplatňovať. V súlade s ustanovením § 43d ods. 1 zákona č. 40/2015 o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých predpisov do nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného na základe § 12 ods. 2 tohto zákona bola platná a účinná vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania v znení neskorších predpisov (ďalej iba „vyhláška č. 589/2007 Z. z.“). Vyhláška č. 328/2023 Z. z. o jednotnom systéme označovania a spôsobe jeho uplatňovania vydaná na základe § 12 ods. 2 zákona č. 40/2015 Z. z. nadobudla účinnosť 1. 1. 2024. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetné programy boli odvysielané ešte v roku 2023, sa na predmetné správne konanie vzťahuje vyhláška č. 589/2007 Z. z., platná a účinná do 31. 12. 2023 (ďalej len „jednotný systém označovania“ alebo „JSO“).

* * *

Správne konanie bolo začaté z dôvodu, že účastník konania odvysielal na programovej službe JOJ dňa 27. 10. 2023 o cca 14:18 hod. program *Farma*, ktorý označil ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania.

S prihliadnutím na **§ 1 ods. 5 JSO** je Komisia povinná posudzovať obsah programu v súvislosti s prítomnosťou hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v posudzovanom programe aj z hľadiska ich **kontextuálneho výskytu, spôsobu a formy spracovania** alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh programu, **umeleckého a morálneho posolstva programu** a tiež z hľadiska **intenzity a frekvencie** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele. Na základe uvedeného posúdenia tak Komisia dospeje k záveru o vekovej vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre určitú skupinu maloletých.

Program *Farma* je slovenská televízna súťažná relácia typu reality šou, zasadená do vidieckeho prostredia. Na programovej službe TV Markíza je vysielaná od roku 2011. Jednotliví účastníci súťaže musia prekonávať rôzne prekážky. Okrem sťažených podmienok života na farme bez moderných vymožeností sú to najmä duely, v ktorých sa rozhoduje, ktorý účastník na farme ostane a kto hru opustí. Pätnásta séria nesie podtitul „súboj generácií“ a jej špecifikom je to, že účastníci show sú rozdelení do troch skupín podľa ich veku.

Predmetný program bol označený symbolom nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov. Z JSO vyplýva, že pri posudzovaní vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre maloletých je potrebné najskôr posúdiť jednotlivé scény a vyjadrenia a zaradiť ich pod konkrétne hodnotiace kritérium nevhodnosti. Kancelária Rady teda analyzuje jednotlivé sporné scény a vyjadrenia a podriaďuje ich pod hodnotiace kritériá nevhodnosti, ktoré najlepšie zodpovedajú týmto scénam a vyjadreniam. Predmetný program obsahoval sporné scény, pri ktorých je potrebné určiť, pod ktoré kritérium v rámci JSO spadajú.

Účastník konania k predmetnému správne konaniu doručil Rade vyjadrenie, zaevidované pod č. 01120/2024. V predmetnom vyjadrení vysielateľ okrem iného uvádza nasledovné, cit.:

„Špecifikom programu Farma bol veľmi krátky časový úsek medzi nakrúcaním a vysielaním s cieľom dosiahnutia čo najväčšej aktuálnosti a autenticity vo svetle práce na Farme a orobľemov spojených s plnením náročných úloh. Vysielateľ mal snahu priniesť svedectvo o vzťahoch medzi ľuďmi v skupine,

ktorá sa octala pod čoraz väčším tlakom. Práve uvedený tlak a dynamika vyplývajúce z rozdielnych charakterov vyprodukovali množstvo konfliktov, z ktorých niektoré boli komické a iné aj veľmi vážne.

Komisia v Oznámení namieta dve skupiny vulgarizmov, resp. expresívnych vyjadrení, a to:

- a) kokot (2x)
- b) kurník šopa, hajzel, nažerem, sračky, srať, vyser sa, nasrala, nasralo, nasratí, nasratá, serme, sere, serem, prúser, v riti, hubu.

Výraz uvedený pod písm. a)

Vysielateľ si uvedomuje, že sa jedná o tvrdý vulgarizmus a tento sa dostal do vysielania omylom. Kontrola dialógov programu prebieha na niekoľkých stupňoch, avšak tento výraz bol nedopatrením odvysielaný a na rozdiel od ďalších vulgarizmov nebol prekrytý zvukovou stopou.

Vysielateľ sa za odvysielanie tohto vulgarizmu ospravedlňuje a do budúca zvýši stupeň kontroly zvukovej zložky programu.

Nemožno však opomenúť, že tento výraz sa vyskytol na dvoch miestach v rámci programu, ktorého dĺžka dosahuje takmer 2 hodiny. V porovnaní s celkovou dĺžkou programu bola preto intenzita tohto vulgarizmu nízka, nakoľko odznel na minimálnej časovej ploche.

Výrazy uvedené pod písm. b)

Vysielateľ zastáva názor, že slová Komisiou namietané ako vulgárne alebo expresívne možno považovať v istom zmysle za neslušné a nepatriace do spisovnej a formálnej komunikácie, napr. na pracovisku alebo v škole. Nemožno ich však posudzovať za natoľko vulgárne a expresívne, že odôvodňujú klasifikáciu programu ako nevhodného pre maloletých do 15 alebo 18 rokov.

Čo sa týka použitých výrazov, ktoré vysielateľ v posudzovanom programe, ponechal bez zvukového prekrytia, ako napríklad "srať" a jeho deriváty, „kurník šopa, puča, hajzel, nažerem, v riti, hubu“, tieto sú súčasťou slovenského jazyka používané celými generáciami bez cenzúry alebo klasifikácie ich nevhodnosti. Nemožno ich napriek ich neslušnosti považovať za natoľko vulgárne, aby ich nemohli počuť diváci starší ako 12 rokov. V posudzovanom programe sa nejednalo o použitie takýchto výrazov samoučelne. Tieto výrazy boli použité pod emočným vypätím, pod stresom, či pri fyzickej únave alebo inom nepokoji. Jednalo sa o autentické prejavy skutočných ľudí, ktoré neboli Vysielateľom prezentované za účelom obdivu alebo ich zľahčovania.

Komisiou namietané výrazy sú veľmi nízkej intenzity na to, aby mohli byť posúdené ako spadajúce pod kritériá nevhodnosti pre maloletých od 15, alebo nevhodnosti a neprístupnosti pre maloletých do 18 rokov. Vysielateľ má za to, že tieto výrazy sú primerané vekovej skupine maloletých do 12 rokov, a preto sú v súlade s ustanovením § 1 ods. 3 písm. k) JSO, ktoré uvádza, že „audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.“ Navyše v priebehu celého programu sa vyskytli na minimálnej časovej ploche vzhľadom a nebol na ne kladený mimoriadny dôraz. Boli súťažiacimi použité v situáciách, kde vyplývali z kontextu situácie a ich použitie bolo na mieste. Zároveň použité výrazy odzrkadľujú aj charakter jednotlivých súťažiacich. Vysielateľ si dovoľuje uviesť, že všetky ostatné výrazy dôsledne opatril zvukovým prerušením tak, aby nebolo možné identifikovať ich obsah práve z dôvodu, aby bol program vhodný pre maloletých divákov od 12 rokov.

Naviac si vysielateľ dovoľuje poukázať na skutočnosť, že predmetom začatého správneho konania má byť hodnotenie, resp. posúdenie, či posudzovaný program spĺňa hodnotiace kritéria nevhodnosti pre vekovú skupinu maloletých divákov do 12 rokov. Predmetom správneho konania nemá byť subjektívne hodnotenie posudzovaného programu založené na sympatiách či antipatiách hodnotiteľov k posudzovanému programu. Vysielateľ má dôvodné obavy, že pri programe Farma, sa aj s ohľadom na obsah sťažnosti diváka vytráca učtá objektivita, pričom divák má vždy možnosť voľby programu a v prípade jeho nesúhlasu s vysielaným programom má možnosť si zvoliť sledovanie inej programovej stanice a nie zaujato podávať neopodstatnené sťažnosti v prípadoch, keď je zřejmý súlad posudzovaného programu s hodnotiacimi kritériami nevhodnosti pre maloletých divákov do 12 rokov.

Účastník konania sa v ďalšej časti svojho vyjadrenia k predmetnému správne konaniu venuje kritériám posudzovania nevhodnosti programu, cit.:

II.1 Kontextuálny výskyt hodnotiacich kritérií

„Vysielateľ k výskytu expresívnych výrazov z kontextuálneho hľadiska si dovoľuje uviesť, že tieto boli v programe súťažiacimi použité častokrát vo vypätých situáciách, pri ktorých ich použitie nie je ničím výnimočné v spoločnosti. Mnohé z nich boli použité práve v prípadoch, keď sa súťažiacim niečo nepodarilo podľa ich predstáv a boli nahnevaní. Program je formát reality show, ktorá odzrkadľuje každodenné súžitie skupiny osôb v rámci jedného objektu – farmy. Niektoré situácie aj s ohľadom na dennodennú spoluprácu súťažiacich s tými istými osobami, môže vyvrcholiť do situácií, kedy po emočnej stránke u fyzickej osoby, dôjde k psychickému vyčerpaniu. Program by mal odzrkadľovať aj tieto situácie, aby bola zachovaná jeho autenticita. Situácie, kedy je súťažiacimi použitý nevhodný slovník, sú opatrené zvukovým prekrytím, aby bol program stále vhodný aj pre maloletých divákov od 12 rokov. Vysielateľ je toho názoru, že vzhľadom na celkový charakter posudzovaného programu vyplývajú všetky prejavy a výrazy z kontextu jednotlivých situácií, v ktorých boli použité a to v súlade s vyššie uvedeným ustanovením § 1 ods. 3 písm. k) JSO.

II.2 Spôsob a forma spracovania alebo zobrazenia hodnotiacich kritérií

V prípade vulgarizmov je Vysielateľ toho názoru, že tieto všetky spracoval a upravil prostredníctvom zvukovej stopy tak, aby nebolo možné ich identifikovanie a program spĺňal hodnotiace kritériá vhodnosti pre maloletých od 12 rokov. Za výskyt vulgarizmu „kokot“ v rámci skoro dvojhodinového programu sa Vysielateľ ospravedľuje.

II.3 Intenzita a frekvencia výskytu hodnotiacich kritérií

K intenzite a frekvencii výskytu hodnotiacich kritérií Vysielateľ uvádza, že v prípade expresívnych výrazov, vyskytli sa len na minimálnej časovej ploche v rámci dĺžky celého programu a nebol na ne kladený dôraz. Na základe uvedeného preto má Vysielateľ za to, že program spĺňa požiadavky nevhodnosti do 12 rokov.

V závere vyjadrenia účastník konania uvádza:, cit.:

„Vysielateľ zastáva názor, že s prihliadnutím na celkový charakter posudzovaného programu, ako aj všetky vyššie uvedené skutočnosti neboli splnené dôvody pre klasifikáciu programu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov, resp. ako nevhodného a neprípustného pre maloletých divákov do 18.

Za výskyt vyššie uvedeného vulgarizmu (aj keď na minimálnej časovej ploche) sa Vysielateľ ospravedľuje a dovoľuje si Komisii požiadať, aby pri svojom rozhodovaní zoberala do úvahy jednak ospravedlnenie Vysielatľa, ale aj minimálnu časovú plochu výskytu vulgarizmu.

Vo vzťahu k ostatným namietaným výrazom má Vysielateľ za to, že odvysielaním programu Farma v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA dňa 27.10.2023 v čase o cca 14:18 hod., ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, ustanovenie § 62 ods. 6 ZoMS neporušil.

Vysielateľ preto navrhuje, aby Rada správne konanie 0005/SKO/2024 v celom rozsahu zastavila.“

K vyjadreniu účastníka konania uvádzame nasledovné:

K časti vyjadrenia účastníka konania, kde rozdeľuje vulgarizmy a expresívne výrazy do dvoch skupín poukazujeme na skutočnosť, že účastník konania bezdôvodne opomenul v skupine expresívnych výrazov uviesť výrazy „dodrbať, dodrbe, zadrbe“ a takisto bezdôvodne zaradil vulgarizmy „puče“ a „do puče“ do skupiny expresívnych výrazov, a v celom vyjadrení tieto výrazy nesprávne zaraďuje, resp. opomína.

Taktiež nemožno súhlasiť s účastníkom konania v tom, že vzhľadom na trvanie predmetného programu sa Komisiou namietaný pojem vyskytol na zanedbateľnej časovej ploche v porovnaní s celkovou dĺžkou odvysielaného programu. V predmetnom programe sa nevyskytoval len jeden, ale viacero vulgárnych a expresívnych výrazov, čo nemožno považovať za zanedbateľné.

K vyjadreniu účastníka konania, cit.: *„Predmetom správneho konania nemá byť subjektívne hodnotenie posudzovaného programu založené na sympatiách či antipatiách hodnotiteľov k posudzovanému programu. Vysielateľ má dôvodné obavy, že pri programe Farma, sa aj s ohľadom na obsah sťažnosti diváka vytráca učítá objektivita, pričom divák má vždy možnosť voľby programu a v prípade jeho nesúhlasu s vysielaným programom má možnosť si zvoliť sledovanie inej programovej stanice a nie zaujato podávať neopodstatnené sťažnosti v prípadoch, keď je zrejmy súlad posudzovaného programu s hodnotiacimi kritériami nevhodnosti pre maloletých divákov do 12 rokov.“* uvádzame nasledovné: Hodnotenie posudzovaného programu vychádza z ustanovení JSO, cieľom ktorého je predchádzať negatívnym dopadom na zdravý fyzický, psychický a morálny vývin maloletých zo strany vysielateľov o. i. aj prostredníctvom televíznych programových služieb. Je úlohou vysielateľa, aby zabezpečil ochranu maloletých pred nevhodným programom, a to určením adekvátnej vekovej vhodnosti daného programu. Podotýkame, že Komisia začína správne konanie v prípade, ak vyhodnotí podaný podnet ako opodstatnený.

K časti vyjadrenia účastníka konania, v ktorej uvádza, že odvysielaním scén, ktoré neboli prekryté zvukovou stopou mala byť zachovaná autenticita vyjadrení „skutočných ľudí“ musí Kancelária Rady uviesť, že tento prezentovaný zámer nezbavuje vysielateľa povinností, ktoré mu ukladajú konkrétne právne predpisy vzťahujúce sa k vysielaniu programov. Kancelária Rady je toho názoru, že dostatočná miera autenticity predmetného programu môže byť zachovaná aj v prípade použitia vhodného piktogramu vekovej vhodnosti označujúceho daný program, za účelom zabezpečenia resp. zvýšenia ochrany maloletých divákov. Sporné vyjadrenia a výrazy sú Radou posúdené nižšie v predmetnom rozhodnutí.

Z JSO vyplýva, že pri posudzovaní vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre maloletých je potrebné najskôr posúdiť jednotlivé scény a vyjadrenia a zaradiť ich pod konkrétne hodnotiace kritérium nevhodnosti. Kancelária preto samostatne analyzuje jednotlivé sporné scény a vyjadrenia a zaraďuje ich pod hodnotiace kritériá nevhodnosti, ktoré najlepšie zodpovedajú týmto scénam a vyjadreniam. Predmetný program obsahoval sporné scény, pri ktorých je potrebné určiť, pod ktoré kritérium v rámci JSO patria.

Z kontextuálneho hľadiska sme predmetný program okrem iného posudzovali z pohľadu kritéria vulgárne vyjadrovanie a obscénne vyjadrovanie. Vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, ako aj obscénne vyjadrovanie, obscénne gestá sú jedným z hodnotiacich kritérií pre klasifikovanie

a označenie programu ako nevhodného a neprípustného pre maloletých do 18 rokov. Zároveň sú však vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá ako aj obscénne vyjadrovanie, obscénne gestá hodnotiacimi kritériami pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov, ak ide o *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.*

Každý výraz je nutné posudzovať s prihliadnutím na jeho konkrétne použitie v danom programe, ako aj s prihliadnutím na charakter samotného programu. Z uvedeného tiež vyplýva, že stanoviť jasnú, všeobecne aplikovateľnú hranicu medzi vulgárnym vyjadrovaním odôvodňujúcu označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 alebo 18 rokov nie je možné. Je tiež potrebné v rámci posudzovania sporných scén v danom prípade rozlišovať medzi vulgárnym výrazom a obscénnym výrazom. Vulgárny výraz je taký, ktorý je nevhodný z hľadiska celospoločenskej morálky, hrubý, neslušný či neprístojný. Pojem obscénne vyjadrovanie nie je pojem s legálnou alebo s inou ustálenou, všeobecne akceptovanou definíciou. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah. Z povahy týchto pojmov je však zrejmé, že tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh situácií, pretože jednotlivé vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia. Niektoré vyjadrenia môžu mať v určitom kontexte neutrálny charakter, pričom tie isté vyjadrenia môžu mať v kontexte inom obscénny charakter. V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. **6Sž/14/2011 obscénnosť** ako taká vo všeobecnosti predstavuje, cit.: **„vlastnosť niečoho necudného, oplzlého, urážajúceho stud, nemravného a pod.“**

Je teda zrejmé, že každý (hoci aj opakujúci sa) výraz, je nutné posudzovať s prihliadnutím na jeho konkrétne použitie v danom programe, ako aj s prihliadnutím na charakter samotného programu.

V predmetnom programe boli, okrem iného, odvysielané nasledovné scény:

14:19:07 Lucia smerom na obrazovku : „*Ak budem hajzel aj ja...*“ Prestrih.

14:19:14 Záber na hospodárske zvieratá. Lucia nesie v rukách vedrá, vraví: *Panebože, Kristova noha, kurňa...vypadni...vypadni!!*“ (smerom k oslovi).

14:20:10 Lucia: „*...ja poviem aj Nike, že mňa nebaví toto riešiť, ja nemám energiu na tieto sračky, ja si porobím, čo mám. Pojdem sa umyť a idem spať, nažerem sa a možem srať volaké stretnutia, že kto má ako hlasovať...*“ Lucia v prestrihu na kameru vraví, že skupinku nevytvorili za účelom vzájomného sa dohadovania o to, kto má koho voliť. Denis následne skonštatuje, že dnes bude ešte „cirkus“ a pokračujú v rozhovore ohľadne vzťahov na farme a hlasovania.

14:21:23 Lucia (k Denisovi): „*Vyser sa na to, šak ty oddychuj, budeš robiť celý deň jak kokot.*“

14:21:26 Denis priznáva, že je „vytočený“ už od včera.

Lucia: „*Vytočený?*“

Denis: „*Nasrala ma mladá včera, normálne sa do mňa utrela.*“ Následne v prestrihu na kameru povie, že Azra si o neho včera utrela ruku. Bo vtedy opitý a vtedy je veľmi ješitný - berie všetko osobne. V čase cca 14:21:48 vraví: „*...akože ja som 30-ročný típek, ktorý sa mal zachovať inak, určite, ale...ale no, nasralo ma to.*“ Správanie Azry považuje Denis za arogantné.

14:25:35 Záber na Sofiu, snaží sa pribiť klinec sekerou: „*Do*“ (výraz prekrytý zvukovou stou). Ostatné súťažiaci ju nabádajú, aby to teda nerobila. Sofia neprestáva zatĺkať a vraví: „*Kristaboha!*“ Mirka sa ju snaží upokojiť. Jedno z dievčat napodobňuje Sofiu a zakričí: „*Kristaboha!*“

14:27:27 Mirka farbí Lucii vlasy. Popri tom sa jej ospravedlňuje za reči namierené proti nej.

Mirka: „*...ale to psychicky ma strašne mrzí, bola som nasratá, už včera som ti to chcela povedať...prepáč.*“

Lucia: „Ja sa ti...ja som ti chcela hovoriť, keď sme sa budili vedľa seba, keď si plakala a vtedy som ti chcela hovoriť, že Mirka už serme na to, lebo ja toto neznášam, mne to tiež nerobí dobre.“

Obe sa zhodnú, že nechcú proti sebe bojovať a chcú si to na farme užívať.

14:42:54 Lucia: „...tak, tak, keď je veľa negatívneho, nerobí mi to dobre a ty...ja verím, že aj tebe, lebo my sme staré puče a nám toto nevyhovuje. Takže ja som chcela to isté navrhopovať.“

14:43:08 Mirka súhlasí a tiež vraví: „...a ak náhodou pôjdeš do výzvy, ja chcem ísť s tebou.“

Lucia: „Chceš ísť ty?“

Mirka: „Tak, ja si myslím, že my to skôr dáme ako to dá Adam a Adam je z toho psychicky v riti.“ Neskôr pokračuje: „Je psychicky v riti, lebo ona sa bojí ísť do výzvy, on mi to sám povedal.“

14:43:26 Lucia: „A prečo?“

Mirka: „Ja neviem, proste sa bojí.“

Lucia: „Ja normálne som z toho prekvapená, šak to je silný chlap, do puče.“

Dievčatá zhodnotia, že je to srdciar, ktorý chce byť s každým za dobre. Myslia si však, že to nie je správne. Ony dve vidia výzvu ako dobrú skúsenosť, na ktorú sú zvedavé.“

14:44:06 Mirka: „...ja sa toho už vôbec nebojím. Ja viem, že som hráčka, ja viem, že hrám. Ako, prepískla som to s tou psychikou, už som (výraz prekrytý zvukovou stopou), lebo ja veľakrát skôr poviem a nemyslím to tak, lebo mám väčšiu hubu ako...“

Lucia: „To niekedy aj ja.“

Mirka: „Takže, to ma tak dosť sere.“

Lucia tvrdí, že sa bude Mirky zastávať vďaka tomu, čo vo svojom živote prežila.

14:44:30 Lucia: „Ja som neni úplny (výraz prekrytý zvukovou stopou) a hajzel.“

14:49:02 Lucia vysvetľuje Azre, že Mirka si zastáva Adama, pretože si myslí, že je psychicky na dne. Azra to vie, pretože jej samotný Adam povedal, že sa necíti dobre.

14:49:17 Lucia: „...no, a práve preto je rozumnejšie, brať jeho.“

Azra: „No, ja si myslím tiež, že treba brať ohľad...“

Lucia: „...že síce môže dodrbať súboj...áno, tam mám dve možnosti. Mirka hovorí: pozri sa, keď pôjdeme my dve, tak súboj vyhráme. Ona je silnejšia cez súboj so mnou. Adam, Adam mi súboj dodrbe a idem spať do duelantskej a potom som hop alebo trop, že či sa Adamko nezobudí tak, že idem bojovať aj cez mŕtvolu a Adam je silný a vie všetko, alebo či bude stále zlomený a bude to oukej. Nad tým ja rozmýšľam, nie nad podrbaným ohrozením vašim, čo tu vy riešite.“

14:50:04 Sofia sa rozpráva o taktike s Azrou. Upozorňuje ju, že aj keď má Azra rada Denisa, ten bude hlasovať proti nej. Priznal sa jej totiž, že Luciu voliť nebude. Azra je veľmi prekvapená.

14:50:14 Azra na kameru: „Keby ja som ohrozená, tak je to fakt príser, lebo zo strednej generácie ja sa tam úplne s každým bavím.“ Pokračuje, že Mirka, Lucka a Adam sú najsilnejší súper a ona si na nich netruhá.

14:59:02 Pokračovanie programu *Farma* 12

Záber na farmárov. Azra: „Sere ma to, že vždy, keď dojde nejaká návšteva, tak mám tento mundúr na sebe.“

15:02:52 Dominika ukazuje farmárom, čo budú robiť. Nasledujú zábery na súťažiacich farmárov.

15:04:05 Na rad prichádza Lucia. Nedarí sa jej. Vraví: „Dobre, serem na to.“ Na kameru povie, že určité druhy športov jej nejdú a hneď vedela, že toto je jeden z nich.

15:05:26 Súťaž vyhráva Sára, ktorá však ako farmárka týždňa imunitu už má. Ako druhá skončila Mirka a imunitu tak získava ona. Dominika všetkým daruje uteráky, na ktoré sa im podpíše. Mirka si od Dominiky vypýta raketu s podpisom pre svoje dieťa.

15:07:12 Ema: „Vyhrala to Mirka, čož je celkom veľká škoda, lebo aj keď viem, že teda ona má dve deti a je samoživiteľka, tak ma v tejto hre začína srať a hrozne ma sere...jej poznámky a jej škriaplavý hlas. Ale neni jediná, ktorá ma tu sere.“

15:57:56 Pokračovanie programu *Farma* 12

Matúš nemá problém ani s jednou z dievčat, Lucia je mu však bližšia a tak volí Azru. Timo chce držať so svojou generáciou a tak volí Luciu. Mirka si s Luciou dala svoj vzťah do poriadku a svoj hlas dáva Azre. Ema drží so svojou generáciou a hlas dáva Lucii. Adam už Luciu raz sklamal, a tak dáva hlas Azre. Sofia aj napriek pretrvávajúcemu konfliktu s Azrou dáva svoj hlas Lucii. Azra sa tak stáva prvou ohrozenou. Alica vyzýva Azru, aby premýšľala, koho vyzve do boja o záchranu a koho si zvolí za spolubojovníka. Ak boj o záchranu prehrajú, pôjdu do duelu a zo spolubojovníka sa tak môže stať súper. Azra v prestrihu na kameru vraví, že je toho na ňu veľa. V tejto pozícii je každý druhý týždeň.

15:31:00 Alica sa lúči s farmármi. Azra následne dedukuje, že keďže si môže vybrať spolubojovníka aj protibojovníka, na farmu nikto nový nepribudne. Azra na kameru znovu rozpráva, aká je unavená z opakujúcej sa situácie.

15:31:30 Denis sa rozpráva s Timom. Predostrie mu svoju taktiku a žiada ho, aby s ňou oboznámil aj Azru. Chce, aby si ho vybrala do súboja. Myslí si, že to dopadne tak, že on k pôjde do duelu s Matúšom. Nechce jej to povedať sám, pretože je na neho určite nahnevaná.

15:32:06 Sofia, Nika, Azra a Timo sedia pri spoločnom rozhovore. Azra rozpráva o Denisovom pláne, ktorý jej už Timo prezradil. Potichu sa rozprávajú o svojich názoroch na situáciu a pocitoch.

15:32:59 Denis v rozhovore s Matúšom (je takmer tma, nie je ich dobre vidieť). Denis: „*Reálna* (výraz prekrytý zvukovou stopou) *je toto...tieto veci, mňa len sere to, že som musel voliť medzi nimi dvoma.*“
Matúš: „*Tak to ti absolútne nezávidím, ty kokot.*“

Denis: „*Ja, mne je jedno, že skončím niekde a vypadnem, ja len...to bola blbá voľba pre mňa.*“

Matúš si myslí, že Denisova voľba bola doteraz najťažšia. Denis sa zastrája, že Sára to vráti a ešte raz ju odtiaľto vyhodí.

15:33:47 K farme sa blíži svetlo. Farmári zhodnotia, že to budú „noví“. Azra na kameru vraví, ako sa teší a dúfa, že príde niekto s podobným „vajbom“, ako má ona.

15:34:10 Adam na kameru: „*Kurník šopa, reku, do kedy oni budú chodiť ešte, títo noví ľudia? Za chvíľku prídu ďalší, potom ďalší, potom ďalší, no a budeme tu asi do januára, možno februára.*“

V programe odznegli, okrem iného, tieto výrazy:

„*ty hajzel*“ (2x)

Týmto pejoratívnym pojmom sa označuje zlý, bezcharakterný človek, ničomník, zvyčajne sa tento výraz používa ako nadávka. Intenzita daného výrazu je stredná a považujeme ho za expresívny výraz nevhodný pre maloletých do 12 rokov. Takýto výraz nie je možné považovať za vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, ale zároveň jeho intenzita nie je taká vysoká, aby odôvodňovala jeho klasifikovanie ako nevhodného pre maloletých do 18 alebo 15 rokov.

„*kurník šopa*“ (2x)

Tento expresívny výraz sa používa ako *mierne zahrešenie vyjadrujúce zlosť, hnev, rozhorčenie*. Intenzita daného výrazu je nižšia a považujeme ho za expresívny výraz nevhodný pre maloletých do 12 rokov. Takýto výraz nie je možné považovať za vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, ale zároveň jeho intenzita nie je taká vysoká, aby odôvodňovala jeho klasifikovanie ako nevhodného pre maloletých do 18 alebo 15 rokov.

„*nažerem*“

Slovo *žrať* je expresívny výraz a znamená (o ľuďoch) jesť. Intenzita tohto výrazu je veľmi nízka, preto ho nepovažujeme za v rozpore s označením programu.

„*sračky, srať, vyser sa, nasrala, nasralo, nasratí, nasratá, serme, sere* (5x), *serem*“

Výrazy *nasrala, nasralo, nasratí* v zmysle „nahnevani“, *vyser sa, serme*, v zmysle „kašľať na niečo“, *sere, srať* v zmysle „hnevať, nahneváť“ a *nesere* v zmysle „nehnevá“ majú rovnaký slovný základ a slúžia na vyjadrenie negatívnej emócie voči určitému konaniu, udalosti či vyjadrenie vlastného postoja k niečomu.

Tento expresívny výraz sa používa ako *zahrešenie vyjadrujúce zlosť, hnev, rozčúlenie*, prípadne ako vyjadrenie pocitu nespokojnosti alebo ľútosť. Intenzita daného výrazu je nižšia a považujeme ho za expresívny výraz nevhodný pre maloletých do 12 rokov.

Domnievame sa, že použitie predmetných výrazov v kontexte farmy môže byť v určitých situáciách opodstatnené. Vzhľadom na skutočnosť, že účastníci reality show spoločne po dlhšiu dobu, 24 hodín denne obývajú jeden priestor, možno očakávať výskyt neprimeraných reakcií obsahujúcich nevhodné výrazy podmienené práve ich negatívnym emočným rozpoložením či skutočnosťou, že nažívajú v jednom priestore spolu s cudzími osobami. Vzhľadom na uvedené máme za to, že predmetné expresívne výrazy nenadobudli takú intenzitu, aby ich bolo možné považovať za nevhodné pre maloletých do 15 rokov. Máme za to, že ide o expresívne vyjadrenia zodpovedajúce označeniu programu.

„prúser“

Výraz *prúser* v zmysle „veľký problém“ je čechizmom. Kodifikačné príručky slovenského jazyka predmetný výraz nedefinujú. Podľa nášho názoru ide o expresívne vyjadrenie nízkej intenzity, nevhodné pre maloletých do 12 rokov.

„v riti“ (2x)

Expresívny výraz *riť* používa vo význame *análny otvor, konečník*, alebo *zadná (sedacia) časť tela, zadok*. Spojenie *v riti* bolo v programe použité vo význame *nebyť na tom dobre*. Vzhľadom na kontext použitia ho považujeme za expresívny výraz nevhodný pre maloletých do 12 rokov.

„hubu“

Expresívny výraz *huba* o. i. používa vo význame *otvor na spodnej časti tváre, ústa*. Výraz *hubu* v zmysle byť ticho, alebo vyjadriť sa bol konštatovaním jednej zo súťažiacich. Podľa nášho názoru ide o expresívne vyjadrenie nízkej intenzity, nevhodné pre maloletých do 12 rokov.

„dodrbať, dodrbe, zadrbe“

Expresívny výraz *drbať* sa používa v nasledovných významoch: 1. *dôrazne napomínať, karhať; prenasledovať: šéf ma drbe*; 2. *nemať záujem o niečo, o niekoho; kašľať na niekoho, na niečo: drbem na vás, idem domov*; 3. *neos. o človeku, ktorý sa správa bláznivo, nevhodne: drbe ti?; Z chľastania mu načisto drbe*. V hovorovej reči sa však slovo *drbať* používa aj v iných významoch. Tak tomu bolo aj v predmetnom programe. Odvozené slovo *dodrbať, dodrbe* bolo použité vo význame *pokaziť* a odvozené slovo *zadrbe* bolo použité vo význame *niečo povie*. Vzhľadom na kontext použitia ho považujeme za expresívny výraz vyššej intenzity nevhodný pre maloletých do 15 rokov.

„kokot“ (2x)

V prípade výrazu *kokot* ide o nadávku, alebo vulgárny výraz označujúci ktorý označuje mužský pohlavný orgán, pohlavný úd alebo hanlivé označenie muža, nadávku mužovi. Intenzita daného výrazu je vysoká a vzhľadom na to považujeme tento výraz za nevhodný pre maloletých do 18 rokov.

„puče, do puče“

Uvedené výrazy sa v slovenských slovníkoch nenachádzajú. Domnievame sa však, že ide o ekvivalent k pojmom *piča* a *do piče*. Vulgárnym pojmom *piča* sa označuje ženský pohlavný orgán, *vagína* a tento pojem sa tiež používa ako *hanlivé označenie ženy, nadávka žene*. Pojem *do piče* sa používa vo viacerých významoch: *zahrešenie vyjadrujúce hnev, zlosť; chod'/pál' do piče a) chod' preč, zmizni! b) výraz nesúhlasu, odmietnutia; je to na piču je to z hľadiska kvality, úrovne, potrieb zle, mizerne; je mu na piču je v zlom psychickom al. fyzickom stave*. Intenzita daného výrazu je vysoká a vzhľadom na to považujeme tento výraz za nevhodný pre maloletých do 18 rokov.

Čo sa týka kontextu výskytu hodnotiacich kritérií, jednotlivé scény a kontext ich zaradenia už boli čiastočne rozobrané aj vyššie. Vyššie uvedené výrazy neboli v programe použité samoúčelne, ale mali v ňom, aj vzhľadom na jednotlivé scény a povahu samotného programu svoje opodstatnenie.

Čo sa týka **umeleckého posolstva**, predmetný program - *Farma* ako druh reality šou podľa názoru Rady nemal umelecké posolstvo.

Z hľadiska **morálneho posolstva** je možné povedať, že predmetný program mal isté morálne posolstvo, ktorým je spätosť človeka s prírodou, spolunažívanie a spolupráca rôznych ľudí na farme medzi sebou a so zvieratami, tímová práca, robenie kompromisov.

Vzhľadom k celkovej dĺžke programu (cca **102 min.**) a faktu, že vyššie uvedené kritériá spočívali v odznení štyroch vulgárnych výrazov nevhodných pre maloletých do 18 rokov a minimálne troch expresívnych výrazov nevhodných pre maloletých do 15 rokov sme toho názoru, že **frekvencia** výskytu kritérií nevhodných pre maloletých nad rámec označenia programu **je** v danom programe **stredná**.

Intenzita jednotlivých kritérií (z pohľadu ich vekovej vhodnosti pre maloletých) **je** podľa nášho názoru v tomto prípade **stredná**. Hoci formálne niektoré pasáže mohli naplniť kritérium nevhodnosti pre maloletých do 18 rokov, vzhľadom na výskyt vulgárneho vyjadrovania, je potrebné zohľadniť skutočnosť, že sa tieto výrazy vyskytli s ohľadom na trvanie programu na malej časovej ploche.

S prihliadnutím na **kontextuálny výskyt** hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele **a na spôsob a formu spracovania vzhľadom na charakter a druh diela, umeleckého a morálneho posolstva diela a intenzitu a frekvenciu** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v programe, považujeme označenie posudzovaného programu ako nevhodného pre maloletých do 12 rokov za **neadekvátne**. Po posúdení nevhodných obsahov v programe podľa § 1 ods. 5 JSO možno konštatovať, že vzhľadom na spôsob spracovania predmetného diela a kontext diela, v rámci ktorého boli odvysielané scény s obsahom kritérií JSO podľa:

- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) JSO vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) JSO slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) JSO vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,

je klasifikácia programu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov v plnej miere adekvátne. Sme toho názoru, že označenie celého programu ako nevhodného pre maloletých do 18 rokov by v tomto prípade bolo príliš prísne a nezodpovedalo by zásade proporcionality zásahu do slobody prejavu účastníka konania.

Vzhľadom na uvedené sme toho názoru, že účastník konania porušil povinnosť ustanovenú v § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 264/2022 Z. z. ako aj zákona č. 71/1967 Zb., ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani

sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným a nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z citovaných zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Podľa ustanovenia § 148 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Komisia na ochranu maloletých uloží pokutu do 100 000 eur vysielateľovi a poskytovateľovi audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za porušenie povinnosti uvedenej v § 62 okrem povinnosti podľa § 62 ods. 1 písm. b)“

V tejto súvislosti si dovoľujeme dať do pozornosti, že Komisia nemá v zmysle zákona č. 264/2022 Z. z. možnosť uložiť v prípade porušenia povinnosti podľa § 62 ods. 6 tohto zákona iný druh sankcie, než je pokuta.

Účastník konania v značnej časti svojho vyjadrenia k predmetnému správne konaniu odôvodňuje označenie predmetného programu ako nevhodného pre maloletých divákov do 12 rokov tým, že sa vyššie uvedené vulgárne a expresívne výrazy vyskytli v porovnaní s dĺžkou programu na minimálnej časovej ploche, jeden vulgárny výraz dokonca opomína, je však potrebné uviesť, že sa za niektoré vulgárne výrazy, ktoré v predmetnom programe odznegli ospravednil a vyjadril snahu predchádzať takýmto pochybeniam v budúcnosti tým, že „zvýši stupeň kontroly zvukovej zložky programu“.

Hoci sa účastník konania pred začatím správneho konania v prejednávanej veci nedopustil porušenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. v spojení s § 1 ods. 1 až 2 JSO, t. j. ide o jeho prvé porušenie tejto konkrétnej povinnosti, v uplynulých troch rokoch sa opakovane dopustil porušenia obdobného ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. v spojení s ustanovením § 1 ods. 1 až 2 JSO, pričom mu boli právoplatne uložené tieto sankcie:

- Rozhodnutím č. RP/6/2021 zo dňa 27. 1. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že 21. 6. 2020 v čase o cca 20:33 hod. odvysielal program *Wanted*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO.

- Rozhodnutím č. RP/8/2021 zo dňa 10. 2. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že dňa 27.6.2020 v čase o cca 00:28 hod. odvysielal v rámci programovej služby TV MARKÍZA program *Rytmus - Sídliskový sen*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie a obscénne vyjadrovanie*, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO.

- Rozhodnutím č. RP/9/2021 zo dňa 10. 2. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že

1.) dňa 8. 6. 2020 v čase o cca 20:32 hod. v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA a dňa 10. 6. 2020 v čase o cca 20:18 hod. v rámci televíznej programovej služby DAJTO odvysielal program *Vo štvorici po opici 3*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 1 písm. d) JSO *zobrazenie a prezentovanie drogovej závislosti formou zábavy*,

ktoré s prihladením na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO,

2.) dňa 2. 6. 2020 v čase o cca 00:29 hod. v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA odvysielal program *Vo štvorici po opici*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia - § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie*,

ktoré s prihladením na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO.

- Rozhodnutím č. RP/18/2021 zo dňa zo dňa 19. 5. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663** eur v súvislosti s tým, že dňa 14. 9. 2020 v čase od cca 21:33 hod. a dňa 16.9.2020 v čase od cca o 12:48 hod. odvysielal na televíznej programovej službe TV MARKÍZA program *Farma*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovení

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *obscénne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovná agresivita*,

ktoré s prihladením na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO.

- Rozhodnutím č. RP/31/2021 zo dňa zo dňa 8. 9. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663** eur v súvislosti s tým, že

1.) dňa 1. 2. 2021 v čase o cca 20:36 hod. v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA a dňa 3. 2. 2021 v čase o cca 20:15 hod. v rámci televíznej programovej služby DAJTO odvysielal program *Vo štvorici po opici*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie*,

ktoré s prihladením na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO,

2.) dňa 8. 2. 2021 v čase o cca 20:37 hod. v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA a dňa 10. 2. 2021 v čase o cca 20:15 hod. v rámci televíznej programovej služby DAJTO odvysielal program *Vo štvorici po opici 3*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 1 písm. d) JSO *zobrazenie a prezentovanie drogovej závislosti formou zábavy*,

ktoré s prihladením na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO.

* * *

ZÁVER:

Na základe vyššie uvedeného navrhujeme Komisii prijať uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých
v dňoch 25. 4. a 9. 5. 2024

Správne konanie: 006/SKO/2024 (predchádzajúce č. REO-RPMS/2023/01428)
Predmet: § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.
Účastník konania: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Správny orgán: Komisia na ochranu maloletých

Dátum: 26. 4. 2024

NÁVRH UZNESENIA:

Komisia na ochranu maloletých (ďalej len „Komisia“) ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3, § 132 ods. 1 písm. c) a § 148 ods. 1 a 2 zákona č. 264/2022 Z. z. (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíi (ďalej len „zákon č. 40/2015 Z. z.“) ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. postupom podľa § 148 ods. 2 a § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 0006/SKO/2024 (predchádzajúce č. REO-RPMS/2023/01428), MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

porušil

povinnosť ustanovenú v § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.

tým, že odvysielal na programovej službe TV MARKÍZA 13. 9. 2023 o cca 17:00 hod. program *Prvé televízne noviny* a v rámci neho príspevok s názvom *Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča*, ktorý neoznačil žiadnym piktogramom nevhodnosti, čiže ho klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovení

- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z. z. *vulgárne vyjadrovanie*,
 - § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky č. 589/2007 Z. z. *slovná agresivita alebo expresívne vyjadrovanie*,
 - § 1 ods. 2 písm. g) vyhlášky č. 589/2007 Z. z. *vulgárne vyjadrovanie*, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,
 - ustanovenia § 1 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z. z. *zobrazenie reálneho násillia alebo zobrazenie násilliek reálneho násillia na živých bytostiach*,
 - ustanovenia § 1 ods. 3 písm. k) vyhlášky č. 589/2007 Z. z. *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie*, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov
- ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 vyhlášky č. 589/2007 Z. z. podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 12 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako vhodného pre všetky vekové skupiny maloletých nesprávne uplatnil vyhlášku Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 148 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. sankciu - **pokutu** vo výške (do **100 000,- €**), slovomeur.

Podľa § 149 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. je pokuta splatná do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená a je potrebné ju uhradiť na účet: SK09 8180 0000 0070 0008 8921, BIC/SWIFT: SPSRSKBAXXX, VS**24, KS6548.

Úloha:

Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení pokuty a doručí ho účastníkovi konania.

T: 9. 6. 2024

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie výsledok správneho konania.

T: 21. 5. 2024

Z: PgO

* * *

Komisia na svojom rokovaní dňa 6. 12. 2024 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., v súvislosti s tým, že na programovej službe TV MARKÍZA odvysielal dňa 13. 9. 2023 o cca 17:00 hod. program *Prvé televízne noviny*, ktorý neoznačil žiadnym piktogramom nevhodnosti, čiže ho klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 29. 12. 2023, na základe čoho sa začalo správne konanie č. REO-RPMS/2023/01428 (teraz správne konanie č. 0006/SKO/2024). Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Komisia môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohu oznámenia o začatí správneho konania č. 0006/SKO/2024 tvoril prepis/popis skutkového stavu k správnomu konaniu a kópia záznamu vysielania programu *Prvé televízne noviny* odvysielaného na programovej službe TV MARKÍZA dňa 13. 9. 2023 o cca 17:00 hod.

Účastník správneho konania MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadal dňa 11. 1. 2024 listom zaevidovaným pod č. 00120/2024 o predĺženie lehoty na vyjadrenie a zároveň požiadal Komisiu o zaslanie podkladov zhromaždených v správnom konaní. Predmetné podklady zaslala Komisia právnomu zástupcovi účastníka konania listom zaevidovaným pod č. 00218/2024 dňa 16. 1. 2024 a doručené mu boli 29. 1. 2024.

Vyjadrenie účastníka konania bolo Komisii na ochranu maloletých doručené dňa 21. 3. 2024.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 135 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. začala plynúť dňa 6. 12. 2023 a uplynie dňa 6. 6. 2024. Objektívna 18-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa cit. ustanovenia začala plynúť dňa 13. 9. 2023 a uplynie dňa 13. 3. 2025.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

16:59:51 – začiatok záznamu – končiaci program – záverečné titulky

17:00:00 – začiatok programu *Prvé televízne noviny*

- avízo príspevkov „dnes uvidíte“: ▪ *Tragická nehoda na diaľnici*; ▪ *Bitka pred úradom vlády*

(17:00:29) Moderátorka: „Z ospalej predvolebnej kampane zrazu štvrtá cenová. Igor Matovič narušil tlačovku Smeru a pobil sa s Róbertom Kaliňákom.“ (vidno o. i. ako muž sediaci na mieste vodiča v aute kopne šľapou nohy R. Kaliňáka do hrude, ktorý stojí v priestore otvorených dvier vodiča; následne v zábere zvonku vidno, ako v priestore otvorených dvier auta pri miesta vodiča stojí R. Kaliňák a vedľa R. Glück, vidno že R. Kaliňák má ručný kontakt s mužom na mieste vodiča, ktorý následne potiahne R. Glücka za košeľu k sebe, následne záber zvnútra auta, kde vidno ako R. Kaliňák stojí v priestore otvorených dvier vodiča, má ručný kontakt s I. Matovičom a ako R. Glück udrie rukou do tváre I. Matoviča, ktorí sa chytí za tvár – obraz v oblasti hlavy I. Matoviča nie je ostrý); ▪ *Elektrina výrazne nezdražie*

- príspevky: ▪ *Tragická nehoda na D1*; ▪ *Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča (17:03:15 – 17:05:47)*

Moderátorka: „Kopačky, päste a nadávky. Pred Úradom vlády sa pobili Robert Kaliňák a Igor Matovič. Prípado vyšetruje polícia. Kaliňák podal aj trestné oznámenie.“ (v pozadí moderátorky vidno zábery, kde vidno o. i. ako muž sediaci na mieste vodiča v aute kopne šľapou nohy R. Kaliňáka do hrude, ktorý stojí v priestore otvorených dvier vodiča; následne sa R. Kaliňák načiahne za mužom na mieste vodiča)

Reportér: „Mala to byť ďalšia tlačovka k nelegálnej migrácii. Smer si dal tentokrát vyrobiť aj transparent. Roberta Fica po troch minútach rozprávania prerušuje prichádzajúce auto.“

Robert Fico, predseda strany (Smer-SSD): „Niekoľko tisíc nelegálnych migrantov, o ktorých nič nevieme.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (mimo záber, cez megafón z auta): „No čo, páni, pozvali ste nás na verejnú tlačovú konferenciu. Nie?“

Reportér: „Konflikt vyostre po tom, čo Igor Matovič otvára dvere na aute.“

- zábery z incidentu:

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Neťahaj ma!“

Ženský hlas v pozadí (počas incidentu) (zle zrozumiteľné): „Kokot!“

Mužský hlas v pozadí (počas incidentu) (zle zrozumiteľné): „Bastard z kurvy okotený.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Chod' do prdele, ti hovorím! Pusti to!“ (v zábere z exteriéru o. i. vidno, ako R. Kaliňák stojí v priestore otvorených dvier vodiča; I. Matovič ho odtlačí rukou; následne záber z interiéru auta, ako muž na mieste vodiča v aute kopne šľapou nohy R. Kaliňáka do hrude, ktorý stojí v priestore otvorených dvier vodiča; následne v zábere z exteriéru vidno, ako sa R. Kaliňák pohybuje hornou polovicou tela v priestore auta, následne záber z interiéru auta sníma R. Kaliňáka, ako je hornou polovicou tela v priestore auta, akoby sa načahoval za mužom na mieste vodiča)

Osoba (m. z., počas incidentu): „Prestaňte!“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Pusti to, je to môj majetok!“

Osoba (m. z., počas incidentu): „Prestaň!“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Pusti to, ty hajzel!“

Reportér: „Do potýčky sa zapája mladý člen Smeru Richard Glück. Igora Matoviča udiera rovno do tváre.“ (zhluk hlasov v pozadí s nezrozumiteľným obsahom) (následne v zábere zvonku vidno, ako v priestore otvorených dvier auta pri mieste vodiča stojí R. Kaliňák, vidno že má ručný kontakt s mužom na mieste vodiča, ktorý následne potiahne R. Glücka za košeľu k sebe)

Osoba (nie je zrejmé, kto hovorí) (počas incidentu): „Ty ba...“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Au!“

Richard Glück, kandidát strany Smer-SSD: „Au!“

Ženský hlas v pozadí (počas incidentu) (možno zachytiť pri sústredení sa na hlas): „Ty šašo!“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Ty hajzel!“

Osoba (nie je zrejmé, kto hovorí) (počas incidentu, slabšie počuteľné): „Bastard z kurvy!“

Ženský hlas v pozadí (počas incidentu) (možno zachytiť pri sústredení sa na hlas, hovorí súčasne s I. Matovičom): „Šašo, ja mám sedemdesiat rokov, ale takého šaša som nevidela.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Vypadnite! Zničili ste Slovensko! Au!“

R. Kaliňák (počas incidentu, slabo počuteľné, zrozumiteľné pri opakovanom zameraní sa na hlas): „Ty si ho zničil, ty hovado.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Au!“

(záber z interiéru auta, kde vidno ako R. Kaliňák stojí v priestore otvorených dvier vodiča, má ručný kontakt s I. Matovičom a ako R. Glück udrie rukou do tváre I. Matoviča, ktorí sa chytí za tvár; I. Matovič, R. Kaliňák a R. Glück si navzájom nadávajú, pričom R. Kaliňák chytá ruky I. Matovičovi, pri tom ako ich má pred sebou akoby pre obranu, R. Glück pri tom pohybuje pästami pred sebou a udrie I. Matoviča pästou do tváre)

Policajt (počas incidentu): „Hej! Dost! Pane! Pane! Pane! Opakovane Vás vyzývam, podťte autom preč!“

(v zábere z exteriéru vidno R. Kaliňáka a R. Glücka zozadu, ako stoja v priestore otvorených vodičových dverí, pričom R. Glücka stiahne I. Matovič za košeľu k autu, v tom zakročí policajt a dostane sa pred R. Glücka k autu a upokojí situáciu)

Reportér: „Prečo ste napadli pána Matoviča?“

Richard Glück, kandidát strany Smer-SSD: „On nás napadol.“

Reportér: „A nezdala sa vám päť trošku prehnaná?“

Richard Glück, kandidát strany Smer-SSD: „Odkiaľ viete, že to bola päť?“

Reportér: „Mám to natočené.“

Richard Glück, kandidát strany Smer-SSD: „Nech sa páči, prosím Vás, dokončujem tu nejaké úkony s pánom policajtom.“ (na pozadí video incidentu – vidno ako R. Kaliňák drží I. Matovičovi ruku a R. Glück udrie päťou I. Matoviča; zvuková zložka nie je zrozumiteľná)

Reportér: „Letela... od pána letela päť.“

Robert Kaliňák, podpredseda Smer-SSD: „Hej? Ja som také nič nevidel.“

Reportér: „My to máme natočené.“

Robert Kaliňák, podpredseda Smer-SSD: „To je super, tak nám to pustite.“

Reportér: „A to vidno jasne, jak priletela...“

Robert Kaliňák, podpredseda Smer-SSD: „No, tak sa naťahovali o mikrofón, no. Pretože rušil verejné zhromaždenie a samozrejme porušoval zákon.“

Reportér: „Ale je v poriadku, že niekto z vašich kandidátov bije iného kandidáta?“

Robert Kaliňák, podpredseda Smer-SSD: „Nie, on s tým začal. Šak on prvý kopal. Však on kopol, to bola iba reakcia na to.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Chod' do prdele, ti hovorím! Au!“

Reportér: „Incident sa odohral len pár metrov od Úradu vlády.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (tlačová konferencia): „Bol desaťkrát vyzvaný, aby z toho auta odišiel preč, aby dal pokoj.“

Robert Kaliňák, podpredseda Smer-SSD: „Je to zúfalý politik, ktorý vypadáva z parlamentu.“

Reportér: „Ako sa na to pozeráte?“

Boris Kollár, predseda NR SR (Sme rodina): „Že mi je veľmi ľúto, že Kaliňák nevyfackal Kollára. Možno by nám stúpili percentá.“

Peter Pellegrini, predseda Hlas-SD (Zdroj: FB Hlas): „Pred Úradom vlády sa bije bývalý premiér s bývalým ministrom vnútra. Je to strašná hanba.“

Mikuláš Dzurinda, predseda Modrí - Európske Slovensko: „Doteraz sa neviem spamätať, ja mám zimomriavky vpredu aj vzadu na chrbte.“

Branislav Gröhlíng, poslanec NR SR (SaS) (Zdroj: FB SaS): „Legitimizovať násilie, ktoré tu predvádzajú títo dvaja páni, v konečnom dôsledku vedie ešte k viacej rozpoltenej spoločnosti.“

Michal Šimečka, predseda Progresívne Slovensko (Zdroj: FB Progresívne Slovensko): „To je skutočne nové dno slovenskej politiky. A čo horšie, oni sa potom k tomu ešte aj hrdo hlásia.“

Boris Kollár, predseda NR SR (Sme rodina): „Myslím si, že Igorovi Matovičovi sa nemohlo nič krajšieho stať.“

Reportér: „Prípady vyšetrujú krajskí policajti. Vyhodnocujú, či to uzavru len ako priestupok, alebo ako trestný čin. Martin Prôčka, Televízia Markíza.“

- ďalšie príspevky: ▪ *Problém so strážením hranice*; ▪ *Vysoké ceny nehrozia*; ▪ *Stopka pre ukrajinské obilie pokračuje*; ▪ *Severná Kórea stojí za Putinom*; ▪ *avízo ďalších príspevkov*; prerušenie (17:12:41 – 17:19:05); ▪ *Útočiaci medveď zahynul pod kolesami auta*; ▪ *Požiar cisterny, aj párky na ceste*; ▪ *Záhadná smrť ženy*; ▪ *Letecky do Švajčiarska*; ▪ *Šampionát v muškárení*;

17:28:49 – koniec programu

- audiovizuálny predel

- sponzorské odkazy (Bauli; Štandard; Dia Mizin)

17:29:23 – program *Reflex*

17:29:59 – koniec záznamu

* * *

Podľa § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania a dôsledne tento systém uplatňovať.“

Podľa § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

Podľa § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie,

Podľa § 1 ods. 2 písm. g) vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.“

Podľa § 1 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „ Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú zobrazenie reálneho násillia alebo zobrazenie následkov reálneho násillia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,

Podľa § 1 ods. 3 písm. k) vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „ Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov,

Podľa § 1 ods. 5 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: „Obsah audiovizuálnych diel, multimedialnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska

a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,

b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho poslanstva diela alebo programu a

c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby“.

* * *

Správne konanie bolo začaté z dôvodu, že účastník konania odvysielal dňa 13. 9. 2023 v čase o cca 17:00 hod. na programovej službe TV MARKÍZA program *Prvé televízne noviny* a v rámci neho príspevok s názvom *Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča*, ktorý neoznačil žiadnym piktogramom nevhodnosti, čiže ho

klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania.

V príspevku s názvom *Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča* odvysielanom v rámci programu *Prvé televízne noviny*, v ktorom bol odvysielaný incident, ktorý obsahoval prejavy slovnej agresivity a zobrazenie fyzickej potýčky, ku ktorým došlo medzi politikmi Igorom Matovičom a Róbertom Kaliňákom.

V rámci posudzovania predmetu týchto správnych konaní bolo potrebné vysporiadať sa s kolíziou ústavou zaručených práv a právom chránených záujmov.

Právo slobody prejavu patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti a v právnom poriadku Slovenskej republiky je zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t.j. **nemá absolútny charakter**. Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.:

„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“ (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR)

V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „ÚS SR“) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich náleзоch stotožnil aj ÚS SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV. ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona (**požiadavka legality**),
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti (**požiadavka proporcionality**)
- a sledovať legitímny cieľ (**požiadavka legitimacy**), ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Požiadavka zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený osobitným predpisom, zakotvená v ustanoveniach § 62 zákona č. 264/2022 Z. z., vychádza z potreby ochrany maloletého diváka pred obsahom, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na jeho osobnostný vývin, a teda vychádza z potreby ochrany záujmu chráneného Ústavou SR – **mravnosti**, ktorá môže byť ohrozená obsahom vysielaného či sprístupňovaného obsahu. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou nedospelých osôb, a to na základe zákona, konkrétne ustanoveniami § 62 zákona č. 264/2022 Z. z.. **Podmienka legality a legitimity obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.**

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Komisii neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

V tomto konkrétnom prípade by mala byť sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvedenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa (zaviesť a uplatňovať JSO) zakotvanej v ustanovení § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. sledujúc legitímny cieľ - ochranu mravnosti. Kancelária Rady preto pristúpila k posúdeniu, či účastník konania uplatnil JSO v súlade so zákonom.

Vysielateľ je podľa § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. na účely ochrany maloletých povinný určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania a dôsledne tento systém uplatňovať. V súlade s ustanovením § 43d ods. 1 zákona č. 40/2015 o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých predpisov do nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného na základe § 12 ods. 2 tohto zákona bola platná a účinná vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania v znení neskorších predpisov (ďalej iba „vyhláška č. 589/2007 Z. z.“). Vyhláška č. 328/2023 Z. z. o jednotnom systéme označovania a spôsobe jeho uplatňovania vydaná na základe § 12 ods. 2 zákona č. 40/2015 Z. z. nadobudla účinnosť 1. 1. 2024. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetné programy boli odvysielané ešte v roku 2023, sa na predmetné správne konanie vzťahuje vyhláška č. 589/2007 Z. z., platná a účinná do 31. 12. 2023 (ďalej len „jednotný systém označovania“ alebo „JSO“).

S prihliadnutím na **§ 1 ods. 5 JSO** je Komisia povinná posudzovať obsah programu v súvislosti s prítomnosťou hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v posudzovanom programe aj z hľadiska ich **kontextuálneho výskytu, spôsobu a formy spracovania** alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh programu, **umeleckého a morálneho posolstva programu** a tiež z hľadiska **intenzity a frekvencie** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele. Na základe uvedeného posúdenia tak Komisia dospeje k záveru o vekovej vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre určitú skupinu maloletých.

* * *

Spravodajský príspevok s názvom *Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča* odvysielaný účastníkom konania na programovej službe TV MARKÍZA v rámci programu *Prvé televízne noviny* informoval o incidente, ku ktorému došlo medzi politikmi Igorom Matovičom a Róbertom Kaliňákom.

V programe odznali informácie, že I. Matovič narušil verejnú tlačovú konferenciu strany Smer - SSD a pobil sa s R. Kaliňákom. Následne bol odvysielaný aj incident, kde bolo o. i. vidno, ako I. Matovič kopne R. Kaliňáka do hrude, ako ten sa mu snaží zobrať mikrofón, ako i to, ako R. Glück udrie I. Matoviča dvakrát pästou do tváre, po čom I. Matovič skríkne, zvráští tvár a zakryje si ústa, následne R. Glück stiahne I. Matovič za košeľu k autu, pričom počas celého príspevku je počuť expresívne, ako aj vulgárne výrazy.

V danej súvislosti Kancelária konštatovala, že predmetný príspevok obsahoval autentické zábery reálneho násillia, pričom niektoré scény popísané v predchádzajúcom odseku boli odvysielané v rámci predmetného príspevku niekoľkokrát. Predmetný príspevok zároveň obsahoval expresívne, ako aj vulgárne výrazy.

V predmetnom programe boli, okrem iného, odvysielané nasledovné scény:

17:00:00 – začiatok programu *Prvé televízne noviny*

- avízo príspevkov „dnes uvidíte“: ▪ *Tragická nehoda na diaľnici*; ▪ *Bitka pred úradom vlády*

(17:00:29) Moderátorka: „Z ospalej predvolebnej kampane zrazu štvrtá cenová. Igor Matovič narušil tlačovku Smeru a pobil sa s Róbertom Kaliňákom.“ (vidno o. i. ako muž sediaci na mieste vodiča v aute kopne šľapou nohy R. Kaliňáka do hrude, ktorý stojí v priestore otvorených dvier vodiča; následne v zábere zvonku vidno, ako v priestore otvorených dvier auta pri mieste vodiča stojí R. Kaliňák a vedľa R. Glück, vidno že R. Kaliňák má ručný kontakt s mužom na mieste vodiča, ktorý následne potiahne R. Glücka za košeľu k sebe, následne záber zvnútra auta, kde vidno ako R. Kaliňák stojí v priestore otvorených dvier vodiča, má ručný kontakt s I. Matovičom a ako R. Glück udrie rukou do tváre I. Matoviča, ktorí sa chytí za tvár – obraz v oblasti hlavy I. Matoviča nie je ostrý); ▪ *Elektrina výrazne nezdražie*

- príspevky: ▪ *Tragická nehoda na D1*; ▪ *Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča (17:03:15 – 17:05:47)*

Moderátorka: „Kopačky, päste a nadávky. Pred Úradom vlády sa pobili Robert Kaliňák a Igor Matovič. Prípud vyšetruje polícia. Kaliňák podal aj trestné oznámenie.“ (v pozadí moderátorky vidno zábery, kde vidno o. i. ako muž sediaci na mieste vodiča v aute kopne šľapou nohy R. Kaliňáka do hrude, ktorý stojí v priestore otvorených dvier vodiča; následne sa R. Kaliňák načiahne za mužom na mieste vodiča)

Reportér: „Mala to byť ďalšia tlačovka k nelegálnej migrácii. Smer si dal tentokrát vyrobiť aj transparent. Roberta Fica po troch minútach rozprávania prerušuje prichádzajúce auto.“

Robert Fico, predseda strany (Smer-SSD): „Niekoľko tisíc nelegálnych migrantov, o ktorých nič nevieme.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (mimo záber, cez megafón z auta): „No čo, páni, pozvali ste nás na verejnú tlačovú konferenciu. Nie?“

Reportér: „Konflikt vyostruje po tom, čo Igor Matovič otvára dvere na aute.“

- zábery z incidentu:

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Neťahaj ma!“

Ženský hlas v pozadí (počas incidentu) (zle zrozumiteľné): „Kokot!“

Mužský hlas v pozadí (počas incidentu) (zle zrozumiteľné): „Bastard z kurvy okotený.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Chod' do prdele, ti hovorím! Pusti to!“ (v zábere z exteriéru o. i. vidno, ako R. Kaliňák stojí v priestore otvorených dvier vodiča; I. Matovič ho odtlačí rukou; následne záber z interiéru auta, ako muž na mieste vodiča v aute kopne šľapou nohy R. Kaliňáka do hrude, ktorý stojí v priestore otvorených dvier vodiča; následne v zábere z exteriéru vidno, ako sa R. Kaliňák pohybuje hornou polovicou tela v priestore auta, následne záber z interiéru auta sníma R. Kaliňáka, ako je hornou polovicou tela v priestore auta, akoby sa načiahoval za mužom na mieste vodiča)

Osoba (m. z., počas incidentu): „Prestaňte!“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Pusti to, je to môj majetok!“

Osoba (m. z., počas incidentu): „Prestaň!“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Pusti to, ty hajzel!“

Reportér: „Do potýčky sa zapája mladý člen Smeru Richard Glück. Igora Matoviča udiera rovno do tváre.“ (zhluk hlasov v pozadí s nezrozumiteľným obsahom) (následne v zábere zvonku vidno, ako v priestore otvorených dvier auta pri miesta vodiča stojí R. Kaliňák, vidno že má ručný kontakt s mužom na mieste vodiča, ktorý následne potiahne R. Glücka za košeľu k sebe)

Osoba (nie je zrejmé, kto hovorí) (počas incidentu): „Ty ba...“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Au!“

Richard Glück, kandidát strany Smer-SSD: „Au!“

Ženský hlas v pozadí (počas incidentu) (možno zachytiť pri sústredení sa na hlas): „Ty šašo!“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Ty hajzel!“

Osoba (nie je zrejmé, kto hovorí) (počas incidentu, slabšie počuteľné): „Bastard z kurvy!“

Ženský hlas v pozadí (počas incidentu) (možno zachytiť pri sústredení sa na hlas, hovorí súčasne s I. Matovičom): „Šašo, ja mám sedemdesiat rokov, ale takého šaša som nevidela.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Vypadnite! Zničili ste Slovensko! Au!“

R. Kaliňák (počas incidentu, slabo počuteľné, zrozumiteľné pri opakovanom zameraní sa na hlas): „Ty si ho zničil, ty hovado.“

Igor Matovič, predseda OĽaNO a priatelia (počas incidentu): „Au!“

(záber z interiéru auta, kde vidno ako R. Kaliňák stojí v priestore otvorených dvier vodiča, má ručný kontakt s I. Matovičom a ako R. Glück udrie rukou do tváre I. Matoviča, ktorí sa chytí za tvár; I. Matovič, R. Kaliňák a R. Glück si navzájom nadávajú, pričom R. Kaliňák chytá ruky I. Matovičovi, pri tom ako ich má pred sebou akoby pre obranu, R. Glück pri tom pohybuje päsťami pred sebou a udrie I. Matoviča päsťou do tváre)

V programe odzneli, okrem výrazov, ktoré boli slabšie počuteľné, tieto výrazy:

„Chod' do prdele“

Podľa Slovníka spisovného jazyka českého z roku 2011 (ďalej len „SSJČ“) ide o vulgárny výraz pre zadnice, zadek, riť. Za ekvivalentný výraz v slovenskom jazyku môžeme považovať výraz „Chod' do riti“ ktorý môže byť považovaný za vulgárny. Vzhľadom na to, že intenzita daného výrazu je vyššia stredná, považujeme predmetný výraz za vulgárny výraz nevhodný pre maloletých do 15 rokov.

„ty hajzel“ (2x)

Týmto pejoratívnym pojmom sa označuje zlý, bezcharakterný človek, ničomník, zvyčajne sa tento výraz používa ako nadávka. Intenzita daného výrazu je stredná a považujeme ho za expresívny výraz nevhodný pre maloletých do 12 rokov. Takýto výraz nie je možné považovať za vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, ale zároveň jeho intenzita nie je taká vysoká, aby odôvodňovala jeho klasifikovanie ako nevhodného pre maloletých do 18 alebo 15 rokov.

„bastard z kurvy“.

Výraz *bastard* je pejoratívnym výrazom, ktorý označuje kríženca alebo miešanca (o ľuďoch, zvieratách i rastlinách). Intenzita tohto výrazu je stredná a považujeme ho za expresívny výraz nevhodný pre maloletých do 12 rokov. Takýto výraz nie je možné považovať za vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, ale zároveň jeho intenzita nie je taká vysoká, aby odôvodňovala jeho klasifikovanie ako nevhodného pre maloletých do 18 alebo 15 rokov.

V prípade výrazu *kurva* ide o nadávku, alebo vulgárny výraz pre ženu bez mravných zásad v sexuálnej oblasti, obyč. vykonávajúcu prostitúciu, alebo, ako v prípadoch uvedených vyššie, ide o vulgárny výraz pre zahrešenie vyjadrujúce zlosť, hnev, rozhorčenie, vyhrážanie. Intenzita daného výrazu je silnejšia, zároveň však nie je taká vysoká, aby odôvodňovala jeho klasifikovanie ako nevhodného pre maloletých do 18 rokov. Z toho dôvodu ho považujeme za vulgárny výraz nevhodný pre maloletých do 15 rokov.

Výraz *bastard z kurvy* považujeme za vulgarizmus, hanlivé označenie osoby. Intenzita tohto slovného spojenia je vysoká a z toho dôvodu považujeme tento výraz za nevhodný pre maloletých do 18 rokov.

Okrem výrazov rozobratých vyššie v predmetnom programe odznali nasledovné výrazy, ktoré boli slabšie počuteľné, pretože boli prekryté silnejšími zvukmi z incidentu:

„*ty hovado*“

V prípade výrazu *hovado*, prípadne *hovädo* ide výraz označujúci jednotlivý kus rožného statku, napr. vôl, krava, ak smeruje voči človeku, ide o hrubú nadávku. Intenzita uvedeného výrazu je stredná. Z toho dôvodu ho považujeme za expresívny výraz nevhodný pre maloletých do 12 rokov. Takýto výraz nie je možné považovať za vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, ale zároveň jeho intenzita nie je taká vysoká, aby odôvodňovala jeho klasifikovanie ako nevhodného pre maloletých do 18 alebo 15 rokov.

„*kokot*“

V prípade výrazu *kokot* ide o nadávku, alebo vulgárny výraz označujúci ktorý označuje mužský pohlavný orgán, pohlavný úd alebo hanlivé označenie muža, nadávku mužovi. Intenzita daného výrazu je vysoká a vzhľadom na to považujeme tento výraz za nevhodný pre maloletých do 18 rokov.

„*bastard z kurvy okotený*“

Podobne ako slovné spojenie *bastard z kurvy* rozobraté vyššie považujeme toto slovné spojenie za vulgarizmus, hanlivé označenie osoby. Intenzita tohto slovného spojenia je vysoká a z toho dôvodu považujeme tento výraz za nevhodný pre maloletých do 18 rokov.

Čo sa týka kontextu výskytu hodnotiacich kritérií, jednotlivé scény a kontext ich zaradenia už boli čiastočne rozobrané aj vyššie. Vyššie uvedené výrazy neboli v programe použité samoučelne, ale mali v ňom, aj vzhľadom na jednotlivé scény a povahu samotného programu svoje opodstatnenie.

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 vyhlášky 589/2007 Z. z., ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti.

Z hľadiska:

▪ kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele:

Príspevok *Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča* bol súčasťou spravodajského programu *Prvé televízne noviny*. Príspevok informoval o incidente medzi politikmi v období predvolebnej kampane, ktorý prerástol až do fyzického konfliktu. Zábery násilia medzi zúčastnenými osobami boli v predmetnom programe zobrazené viackrát aj opakovane.

Z kontextuálneho hľadiska sme predmetný program okrem obrazových záberov posudzovali aj z pohľadu kritéria expresívne vyjadrovanie a vulgárne vyjadrovanie. Vulgárne vyjadrovanie je jedným z hodnotiacich kritérií pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného a neprípustného pre maloletých do 18 rokov. Zároveň sú však vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá ako aj obscénne vyjadrovanie, obscénne gestá hodnotiacimi kritériami pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov, ak ide o *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.*

Predmetný program obsahoval aj slovnú agresivitu a expresívne vyjadrovanie. Slovná agresivita a expresívne vyjadrovanie je jedným z hodnotiacich kritérií pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného a neprípustného pre maloletých do 15 rokov. Zároveň sú však slovná agresivita a expresívne vyjadrovanie hodnotiacimi kritériami pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 12 rokov, ak ide o *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.*

Program *Prvé televízne noviny* je spravodajský program, ktorý spadá pod univerzálny program, to znamená, že je vhodný pre všetky vekové kategórie.

- spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva: odvysielané zábery násilia a nevhodné výrazy sme zaznamenali v reportáži informujúcej o incidente medzi politikmi v období predvolebnej kampane, ktorý prerástol až do fyzického konfliktu. Predmetný príspevok zobrazoval scény fyzickej potýčky pričom počas celého príspevku bolo počuť expresívne, ako aj vulgárne výrazy v rámci emotívneho vyjadrenia hnevu účastníkov konfliktu na adresu I. Matoviča a R. Kaliňáka.

- intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele:

V príspevku tak boli odvysielané nasledovné scény reálneho násilia: scéna kopnutia do hrude R. Kaliňáka (opakovaná 3x) a scéna jedného úderu pästou I. Matoviča R. Glückom (opakovaná 2x), scéna aj s druhým úderom pästou I. Matoviča R. Glückom (odvysielaná 1x). Vyobrazenie uvedeného reálneho násilia malo podľa nášho názoru miernejšiu intenzitu násilného prejavu (obete neboli vážne ranené, šlo takpovediac o rovnocenných súperov, nešlo o vysokú mieru agresie a brutality, napr. obeť neboli vystavené lynčovaniu, šikane či silnejšiemu agresorovi a pod.), z tohto dôvodu môžeme intenzitu predmetných scén považovať za nižšiu. Príspevok, v ktorom boli odvysielané uvedené scény trval cca 12 min. 12 s., takže frekvenciu scén reálneho násilia možno považovať za vyššiu.

V príspevku zároveň odzneli tri expresívne výrazy miernejšej intenzity „*chod' do prdele*“ a „*ty hajzel*“ (2x) a jeden výraz s vulgarizmom „*bastard z kurvy*“. Okrem toho bolo možné pri opätovnom prehrávaní záznamu a sústredení sa na jednotlivé hlasy rozoznať vulgárne výrazy „*kokot*“, „*bastard z kurvy okotený*“. Príspevok, v ktorom boli odvysielané uvedené výrazy a ku ktorému sa tematicky viazal, trval cca 12 min. 12 s., takže frekvenciu daných nevhodných výrazov možno považovať za vyššiu.

V kontexte dĺžky celého monitorovaného programu, ktorý trval cca cca 28 min. 49 s. však možno frekvenciu jedného vulgárneho výrazu vyššej intenzity, troch expresívnych výrazov slabšej intenzity scén reálneho násilia a slovnej agresie slabšej intenzity považovať za strednú. Program bol však odvysielaný ako univerzálny, t. j. vhodný pre všetky vekové kategórie a ako taký by nemal obsahovať žiadne kritériá nevhodnosti. Taktiež podotýkame, že šlo o program pripravený vopred, kde si je vysielateľ vedomý obsahu, ktorý zverejňuje.

V neposlednom rade pripomíname tiež fakt, že v prípade reportáže nešlo o umelecké dielo ani o reportáž odvysielanú naživo, ale o vopred pripravený príspevok *Prvé televízne noviny* a vysielateľ mohol zabezpečiť, aby odvysielané výrazy boli prekryté zvukovou stopou.

Vysielateľ je podľa § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. na účely ochrany maloletých povinný určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania a dôsledne tento systém uplatňovať. V súlade s ustanovením § 43d ods. 1 zákona č. 40/2015 o audiovizii a o zmene a doplnení niektorých predpisov do nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného na základe § 12 ods. 2 tohto zákona bola platná a účinná vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania v znení neskorších predpisov (ďalej iba „*vyhláška č. 589/2007 Z. z.*“). Vyhláška č. 328/2023 Z. z. o jednotnom systéme označovania a spôsobe jeho uplatňovania vydaná na základe § 12 ods. 2 zákona č. 40/2015 Z. z. nadobudla účinnosť 1. 1. 2024. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetný program bol odvysielaný ešte v roku 2023, sa na predmetné správne konanie vzťahuje vyhláška č. 589/2007 Z. z., platná a účinná do 31. 12. 2023 (ďalej len „*jednotný systém označovania*“ alebo „*ISO*“).

S prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO je Komisia povinná posudzovať obsah programu v súvislosti s prítomnosťou hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v posudzovanom programe aj z hľadiska ich **kontextuálneho výskytu, spôsobu a formy spracovania** alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh programu, **umeleckého a morálneho posolstva programu** a tiež z hľadiska **intenzity a frekvencie** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele. Na základe uvedeného posúdenia tak Komisia dospeje k záveru o vekovej vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre určitú skupinu maloletých.

Vyjadrenie účastníka konania k predmetnému správneému konaniu:

Účastník konania v úvode svojho vyjadrenia k správneému konaniu zhrnul, čo je predmetom správneho konania, uviedol povinnosť, ktorá mu vyplýva z ustanovenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z.z. a tiež uviedol podmienky označovania programov podľa § 1 ods. 1 písm. b), § 1 ods. 2 písm. f) a g), § 1 ods. 3 písm. b) a k) JSO. Účastník konania ďalej skonštatoval, že sa so záverom Komisie, že mohlo dôjsť k porušeniu § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z.z. nestotožňuje. Ďalej účastník konania zhrnul obsah predmetného príspevku.

V nasledujúcej časti I. vyjadrenia sa účastník konania zaoberá charakteristikou predmetného programu a ustanoveniami JSO, ktoré sa vzťahujú na vysielanie spravodajského programu. Účastník konania uviedol, že spravodajské programy ako celok vrátane *Prvých televíznych novín* nie sú primárne určené maloletým, napriek ich klasifikácii ako vhodných pre všetky vekové skupiny maloletých. Účastník konania v tejto časti vyjadrenia ďalej uviedol, že v prípade pripustenia záverov Komisie by slovenskí vysielatelia museli začať klasifikovať svoje spravodajské programy ako nevhodné pre maloletých divákov do 12, 15 a 18 rokov, čo by malo za následok rozdeľovanie televíznych novín do rôznych časových úsekov podľa kritérií JSO. Takýto postup považuje účastník konania za „*neúčelný a nelogický*“ pričom by ustanovenie § 6 ods. 6 JSO „*stratilo akýkoľvek zmysel, opodstatenie a účel, na ktorý ho zákonodarca do JSO zakomponoval, keďže televízne noviny by boli klasifikované ako celok bez ohľadu na jednotlivé reportáže.*“ Následne účastník konania tvrdí, že predmetný príspevok neobsahuje zobrazenie akéhokoľvek z hodnotiacich kritérií nevhodnosti a uvádza, že Komisia svojím postupom v predmetnom konaní „*neprimerane rozširuje a uplatňuje označovania nevhodnosti programov pre maloletých divákov v zmysle JSO na programy, ktoré sa v zmysle JSO týmto spôsobom neklasifikujú.*“ V závere tejto časti účastník konania konštatuje, že „*Ustanovenie § 6 ods. 6 JSO má v rámci JSO svoje opodstatnenie, ktoré spočíva práve v posudzovaní nevhodnosti jednotlivých príspevkov v rámci spravodajských programov, keď tieto samotné sú klasifikované ako vhodné pre všetky skupiny maloletých. Zámer Komisie zaviesť klasifikáciu nevhodnosti podľa § 1 JSO aj na spravodajské programy nemá preto oporu v JSO a je v rozpore s jeho príslušnými ustanoveniami a dlhodobou praxou slovenských vysielateľov.*“

Následne účastník konania v časti II. rozoberá obrazovú zložku predmetného programu, konkrétne zobrazenie fyzickej potýčky medzi I. Matovičom, R. Kaliňákom a R. Glückom, v súvislosti s ktorou sa zaoberá definíciou pojmu „násilie“ v Krátkom slovníku slovenského jazyka a následne vymedzením pojmu „násilie“ v rámci rozhodovacej praxe Rady. Účastník konania ako príklad uvádza rozhodnutia Rady RL/45/2007, RL/36/2007 a RP/19/2018, kde Rada zadefinovala pojem „násilie“ ako „*akýkoľvek explicitný, verbálny či iný útok smerujúci voči a) fyzickej alebo psychickej integrite inej osoby alebo b) veci, ktorý má za následok vznik škody alebo je spôsobilý vyvolať nebezpečenstvo vzniku škody alebo inej ujmy.*“ Účastník konania túto definíciu pojmu „násilie“ chápe tak, že na to, „*aby určitý útok obsiahnutý v upútavke na program mohol byť klasifikovaný ako násilný, musí smerovať voči fyzickej alebo psychickej integrite inej osoby alebo veci a zároveň jeho následkom musí byť vznik škody alebo jeho spôsobilosť vyvolať nebezpečenstvo vzniku škody alebo inej ujmy, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne.*“

Ďalej účastník konania pokračuje vo svojom vyjadrení v častiach II.1 a II.2 analýzou jednotlivých fyzických stretov medzi I. Matovičom a R. Kaliňákom a R. Glücklichom a I. Matovičom a konštatuje, že predmetné zábery nedosahujú takú intenzitu, aby mohli byť klasifikované ako násilné.

V časti III. vyjadrenia sa účastník konania zaoberá zvukovou zložkou predmetného programu. K vulgárnym výrazom, ktoré v predmetnom programe odznegli účastník konania uvádza, že sú všetky zle zrozumiteľné a neidentifikovateľné, pretože ich prekryli zvuky samotného incidentu.

Účastník konania na podporu svojich tvrdení v predmetnom vyjadrení taktiež uvádza rozsudky ESLP Handyside proti Spojenému kráľovstvu 1976 a Jersild proti Dánsku 1994, na základe ktorých zastáva názor, že *„Úlohou novinárov je sprostredkovať verejnosti neskreslené a názorovo vyvážené informácie a verejnosť má právo tieto informácie dostať. Vysielateľovi neprináleží selektovať spravodajské informácie a rozhodovať, ktoré z nich verejnosti poskytne a ktoré nie... S ohľadom na spravodajský charakter programu, a s tým spojenú jeho klasifikáciu ako vhodného pre všetky vekové skupiny maloletých podľa JSO, Vysielateľ zastáva názor, že sa porušenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. nedopustil a postupoval sladne so zákonom, keď program Televízne noviny neoznačil piktogramom nevhodnosti pre ktorúkoľvek z vekových skupín maloletých divákov.“*

Účastník konania ďalej poukazuje na skutočnosť, že tým, že samotný príspevok, ale aj vyjadrenia politikov, ktoré v predmetnom programe odznegli, tento incident hodnotili negatívne a tým nebolo správanie politikov, ktorí sa zapojili do fyzickej potýčky divákovi ospravedlňované ani propagované. Podľa účastníka konania musí spravodajský program *„priniesť divákovi komplexné informácie o udalosti a vysielateľ nemôže selektívne vyberať iba informácie a zábery, ktoré sú hodnotené pozitívne.“* Ďalej účastník konania rozvíja svoju argumentáciu, keď uvádza, že nezverejnením takýchto záberov by bagatelizoval vážnosť a spoločenskú neakceptovateľnosť takéhoto konania, čo v demokratickej spoločnosti nie je žiaduce, keďže by selektovanie informácií zo strany účastníka konania vážne skresľovalo verejnú mienku.

Následne sa účastník konania vo svojom vyjadrení v časti IV. zaoberá výskytom hodnotiacich kritérií nevhodnosti podľa § 1 ods. 5 JSO v predmetnom programe. Účastník konania je toho názoru, že odvysielaním predmetného príspevku priniesol verejnosti a vyvážené informácie, na základe ktorých si mohla vytvoriť vlastný a neskreslený názor na zobrazený incident. Podľa účastníka konania by sa označením predmetného príspevku piktogramom nevhodnosti narušila pluralita a objektivita informácií obsiahnutých v spravodajskom programe. Účastník konania opätovne uvádza, že uvedené vulgárne a expresívne výrazy diváci nemohli zachytiť. Na podporu svojej argumentácie účastník konania uvádza aj obsah podnetu podávateľa podnetu, ktorý namieta len nedostatok objektivitu a nestrannosti predmetného príspevku, a nie samotné zobrazenie fyzickej potýčky a výskyt vulgárnych a expresívnych výrazov. Ďalej účastník konania konštatuje, že frekvencia výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti bola vzhľadom na dĺžku predmetného programu (cca 28 min a 49 s) nízka.

V ďalšej časti označenej číslom V. vyjadrenia účastník konania rozoberá posudzovanie obdobných skutkov Radou, kde poukazuje na správne konanie 913/SKO/2021 týkajúce sa odvysielanej reportáže, ktoré Rada zastavila, pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu a taktiež ako príklad uvádza podnet č. 1915/SO/2019, ktorý bol posúdený Radou ako neopodstatnený.

Účastník konania na podporu svojich tvrdení v predmetnom vyjadrení uvádza, cit.: *Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) „Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.“ Rozhodovanie Rady a za účinnosti ZoMS aj Komisie v obdobných prípadoch by preto malo byť konzistentné a rovnako, ako Rada postupovala v prípade vyššie uvedených reportáží, by Komisia mala postupovať v tomto správnom konaní.*

V tejto súvislosti si Vysielateľ zároveň dovoľuje poukázať na doktrínu legitímneho očakávania, v zmysle ktorej súkromná osoba, ako účastník právneho vzťahu, má voči orgánu verejnej moci isté odôvodnené očakávania. Tieto odôvodnené očakávania sa vzťahujú na postup orgánu verejnej moci, prípadne rozhodnutie tohto orgánu. Postup orgánu verejnej moci totiž musí byť vzhľadom na právnu úpravu predvídateľný.

Judikatúra Ústavného súdu SR (ďalej ako „ÚS SR“) definuje legitímne očakávania ako kategóriu právnej istoty, ktorej účelom je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali (nález ÚS SR zo dňa 04.12.2007, č. k. PL. ÚS 12/05-116).

Z hľadiska princípu právnej istoty, podlieha ochrane aj legitímne očakávanie, ktoré je užšou kategóriou ako právna istota (nález ÚS SR zo dňa 30.04.2008, sp. zn. PL. ÚS 16/06). Účelom legitímneho očakávania je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali (nález ÚS SR zo dňa 24.6.2009, sp. zn. PL. ÚS 16/06, nález ÚS SR zo dňa 06.02.2008, sp. zn. PL. ÚS 10/04). S legitímnym očakávaním úzko súvisí zákaz prekvapivých rozhodnutí, keď správne orgány sa nemôžu, bez náležitého odôvodnenia a poskytnutia možnosti účastníkovi konania oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, odchýliť od doterajšej rozhodovacej praxe.

Štát môže (aj prostredníctvom svojich orgánov) vertikálnym mocenským zásahom, napríklad náhlou zmenou pravidiel, na ktoré sa súkromné osoby spoliehali, porušiť legitímne očakávania účastníkov (nález ÚS SR zo dňa 06.02.2008, sp. zn. PL. ÚS 10/04-27).

Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku zo dňa 09.03.2016, sp. zn. 2MCdo/1/2015 skonštatoval, že „v tejto súvislosti treba v prvom rade zdôrazniť, že materiálny právny štát stojí mimo iného na dôvere občanov v právo a právny poriadok. Podmienkou takejto dôvery je stabilita právneho poriadku a dostatočná miera právnej istoty občanov. Stabilita právneho poriadku a právna istota je ovplyvňovaná nielen legislatívnou činnosťou štátu (tvorbou práva), ale tiež činnosťou štátnych orgánov aplikujúcich právo.“

Vysielateľ sa pri príprave a vysielaní svojich spravodajských programov striktnie riadi príslušnými ustanoveniami ZoMS a JSO a zároveň dlhodobou uznávanou a aplikovanou praxou. Za celé svoje pôsobenie v rámci vysielania aj spravodajských programov sa Vysielateľ nestretol s prístupom Rady (a doposiaľ ani Komisie), žeby spravodajské programy mali byť klasifikované vekovou vhodnosťou v zmysle JSO nad rámec § 6 ods. 6 JSO. Vysielateľ nemá vedomosť, žeby bol obdobný prípad riešený v rámci správneho konania, ani žeby mu bola za takýto prípad udelená v minulosti sankcia. Vysielateľ teda mnoho rokov kontinuálne vysiela spravodajské programy ako vhodné pre všetky skupiny maloletých aplikujúc zároveň pri vybraných reportážach slovné upozornenie o nevhodnosti tej ktorej reportáže pre maloletých. V tomto konaní preto Komisia koná v rozpore s princípom právnej istoty garantovanej ústavou SR a v rozpore s doktrínou legitímneho očakávania.“

Účastník konania v závere v časti VI. opätovne zdôraznil, že neboli splnené dôvody na klasifikáciu posudzovaného programu ako nevhodného pre maloletých divákov do 12 rokov, 15 rokov alebo 18 rokov a podľa jeho názoru sa odvysielaním predmetného príspevku, ktorý klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých nedopustil porušenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., pričom z tohto dôvodu navrhuje správne konanie v prejednávanej veci v plnom rozsahu zastaviť.

K vyjadreniu účastníka konania uvádzame nasledovné:

K bodom I. a II. :

Spravodajské programy sú všeobecne klasifikované ako programy vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých. Spravodajské programy sú obvykle spracované spôsobom, ktorý nevyžaduje žiadne

označenie nevhodnosti, pretože obsahujú iba fakty, bez použitia nevhodného slovníka, príp. zobrazenia scén naplňujúcich klasifikačné kritériá nevhodnosti. Samotný vysielateľ preto musí zabezpečiť, aby tieto programy neobsahovali žiadne prvky nevhodnosti podľa § 1 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ktoré by takýto program mohli klasifikovať ako nevhodný pre určitú množinu maloletých. Je potrebné zdôrazniť, že JSO nevyklučuje označenie aj spravodajských programov, pokiaľ naplnia kritériá nevhodnosti pre maloletých. V § 3 ods. 2 JSO, na ktorý poukazuje účastník konania, je vyslovene uvedené, že sa ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých označujú také programy, ktoré **neobsahujú** kritériá nevhodnosti alebo neprístupnosti.

Spravodajské programy sú spracovávané vopred, hoci moderátori v nich vystupujú naživo a sú v nich niekedy prítomné aj živé vstupy. Jednotlivé príspevky sú však pripravené dopredu, a preto vysielateľ vie zabezpečiť ich súlad s JSO. Pokiaľ sa v nich napriek tomu vyskytnú scény podmieňujúce ich klasifikáciu ako nevhodných alebo neprístupných, je vysielateľ povinný ich adekvátne označiť.

Ustanovenie § 6 ods. 6 JSO zároveň nevyklučuje aj klasifikovanie celého programu ako nevhodného pre určitú skupinu maloletých, pretože na základe tohto ustanovenia sa upozorňujú všetci maloletí, čiže zábery, ktoré majú nasledovať, sú nevhodné pre divákov do 18 rokov. Spravodajský program teda môže byť označený napríklad ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov a stále je možné na konkrétny príspevok aplikovať § 6 ods. 6 JSO. Je tiež nevyhnutné uviesť, že § 6 ods. 6 JSO obsahuje iba niektoré konkrétne obsahy, ktoré podmieňujú odvysielanie oznamu „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“ V JSO sú však uvedené viaceré kritériá nevhodnosti pre jednotlivé skupiny maloletých, ktoré konkrétny spravodajský program stále môže obsahovať.

Konštatovanie účastníka konania, že takýto program nie je primárne určený pre maloletých divákov nemá právnu relevanciu. Všeobecne nemožno hovoriť o tom, že by spravodajské programy nemohli sledovať maloletí aj napriek tomu, že maloletí nie sú „cieľovou skupinou“ spravodajských programov ako sú napríklad *Prvé televízne noviny*.

Nemožno sa stotožniť ani s tvrdením účastníka konania, že samotná reportáž *Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča* v rámci programu *Prvé televízne noviny* nie je v žiadnom prípade určená maloletým. Účastník konania argumentuje tým, že cieľovou skupinou tejto reportáže neboli maloletí diváci a reportáž im nebola určená. Je nevhodné očakávať, že maloletí diváci, ktorí sledujú predmetný televízny program nebudú tento sledovať celý, ale iba jednotlivé reportáže, ktoré sú pre nich určené alebo ktoré ich zaujímajú. Vo všeobecnosti nemožno takouto argumentáciou upierať maloletým právo zaujímať sa o veci verejné, teda o politiku ako takú. Predmetná reportáž *Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča* mala teda byť spracovaná takým spôsobom, aby neobsahovala žiadne prvky nevhodnosti, teda aby bola vhodná pre všetky skupiny maloletých, tak ako to predpokladá § 6 ods. 6 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.

K stati účastníka konania, kde pojednáva o tom, že by výkladom ustanovení vyhlášky č. 589/2007 Z. z. bol stav kedy by muselo vznikáť viacero spravodajských programov kategorizovaných ako nevhodných pre skupinu maloletých do 12, 15 a 18 rokov považujeme za argumentáciu *ad absurdum*. Účastník konania svojou argumentáciou dospel k záveru, ktorý nedáva zmysel a nemožno ho v žiadnom prípade považovať za výklad právnych ustanovení vyhlášky č. 589/2007 Z. z. Zákon č 264/2022 Z. z. ani vyhláška č. 589/2007 Z. z. nezakazuje vysielateľom uvádzať viac spravodajských programov v rôznych vysielacích časoch s určenou rôznou nevhodnosťou pre skupinu pre maloletých do 12, 15 alebo 18 rokov. Predmetný argument považujeme za argument *ad absurdum* z dôvodu, že je plne v kompetencii vysielateľa a na jeho redakčnej zodpovednosti, aby rešijne pripravil spravodajský program tak, aby neobsahoval žiadne prvky nevhodnosti pre maloletých divákov a teda bol určený pre všetky skupiny maloletých.

Účastník konania vyvodzuje zo znenia ustanovenia § 6 ods. 6 vyhlášky č. 589/2007 Z. z. záver, že pokiaľ ide o vysielanie spravodajských programov a publicistických programov, kritériá nevhodnosti sa

obmedzujú len na obrazovú zložku programu. K argumentácii účastníka konania ustanovením pôvodného Jednotného systému označovania prijatého Radou v roku 2005 uvádzame, že nie je možné odvolávať sa na úpravu, ktorá nebola platná v čase odvysielania predmetného programu. Pri posudzovaní obsahu programu je rozhodujúca právna úprava, ktorá je platná a účinná v čase, kedy k odvysielaniu daného programu došlo a tou je v predmetnom správnom konaní vyhláška č. 589/2007 Z. z. Zároveň sme toho názoru, že § 3 ods. 2 JSO nie je obsahovo totožný s ustanovením Jednotného systému označovania prijatého Radou v roku 2005, keďže to sa týkalo najmä živých prenosov a programov, ktoré z časových dôvodov nebolo možné klasifikovať. Platné JSO však takúto výnimku nepozná. Účastník konania zjavne prehliada tú skutočnosť, že ak zákonodarca splnomocnil Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky na prijatie uvedeného všeobecne záväzného právneho predpisu, tak to bolo práve z toho dôvodu, aby sa predišlo negatívnym dopadom na zdravý fyzický, psychický a morálny vývin maloletých zo strany vysielateľov o. i. aj prostredníctvom televíznych programových služieb. Pritom niet pochyb, že cieľ sledovaný zákonodarcom môže byť ohrozený nielen obrazovou, ale aj zvukovou zložkou programu (napr. vulgarizmami). Niet preto rozumného dôvodu, prečo pokiaľ ide o spravodajské programy a publicistické programy, maloletí by mali byť chránení len pred nevhodnou obrazovou zložkou programu. Je nesporné, že takáto ochrana by bola neúplná. Vysielateľ má zabezpečiť ochranu maloletých pred nevhodným programom, pričom nevhodnosť môže tkvieť len v obrazovej, zvukovej alebo zvukovej a obrazovej zložke. Aj na spravodajské programy sa vzťahuje klasifikácia podľa vekovej vhodnosti v zmysle JSO a môžu byť klasifikované aj inak ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých. Ustanovenie § 6 ods. 6 JSO nevylučuje možnosť klasifikácie spravodajského programu ako nevhodného pre určitú vekovú kategóriu maloletých, práve naopak, táto možnosť z neho priamo vyplýva tým, že sa zameriava len kategóriu spravodajských programov a publicistických programov, ktoré sú klasifikované ako vhodné pre všetky vekové skupiny maloletých, pre ktoré vytvára možnosť ponechania tejto klasifikácie uvedením slovného upozornenia. Systematika uplatňovania ustanovení JSO je daná usporiadaním jednotlivých ustanovení, t.j. najskôr je potrebné posúdiť, či program obsahuje jednotlivé kritériá nevhodnosti ustanovené v § 1 JSO. Až následne je potrebné určiť, či má program predchádzať aj slovné upozornenie podľa § 6 ods. 6 JSO. Primárnym cieľom JSO je predchádzať negatívnym dopadom na zdravý fyzický, psychický a morálny vývin maloletých zo strany vysielateľov o. i. aj prostredníctvom televíznych programových služieb. Je úlohou vysielateľa, aby zabezpečil ochranu maloletých pred nevhodným programom, a to určením adekvátnej vekovej vhodnosti daného programu.

K bodu II:

Účastník konania vo svojom vyjadrení tiež uvádza, cit.: „Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka pojem „násilie“ znamená „použitie sily na donútenie, násilenstvo, násilnosť.“

Keďže zákonodarca pojem násilie v ZoMS ani v JSO nedefinoval, ponechal Rade pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) priestor na vymedzenie tohto pojmu v správnej praxi s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu, postupom obdobným ako pri správnej úvahe. Rada vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach (napr. RL/45/2007, RL/36/2007, príp. RP/19/2018) zadefinovala pojem „násilie“ ako „akýkoľvek explicitný, verbálny či iný útok smerujúci voči

a) fyzickej alebo psychickej integrite inej osoby alebo

b) veci,

ktorý má za následok vznik škody alebo je spôsobilý vyvolať nebezpečenstvo vzniku škody alebo inej ujmy.“

Z uvedenej definície vyplýva, že aby určitý program mohol byť označený za obsahujúci násilie, musí obsahovať **zobrazenie explicitného, verbálneho či iného útoku smerujúceho voči fyzickej alebo psychickej integrite inej osoby alebo veci a zároveň jeho následkom** musí byť vznik škody alebo jeho spôsobilosť vyvolať nebezpečenstvo vzniku škody alebo inej ujmy, pričom tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne.“

Z uvedenou definíciou násillia je možné súhlasiť, pričom, ako uvádza aj účastník konania, vychádza z rozhodovacej praxe Rady a Komisie.

K bodu II.1 a II.2:

Účastník konania v tejto časti analýzou jednotlivých fyzických stretov medzi I. Matovičom a R. Kaliňákom a R. Glúckom a I. Matovičom a konštatuje, že predmetné zábery nedosahujú takú intenzitu, aby mohli byť klasifikované ako násilné, pričom svoje tvrdenie obhajuje okrem iného aj tým, že nie je vidno, či bol I. Matovič skutočne zasiahnutý, alebo sa len snažil celý incident zveličiť.

V predmetných záberoch podľa nášho názoru jednoznačne došlo k zobrazeniu reálneho násillia, pretože jednotlivé fyzické strety boli zreteľne viditeľné, sprevádzané výkrikmi bolesti, či obrannými gestami. Skutočnosť, či došlo pri fyzických stretoch k skutočnému zásahu, alebo nie, nie je podľa nášho názoru relevantná.

K bodu III:

V tejto stati sa účastník konania vyjadruje k zvukovej zložke predmetného príspevku. V prípade zle zrozumiteľných vulgárnych a expresívnych výrazov, ktoré v predmetnom príspevku odznali možno s účastníkom konania sčasti súhlasiť. Nemožno však prehliadnuť skutočnosť, že v predmetnom príspevku zároveň odznalo niekoľko vulgárnych a expresívnych výrazov. Nemožno sa však stotožniť s názorom, že keby vysielateľ predmetné informácie selektoval, tak by mohlo dôjsť k narušeniu plurality a objektivity informácií obsiahnutých v spravodajskom programe. Je bežnou praxou vysielateľov, že sa zvuková zložka vulgarizmov, expresívnych výrazov a pod. prekrýva zvukovou stopou a teda netvorí neoddeliteľnú zložku programu, bez ktorej by v danom programe mohla byť narušená pluralita a objektivita spravodajských informácií.

K bodu IV:

V tejto časti vyjadrenia sa účastník konania vyjadruje k výskytu hodnotiacich kritérií v programe *Prvé televízne noviny* podľa § 1 ods. 5 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.

S názorom, že označením predmetného príspevku piktogramom nevhodnosti by sa narušila pluralita a objektivita informácií obsiahnutých v spravodajskom programe nemožno súhlasiť. Ako sme uviedli vyššie, vysielateľ mal možnosť spracovať predmetnú reportáž *Bitka R. Kaliňáka a I. Matoviča* takým spôsobom, aby neobsahovala žiadne prvky nevhodnosti, teda aby bola vhodná pre všetky skupiny maloletých, tak ako to predpokladá § 6 ods. 6 vyhlášky č. 589/2007 Z. z. a aby zároveň nebola narušená pluralita a objektivita informácií.

Účastník konania opätovne uvádza, že uvedené vulgárne a expresívne výrazy diváci nemohli zachytiť. Toto tvrdenie je nesprávne, pretože odhliadnuc od zle zrozumiteľných vulgárnych a expresívnych výrazov sa v príspevku vyskytovali aj jednoznačne zrozumiteľné vulgárne a expresívne výrazy. Na podporu svojej argumentácie účastník konania uvádza aj obsah podnetu podávateľa podnetu, ktorý namieta len nedostatok objektivity a nestrannosti predmetného príspevku, a nie samotné zobrazenie fyzickej potýčky a výskyt vulgárnych a expresívnych výrazov. Takýto argument je však irelevantný, pretože Kancelária Rady pri podnety analyzuje a posudzuje nie len podľa toho, čo uvádza podávateľ podnetu ale zo samotného obsahu posudzovaného programu.

Taktiež nemožno súhlasiť s účastníkom konania v tom, že vzhľadom na trvanie predmetného programu sa Komisiou namietaný pojem vyskytol na zanedbateľnej časovej ploche v porovnaní s celkovou dĺžkou odvysielaného programu. V predmetnom programe sa nevyskytoval len jeden, ale viacero vulgárnych a expresívnych výrazov, čo nemožno považovať za zanedbateľné.

K bodu V:

Účastník konania na záver svojho vyjadrenia uviedol, cit.: „Vysielateľ v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že Rada (resp. predtým ako Rada pre vysielanie a retransmisiu) sa už v minulosti zaoberala reportážou, ktorej predmetom bolo rovnako posudzovanie zvukovej zložky spravodajského

programu a povinnosti označovania spravodajských programov piktogramom nevhodnosti pre maloletých v zmysle JSO. Predmetom správneho konania 913/SKO/2021 bolo posúdenie, či vysielateľ mal označiť spravodajský program Televízne noviny piktogramom nevhodnosti pre maloletých z dôvodu, že hovorca Prezídia policajného zboru a redaktorka Vysielateľa v reportáži slovným opisom priniesli informácie o páchateloch závažného trestného činu (vraždy), ich postupe ohľadom výberu a nalákania obeťou fyzickom napadnutí obeť a spôsobení početných rán, ktorým obeť podľahla. Rada v predmetnom správnom konaní rozhodnutím zo dňa 6.10.2021 č. RZK/29/2021 rozhodla, že konanie zastavuje, pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu. Reportáž s obdobnou tematikou, ktorá obsahovala ďaleko detailnejší opis zranení obeť, bola spracovaná aj v rámci spravodajského programu Krimi vysielateľa MAC TV s.r.o.. Rada sa na svojom zasadnutí dňa 12.02.2020 zaoberala sťažnosťou fyzickej osoby zaevidovanou pod. č. 1915/SO/2019, ktorá smerovala voči odvysielaniu programu Krimi dňa 17.11.2019. Rada po vzhliadnutí záznamu a prerokovaní analýzy obsahu predmetného vysielania napokon dospela k záveru, že k porušeniu zákona nedošlo a sťažnosť posúdila ako neopodstatnenú, t. j. ani nebolo začaté správne konanie v danej veci.

Program Krimi odvysielaný na televíznej programovej službe JOJ pritom obsahoval reportáž s názvom Mladá ženy dobitá na smrť, ktorej predmetom bolo informovanie o udalosti tragickej smrti mladej Violy Macákovej v bratislavskom riečnom prístave.

Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) „Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.“ Rozhodovanie Rady a za účinnosti ZoMS aj Komisie v obdobných prípadoch by preto malo byť konzistentné a rovnako, ako Rada postupovala v prípade vyššie uvedených reportáží reportáže, by Komisia mala postupovať aj v tomto správnom konaní.

V tejto súvislosti si Vysielateľ dovoľuje poukázať na doktrínu legitímneho očakávania, ktorá spočíva v tom, že súkromná osoba, ako účastník právneho vzťahu, má voči orgánu verejnej moci isté odôvodnené očakávania. Tieto odôvodnené očakávania sa vzťahujú na postup orgánu verejnej moci, prípadne rozhodnutie tohto orgánu. Postup orgánu verejnej moci totiž musí byť vzhľadom na právnú úpravu predvídateľný.

Judikatúra Ústavného súdu SR (ďalej ako „ÚS SR“) definuje legitímne očakávania ako kategóriu právnej istoty, ktorej účelom je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali (nález ÚS SR zo dňa 04.12.2007, č. k. PL. ÚS 12/05-116).

Z hľadiska princípu právnej istoty, podlieha ochrane aj legitímne očakávanie, ktoré je užšou kategóriou ako právna istota (nález ÚS SR zo dňa 30.04.2008, sp. zn. PL. ÚS 16/06). Účelom legitímneho očakávania je garancia čitateľnosti správania sa orgánov verejnej moci a ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali (nález ÚS SR zo dňa 24.6.2009, sp. zn. PL. ÚS 16/06, nález ÚS SR zo dňa 06.02.2008, sp. zn. PL. ÚS 10/04). S legitímnym očakávaním úzko súvisí zákaz prekvapivých rozhodnutí, keď správne orgány sa nemôžu, bez náležitého odôvodnenia a poskytnutia možnosti účastníkovi konania oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, odchýliť od doterajšej rozhodovacej praxe.

Štát môže (aj prostredníctvom svojich orgánov) vertikálnym mocenským zásahom, napríklad náhlou zmenou pravidiel, na ktoré sa súkromné osoby spoliehali, porušiť legitímne očakávania účastníkov (nález ÚS SR zo dňa 06.02.2008, sp. zn. PL. ÚS 10/04-27).

Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku zo dňa 09.03.2016, sp. zn. 2MCdo/1/2015 skonštatoval, že „V tejto súvislosti treba v prvom rade zdôrazniť, že materiálny právny štát stojí mimo iného na dôvere občanov v právo a právny poriadok. Podmienkou takejto dôvery je stabilita právneho poriadku a dostatočná

miera právnej istoty občanov. Stabilita právneho poriadku a právna istota je ovplyvňovaná nielen legislatívnou činnosťou štátu (tvorbou práva), ale tiež činnosťou štátnych orgánov aplikujúcich právo.“

Vysielateľ sa pri príprave a vysielaní svojich spravodajských programov striktnie riadi príslušnými ustanoveniami ZoVR a JSO a zároveň dlhodobou uznávanou a aplikovanou praxou. Za celé svoje pôsobenie v rámci vysielania aj spravodajských programov sa Vysielateľ nestretol s prístupom Rady, žeby spravodajské programy mali byť klasifikované vekovou vhodnosťou v zmysle JSO nad rámec § 6 ods. 6 JSO. Vysielateľ nemá vedomosť, žeby bol obdobný prípad riešený v rámci správneho konania, ani žeby mu bola za takýto prípad udelená v minulosti sankcia. Vysielateľ teda mnoho rokov kontinuálne vysiela spravodajské programy ako vhodné pre všetky skupiny maloletých aplikujúc zároveň pri vybraných reportážach slovné upozornenie o nevhodnosti tej ktorej reportáže pre maloletých. V tomto konaní preto Komisia koná v rozpore s princípom právnej istoty garantovanej ústavou SR a v rozpore s doktrínou legitímneho očakávania.“

K správne konaniu 913/SKO/2021, v ktorom rozhodnutím zo dňa 6.10.2021 č. RZK/29/2021 rozhodla, že konanie zastavuje, pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu. Dovoľujeme si poukázať na skutočnosť, že išlo o odlišný prípad, pretože správne konanie 913/SKO/2021 sa týkalo odvysielania príspevku *Chceli si vyskúšať vraždu*, pričom v danom príspevku nebolo zobrazené reálne násilie, ani neobsahoval vulgárne, alebo expresívne výrazy, ale opis následkov útoku a poranení obeť, ktorý poskytla redaktorka tohto príspevku. Správne konanie 913/SKO/2021 bolo zastavené pretože príspevok neobsahoval žiadne kritériá nevhodnosti pre maloletých podľa JSO, a teda jeho klasifikovanie ako vhodného pre všetky vekové skupiny maloletých bolo v súlade so zákonom.

K prípadu č. 1915/SO/2019, na ktorý poukazuje účastník konania, uvádzame, že v danom prípade smerovali sťažnosti voči porušeniu povinností týkajúcich sa objektivity a zásahu do ľudskej dôstojnosti, ktoré sa posudzovali prioritne. Ako uvádza účastník konania, Rada posúdila sťažnosti na uvedený program ako neopodstatnené, pretože nezistila porušenie zákona, a to ani v súvislosti s povinnosťami týkajúcimi sa ochrany maloletých. Každý prípad je nevyhnutne posudzovať individuálne, pretože skutkové okolnosti, ako aj obsah jednotlivých príspevkov sú vždy rôzne. Skutočnosť, že Rada v danom prípade považovala sťažnosti za neopodstatnené, nemôže mať za následok zbavenie viny účastníka konania v tomto prípade. Nie je tiež pravda, že vo vysielaní príspevku *Chceli si vyskúšať vraždu* neodznal opis následkov útoku a poranení obeť, pretože tento poskytla práve redaktorka tohto príspevku.

Čo sa týka doktríny legitímnych očakávaní, Komisia samozrejme vždy dbá na to, aby v obdobných prípadoch rozhodovala obdobným spôsobom a nevznikali neodôvodnené rozdiely. Pokiaľ sa Komisia odchyli od svojej predchádzajúcej rozhodovacej praxe, vždy to náležite odôvodní v rozhodnutí. Na druhej strane, skutočnosť, že Rada v minulosti nesankcionovala účastníka konania za porušenie povinnosti ustanovenej v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. alebo v § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. v súvislosti s nesprávnym klasifikovaním spravodajského programu, neznamená, že tak nemôže v budúcnosti urobiť, pokiaľ účastník konania túto povinnosť poruší. V takom prípade nemusí ísť o odchylenie sa od predchádzajúcej praxe a porušenie doktríny legitímnych očakávaní, pretože dovedy nenastala taká situácia, ktorá by si vyžadovala sankcionovanie účastníka konania.

Z JSO vyplýva, že pri posudzovaní vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre maloletých je potrebné najskôr posúdiť jednotlivé scény a vyjadrenia a zaradiť ich pod konkrétne hodnotiace kritérium nevhodnosti. Kancelária preto samostatne analyzuje jednotlivé sporné scény a vyjadrenia a zaraďuje ich pod hodnotiace kritériá nevhodnosti, ktoré najlepšie zodpovedajú týmto scénam a vyjadreniam. Predmetný program obsahoval sporné scény, pri ktorých je potrebné určiť, pod ktoré kritérium v rámci JSO patria.

Z kontextuálneho hľadiska sme predmetný program okrem iného posudzovali v rámci kritéria slovná agresivita alebo expresívne vyjadrovanie, vulgárne vyjadrovanie a z pohľadu kritéria zobrazenie reálneho násillia. Vulgárne vyjadrovanie je jedným z hodnotiacich kritérií pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného a neprípustného pre maloletých do 18 rokov. Zároveň je však vulgárne vyjadrovanie hodnotiacim kritériom pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov, ak ide o *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*. Expresívne vyjadrovanie a slovná agresivita je hodnotiacim kritériom nevhodnosti pre maloletých do 15 rokov veku a je aj kritériom nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov veku podľa § 1 ods. 3 písm. k) JSO *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov*. Zobrazenie reálneho násillia je hodnotiacim kritériom nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov veku.

Každý výraz a scénu je nutné posudzovať s prihliadnutím na ich konkrétne použitie v danom programe, ako aj s prihliadnutím na charakter samotného programu. Z uvedeného tiež vyplýva, že stanoviť jasnú, všeobecne aplikovateľnú hranicu medzi vulgárnym vyjadrovaním odôvodňujúcu označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 alebo 18 rokov nie je možné. Je tiež potrebné v rámci posudzovania sporných scén v danom prípade rozlišovať medzi vulgárnym výrazom, obscénnym výrazom a expresívnym výrazom. Vulgárny výraz je taký, ktorý je nevhodný z hľadiska celospoločenskej morálky, hrubý, neslušný či neprístojný, kým expresívny výraz vyjadruje citové podfarbenie prežívania nejakej situácie prostredníctvom tohto výrazu. Z povahy týchto pojmov je však zrejmé, že tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh situácií, nakoľko jednotlivé vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia.

Je teda zrejmé, že každý (hoci aj opakujúci sa) výraz, je nutné posudzovať s prihliadnutím na jeho konkrétne použitie v danom programe, ako aj s prihliadnutím na charakter samotného programu.

Vzhľadom k celkovej dĺžke programu (cca **28 min. a 49 s.**) a faktu, že vyššie uvedené kritériá spočívali v odznení jedného vulgárneho výrazu nevhodného pre maloletých do 18 rokov, jedného vulgárneho výrazu nevhodného pre maloletých do 15 rokov a dvoch expresívnych výrazov nevhodných pre maloletých do 12 rokov a zároveň v odznení 2 menej zrozumiteľných vulgárnych výrazov nevhodných pre maloletých do 18 rokov a jedného menej zrozumiteľného expresívneho výrazu nevhodného pre maloletých do 12 rokov sme toho názoru, že **frekvencia** výskytu kritérií nevhodných pre maloletých nad rámec označenia programu **je** v danom programe **stredná**.

Intenzita jednotlivých kritérií (z pohľadu ich vekovej vhodnosti pre maloletých) **je** podľa nášho názoru v tomto prípade **stredná**. Hoci formálne niektoré pasáže mohli naplniť kritérium nevhodnosti pre maloletých do 15 rokov, vzhľadom na strednú intenzitu vulgárneho a expresívneho vyjadrovania, je potrebné zohľadniť skutočnosť, že ide o spravodajský program.

S prihliadnutím na **kontextuálny výskyt** hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele **a na intenzitu a frekvenciu** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v programe, považujeme označenie posudzovaného programu ako vhodného pre všetky vekové skupiny maloletých za **neadekvátne**. Po posúdení nevhodných obsahov v programe podľa § 1 ods. 5 JSO možno konštatovať, že vzhľadom na spôsob spracovania predmetného diela a kontext diela, v rámci ktorého boli odvysielané scény s obsahom kritérií JSO podľa:

- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) JSO vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) JSO slovná agresivita alebo expresívne vyjadrovanie,

- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) JSO vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,
- ustanovenia § 1 ods. 3 písm. b) JSO zobrazenie reálneho násillia alebo zobrazenie následkov reálneho násillia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
- ustanovenia § 1 ods. 3 písm. k) JSO slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov

je klasifikácia programu ako nevhodného pre maloletých divákov do 12 rokov v plnej miere adekvátna. Sme toho názoru, že označenie celého programu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov by v tomto prípade bolo príliš prísne a nezodpovedalo by zásade proporcionality zásahu do slobody prejavu účastníka konania.

Vzhľadom na uvedené sme toho názoru, že účastník konania porušil povinnosť ustanovenú v § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 264/2022 Z. z. ako aj zákona č. 71/1967 Zb., ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správne deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným a nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z citovaných zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Podľa ustanovenia § 148 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Komisia na ochranu maloletých uloží pokutu do 100 000 eur vysielateľovi a poskytovateľovi audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za porušenie povinnosti uvedenej v § 62 okrem povinnosti podľa § 62 ods. 1 písm. b)“

V tejto súvislosti si dovoľujeme dať do pozornosti, že Komisia nemá v zmysle zákona č. 264/2022 Z. z. možnosť uložiť v prípade porušenia povinnosti podľa § 62 ods. 6 tohto zákona inú formu sankcie, než je pokuta. V každom prípade, Kancelária zastáva názor, že pri určovaní výšky pokuty má Komisia postupovať v zmysle zásad zakotvených v § 136 zákona č. 264/2022 Z. z. v tom zmysle, že má okrem iného prihliadať na porušenia obdobnej povinnosti, ktorých sa účastník konania dopustil v uplynulých troch rokoch, pričom ak daná povinnosť odkazuje na súbor povinností podľa osobitného predpisu, za opakované porušenie sa považuje opakované porušenie konkrétnej povinnosti zo súboru povinností podľa osobitného predpisu (čiže nie JSO ako celku, ale, pokiaľ ide o prejednávanú vec, konkrétne porušenie povinnosti označiť predmetný program piktogramom nevhodnosti).

Hoci sa účastník konania pred začatím správneho konania v prejednávanvej veci nedopustil porušenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z. v spojení s § 1 ods. 1 až 3 JSO, t. j. ide o jeho prvé porušenie tejto konkrétnej povinnosti, v uplynulých troch rokoch sa opakovane dopustil porušenia obdobného ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. v spojení s ustanovením § 1 ods. 1 až 3 JSO, pričom mu boli právoplatne uložené tieto sankcie:

- Rozhodnutím č. RP/6/2021 zo dňa 27. 1. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že 21. 6. 2020 v čase o cca 20:33 hod. odvysielal program *Wanted*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO.

- Rozhodnutím č. RP/8/2021 zo dňa 10. 2. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že dňa 27.6.2020 v čase o cca 00:28 hod. odvysielal v rámci programovej služby TV MARKÍZA program *Rytmus - Sídľiskový sen*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie a obscénne vyjadrovanie*, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO.

- Rozhodnutím č. RP/9/2021 zo dňa 10. 2. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že

1.) dňa 8. 6. 2020 v čase o cca 20:32 hod. v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA a dňa 10. 6. 2020 v čase o cca 20:18 hod. v rámci televíznej programovej služby DAJTO odvysielal program *Vo štvorici po opici 3*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 1 písm. d) JSO *zobrazenie a prezentovanie drogovej závislosti formou zábavy*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO,

2.) dňa 2. 6. 2020 v čase o cca 00:29 hod. v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA odvysielal program *Vo štvorici po opici*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia - § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO.

- Rozhodnutím č. RP/18/2021 zo dňa zo dňa 19. 5. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že dňa 14. 9. 2020 v čase od cca 21:33 hod. a dňa 16.9.2020 v čase od cca o 12:48 hod. odvysielal na televíznej programovej službe TV MARKÍZA program *Farma*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovení

- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *obscénne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovná agresivita*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO.

- Rozhodnutím č. RP/31/2021 zo dňa zo dňa 8. 9. 2021 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že

1.) dňa 1. 2. 2021 v čase o cca 20:36 hod. v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA a dňa

3. 2. 2021 v čase o cca 20:15 hod. v rámci televíznej programovej služby DAJTO odvysielal program

Vo štvorici po opici, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO,

2.) dňa 8. 2. 2021 v čase o cca 20:37 hod. v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA a dňa 10.

2. 2021 v čase o cca 20:15 hod. v rámci televíznej programovej služby DAJTO odvysielal program *Vo štvorici po opici 3*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie*,

- § 1 ods. 1 písm. d) JSO *zobrazenie a prezentovanie drogovej závislosti formou zábavy*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO.

* * *

ZÁVER:

Na základe vyššie uvedeného navrhujeme Komisii prijať uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu
maloletých v dňoch 25. 4. a 9. 5. 2024**

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0103/SO/2024

Programová služba: JOJ

Vysielateľ: MAC TV s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/10

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Komisia na ochranu maloletých ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíi ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíi preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0103/SO/2024 smerujúci voči vysielaniu programovej služby JOJ vysielateľa MAC TV s.r.o. a uznala podnet na preverenie za **neopodstatnený**.

Úloha:


Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 20. 5. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých
v dňoch 25. 4. a 9. 5. 2024

Podnet na preverenie č. 0103/SO/2024 zaevidovaný dňa 29. 2. 2024
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Bez servítky (36. epizóda)
Deň a čas vysielania: 26. 2. 2024 17:50 hod.
Označenie podľa JSO: 

Programová služba: JOJ
Vysielateľ: MAC TV s.r.o.
Číslo autorizácie: AT/10

Dátum: 30. 4. 2024

OBSAH PODNETU:

„Dobrý den, prosím nikomu nevadí obsah a styl relace Bez servírky? Tak vulgární pořad se málokdy vidím. A ti tam nemusí být použítí vulgarismy. A celkově obsah vysílání pořadu na Slovensku je docela tristní...“

Pozn. Kancelárie Rady: Podávateľ vo svojom podaní nesprávne uviedol názov programu „Bez servírky“, pričom ho neskôr upravil na správny názov „Bez servítiky“.

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 62 Ochrana maloletých

1) „Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

2) Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.

5) Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).

6) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.

10) Vysielateľ je povinný uverejniť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý

a) pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako, ako program, na ktorý sa vzťahuje,

12) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.“

Vyhláška č. 328/2023 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o jednotnom systéme označovania a spôsobe jeho uplatňovania (účinná od 1. 1. 2024):

§ 1

Obsahový deskriptor násilie a prislúchajúca veková vhodnosť

(1) „Audiovizuálne dielo, multimediálne dielo, program televíznej programovej služby a program audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie (ďalej len „označovaný komunikát“) sa klasifikuje deskriptorom typu potenciálne škodlivého obsahu jednotného systému označovania (ďalej len „obsahový deskriptor“) násilie, ak obsahuje kritérium nevhodnosti podľa odsekov 2 až 5.

(4) Označovaný komunikát sa klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahuje

a) reálne násilie alebo zobrazenie následkov reálneho násillia na živej bytosti, zobrazenie následkov na živej bytosti pri živelnnej pohrome, ozbrojenom konflikte alebo dopravnej nehode,

b) psychické násilie, najmä verbálne násilie, návod psychického ubližovania,

c) násilný akt alebo

d) zobrazenie následkov násilného aktu.

§ 3

Obsahový deskriptor strach a prislúchajúca veková vhodnosť

(1) Označovaný komunikát sa klasifikuje obsahovým deskriptorom strach, ak obsahuje kritérium nevhodnosti podľa odsekov 2 až 5.

(4) Označovaný komunikát sa klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahuje zobrazenie

- a) krvi a telesného znetvorenia, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
- b) správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné alebo
- c) rizikovej športovej disciplíny alebo situácie, ktorej neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletého efekt napodobňovania.

§ 5

Obsahový deskriptor sex a prislúchajúca veková vhodnosť

(1) Označovaný komunikát sa klasifikuje obsahovým deskriptorom sex, ak obsahuje kritérium nevhodnosti podľa odsekov 2 až 4.

(4) Označovaný komunikát sa klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahuje zobrazenie sexuálnej scény bez zobrazenia nahoty alebo sexuálneho správania, ktoré je súčasťou debovej línie.

§ 6

Obsahový deskriptor vulgarizmy a prislúchajúca veková vhodnosť

(1) Označovaný komunikát sa klasifikuje obsahovým deskriptorom vulgarizmy, ak obsahuje kritérium nevhodnosti podľa odsekov 2 až 4.

(4) Označovaný komunikát sa klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahuje expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine osôb od 12 rokov.

§ 7

Obsahový deskriptor nahota a prislúchajúca veková vhodnosť

(1) Označovaný komunikát sa klasifikuje obsahovým deskriptorom vulgarizmy, ak obsahuje kritérium nevhodnosti podľa odsekov 2.

(2) Označovaný komunikát sa klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahuje zobrazenie nahoty, ktoré nie je obvyklé v bežnom rodinnom prostredí alebo na verejnosti.

§ 9

Spôsob klasifikácie

(1) Obsah každého označovaného komunikátu sa klasifikuje samostatne. Obsah časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje samostatne.

(2) Pri klasifikácii sa obsah označovaného komunikátu posudzuje z hľadiska

- a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti v označovanom komunikáte,
- b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií nevhodnosti vzhľadom na charakter a druh označovaného komunikátu a jeho umeleckého, satirického a morálneho poslanstva,
- c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti v označovanom komunikáte a
- d) predchádzajúcej klasifikácie označovaného komunikátu podľa iného akceptovaného systému označovania.

(4) Klasifikácia označovaného komunikátu sa realizuje s prihliadnutím na priemerného zdravo sa vyvíjajúceho maloletého z príslušnej vekovej skupiny maloletých.

§ 10

Označovanie obsahovým deskriptorom



(1) Označovaný komunikát klasifikovaný obsahovým deskriptorom

- a) násilie, sa označuje slovom „násilie“, písmenom „N“ alebo piktogramom uvedeným v prílohe pod poradovým číslom 1.,
- b) diskriminácia, sa označuje slovom „diskriminácia“, písmenom „D“ alebo piktogramom uvedeným v prílohe pod poradovým číslom 2.,
- c) strach, sa označuje slovom „strach“, písmenom „S“ alebo piktogramom uvedeným v prílohe pod poradovým číslom 3.,
- d) závislosť, sa označuje slovom „závislosť“, písmenom „Z“ alebo piktogramom uvedeným v prílohe pod poradovým číslom 4.,
- e) sex, sa označuje slovom „sex“, písmenom „X“ alebo piktogramom uvedeným v prílohe pod poradovým číslom 5.,
- f) vulgarizmy, sa označuje slovom „vulgarizmy“, písmenom „V“ alebo piktogramom uvedeným v prílohe pod poradovým číslom 6.,
- g) nahota, sa označuje slovom „nahota“, písmenom „H“ alebo piktogramom uvedeným v prílohe pod poradovým číslom 7.
- (3) Označovaný komunikát sa označuje obsahovým deskriptorom, ktorý na základe klasifikácie zodpovedá kritériám nevhodnosti pre najvyššiu vekovú skupinu maloletých. Ak označovaný komunikát obsahuje viaceré kritériá nevhodnosti, označí sa najviac tromi obsahovými deskriptormi.



ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namieta na obsah a štýl relácie *Bez servítky*, pričom tiež uvádza, že v programe sa vyskytovali vulgarizmy.

Na oficiálnej stránke vysielateľa (www.joj.sk) je k predmetnému programu uvedené nasledovné: *Každý deň iné kuchárske umenie, množstvo zábavy a emócie! Na obrazovkách televízie JOJ sa každý týždeň môžete stretávať s päťicou zaujímavých ľudí, pričom každý deň pripraví „hostinu“ a zábavný program jeden z nich. Fantázii v jedle sa medze nekladú a divák môže sledovať nielen pestrú a chutnú paletu rôznych jedál, ale zároveň aj reakcie iných súťažiacich. Súťažiaci, ktorí v daný deň nevaria, ale ochutnávajú, hodnotia hostiteľa bodmi. Bude pohostenie chutiť, alebo súťažiaci v ten deň dostane košom? Na konci týždňa sa diváci dozvedia, kto z päťice súťažiacich urobil najlepší dojem na ostatných a vybojoval si víťazstvo.¹*

Vzhľadom na obsah podnetu konštatujeme, že Rada môže programy posudzovať výlučne na základe zákona č. 264/2022 Z. z. Preto sme sa zamerali na zistenie, či sa v priebehu programu vyskytovali také obsahy, ktoré by mohli byť v rozpore s označením programu, t. j.  .

Program sme analyzovali v súvislosti s ustanovením § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný „... určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.“

Osobitným predpisom je v tomto prípade vyhláška č. 328/2023 Z. z., platná a účinná od 1. 1. 2024. Vysielateľ program označil piktogramom vekovej vhodnosti , t. j. ako program nevhodný pre skupinu maloletých do 12 rokov a obsahovým deskriptorom  - t. j. vulgarizmy. Vo vyhláške č. 328/2023 Z. z. je k obsahovému deskriptoru vulgarizmy v súvislosti s prislúchajúcou vekovou vhodnosťou uvedené nasledovné:

- § 6 ods. 3 - *Označovaný komunikát sa klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahuje expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu jeho spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.*

¹ <https://www.joj.sk/bez-servitky/o-relacii>

V priebehu trvania programu sme zaznamenali nasledovné expresívne vyjadrovanie:

- *sedlák* (5x). Uvedený výraz sa v slovenských slovníkoch nenachádza. Tento pojem je však ekvivalentom k slovu *sedliak*, ktorý sa podľa Krátkeho slovníku slovenského jazyka 4 z r. 2003 o. i. považuje za expresívny výraz a je používaný vo význame *nevychovaný človek (aj ako nadávka)*. V čase 17:52:05 sa v monitorovanom programe nachádzajú zábery s podtitulom *DNES UVIDÍTE* (krátke zábery na rôzne situácie a vyjadrenia súťažiacich). Okrem iných sa tam nachádzajú aj nasledujúce situácie:

17:52:34 Andrej na kameru: „*To je úplný sedlák.*“

17:53:02 Boris na kameru: „*Toto je jeden sedlák. On nevie, ako sa správať k hosťom?*“

V čase 18:28:10 sa v monitorovanom programe nachádzajú zábery s podtitulom *EŠTE UVIDÍTE* (krátke zábery na rôzne situácie a vyjadrenia súťažiacich). Okrem iných sa tam nachádza nasledujúca situácia:

18:28:33 Boris v prestrihu na kameru (rozhorčene): „*Toto je jeden sedlák. On nevie, ako sa správať k hosťom?*“

18:29:55 Andrej na kameru vyjadruje svoj názor na Borisa: „*To je úplný sedlák.*“

18:34:43 Boris na kameru (rozhorčene): „*Toto je jeden sedlák. On nevie, ako sa správať k hosťom?*“
Neskôr sa sťažuje, že najprv dostal červíky a teraz veľa balsamica.

- *grcka* (3x). Uvedený výraz sa v slovenských slovníkoch nenachádza. Domnievame sa, že tento pojem môžeme považovať za ekvivalent slova *grcanina*, ktorý sa podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N, O – Pn z r. 2006, 2011, 2015, 2021 (ďalej len „SSSJ“) o. i. definuje ako expresívny výraz používaný vo význame *vyvrátený obsah žalúdka, vývratok*. V čase 17:52:05 sa v monitorovanom programe nachádzajú zábery s podtitulom *DNES UVIDÍTE* (krátke zábery na rôzne situácie a vyjadrenia súťažiacich). Okrem iných sa tam nachádza nasledujúca situácia:

17:53:10 Petra na kameru: „*Dezert bola jedna veľká grcka.*“

V čase 18:28:10 sa v monitorovanom programe nachádzajú zábery s podtitulom *EŠTE UVIDÍTE* (krátke zábery na rôzne situácie a vyjadrenia súťažiacich). Okrem iných sa tam nachádza nasledujúca situácia:

18:28:37 Petra v prestrihu na kameru: „*Dezert bola jedna veľká grcka.*“

18:51:15 Petra v prestrihu na kameru: „*Dezert bola jedna veľká grcka. Vyzeralo to fakt akoby to niekto predjedol.*“

- *do prčíc*. Uvedený výraz sa v slovenských slovníkoch nenachádza. Konštatujeme, že tento výraz je prebratý z českého jazyka a používa sa v hovorovej reči. Podľa *Akademického slovníku súčasné češtiny* ide expresívny výraz používajúci sa k *vyjádrení zlosti, zděšení, zklamání, silného překvapení ap.*:

17:55:35 Andrej vraví, že spieva a občas si zahrá na saxofón. Nástroj si priloží k ústam a ozve sa nepekný zvuk. Andrej: „*Do prčíc, moment.*“

- *po papuli*. Podľa SSSJ sa expresívnym pojmom *papuľa* o. i. označuje *otvor na spodnej časti tváre, ústa*. V hovorovej reči sa spojenie *dať niekomu po papuli* používa v zmysle *dať niekomu facku/udrieť niekoho po tvári*:

18:24:25 Renáta: „*Rozmýšľam, že či sa postavím hneď a niekomu tu dám po papuli za toto...toto je presne to, čo neznášam...neznášam.*“

- *nakydal*. Podľa SSSJ sa expresívne slovo *kydať* o. i. používa vo význame *klásť al. hádzať niečo vo väčšom množstve*:

18:34:13 Boris na kameru: „*Ten balsamic, keď mi tam tak nakydal, tak to bol strop.*“

- *bordel*. Podľa SSSJ sa uvedené hovorové expresívne slovom o. i. používa vo význame *nedostatok poriadku, čistoty; chýbanie al. hrubé porušovanie pravidiel*:

18:57:22 Boris udeľuje Andrejovi 4 body. Pri objasňovaní za čo mu strháva body, okrem iného vraví: „... a za dezert, ktorý vyzeral ako taký bóórdel na tanieri.“

- *debil, prúser*. Podľa SSSJ sa expresívnym pojmom *debil* označuje o. i. *hlúpy, obmedzený človek (obyč. v nadávkach)*. Podľa Ortograficko-gramatického slovníka slovenčiny z r. 2022. je pojem *prúser* subštandardný výraz, ktorý je prevzatý z českého jazyka. Podľa Slovníka súčasnej češtiny sa týmto expresívnym pojmom označuje *velká nepříjemnost*. V čase 18:57:39 sa v monitorovanom programe nachádzajú zábery s podtitulom *NABUDÚCE UVIDÍTE* (krátke zábery na rôzne situácie a vyjadrenia súťažiacich). Okrem iných sa tam nachádzajú aj nasledujúce situácie:

18:57:54 Záber na kyticu na stole. Nasleduje vyjadrenie Andreja: „*Ale rozhodne som vedel, že kvety sú živé, pretože som neni debil.*“

18:58:21 Záber na ruky krájajúce steak. Nasleduje vyjadrenie Renáty: „*Po prvom zarezaní bolo jasné, že je to prúser.*“

Vzhľadom na predmet podnetu sme uvedený program analyzovali aj z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 9 ods. 2 vyhlášky č. 328/2023 Z. z., ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti.

Program *Bez servítky* môžeme na základe jeho charakteru považovať za dennú reality show. Po formálnej stránke program pozostáva zo záberov, v ktorých sú spoločne snímaní všetci súťažiaci (konzumácia pripraveného jedla, voľnočasový program, aktuálne zábery z daného dňa, v prestrihoch zábery z nadchádzajúceho súťažného dňa) a zábery samotných jednotlivých súťažiacich/účinkujúcich počas prípravy jedla, resp. počas toho, ako vyslovujú individuálne hodnotenia, pozitívne či negatívne k uplynulým udalostiam. Niektoré zo situácií komentuje dvojica moderátorov (mimo obraz, divák má možnosť počuť len ich hlasy), ktorí vyjadrujú svoj postoj k udalostiam odľahčeným/humorným spôsobom. V predmetnej epizóde varil ako prvý v poradí Andrej, varil teda v pondelok. Okrem neho v programe účinkovali ďalší štyria súťažiaci – Boris, Jakub, Petra a Renáta. Andrej bol v programe predstavený ako „*súťaživý týpek*“ s dušou umelca, ktorý má rád celebrity. Andrej sa s nimi veľmi rád fotografuje, pretože ho fascinuje ich život. Jeho snom je mať veľa peňazí, sedieť doma a nič nerobiť. Pri varení súťažného menu mu pomáhala kamarátka Noemi. Andrej si pri príprave jedál nerobí žiadne problémy s presným vážením surovín a nerozhodí ho žiadna situácia, ktorá sa popri varení udeje. Andrej prekypuje sebavedomím. Z niektorých situácií je zrejme, že je pre neho pomerne ťažké prijať kritiku. Do súťaže sú zámerne vyberané také typy osobností, ktorých interakcia výrazne ovplyvňuje dynamiku priebehu programu. V priebehu trvania programu sa jednotliví súťažiaci dostávali do rôznych druhov interakcií, ktoré tvoria podstatu tejto dennej reality show – vzájomné kritizovanie a taktizovanie za účelom získania hlavnej výhry, t. j. 1 000 eur. Najvýraznejšie kritizoval Andrejove varenie súťažiaci Boris. Takmer nič nedokázal oceniť, neustále poukazoval na rôzne nedostatky (niekedy pomerne bizarné, napr. sa mu nepáčila decentná kytica na stole a kvety v nej označil za burinu) a častokrát sa tak dostával s Andrejom so vzájomného sporu. Kritický boli aj zvyšní súťažiaci, avšak každý z nich dokázal nájsť na pripravených jedlách aj pozitíva. Ako sme už spomenuli vyššie, v priebehu monitorovania programu sme zaznamenali viaceré expresívne výrazy – *sedlák* (5x), *grcka* (3x), *do prčíc, po papuli, nakydal, bordel, debil a prúser*. Domnievame sa, že výrazy spadajú pod kritériá nevhodnosti do 12 rokov.

V priebehu trvania programu sme nezaznamenali žiadne iné nevhodné výrazy, ktoré by zadávali dôvod na prísnejšie hodnotenie programu v zmysle kritérií JSO. Vzhľadom na uvedené sa domnievame, že vysielateľ odvysielaním programu neporušil ustanovenie § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe analýzy sme toho názoru, že vysielateľ MAC TV s.r.o. odvysielaním programu *Bez servítky* (36. epizóda) dňa 26. 2. 2024 v čase cca 17:50 hod. na programovej službe JOJ neporučil povinnosť ustanovenú **§ 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0103/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Bez servítky (36. epizóda)

Deň vysielania: 26. 2. 2024

Čas vysielania: 17:50 hod.

JSO:  

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

17:44:51 Začiatok záznamu

Časť programu *Riskuj!*, komunikát označujúci sponzora programu (superpoistenie.sk, NAY, INCON), zvukovo-obrazový komunikát, komunikát označujúci sponzora programu (NAY, Marlenka, McDonald's).

17:50:51 Začiatok programu *Bez servítky*

Úvodná zvučka programu. Nasledujúci program striedavo komentujú dvaja moderátori mimo obraz. Moderátori postupne predstavujú piatich súťažiacich – v pondelok varí Andrej (označujú ho za súťaživého „týpka“ s dušou umelca, ktorý má rád celebrity), Jakubovi patrí utorok (hovoria o ňom ako o dobrákovi a hrdej hlave rodiny), v stredu navarí Petra (podľa slov moderátorov je to sympatická mladá mamička so správnymi názormi), vo štvrtok je na rade Boris (moderátori o ňom povedia, že je extravagantný a nebojí sa trpieť pre krásu), v piatok varí Renáta (ktorá má vždy všetko pod kontrolou).

17:52:05 Nasledujú zábery s podtitulom *DNES UVIDÍTE* – krátke zábery na rôzne situácie a vyjadrenia súťažiacich. Okrem iných sa tam nachádza aj nasledujúce situácie:

- **17:52:34** Andrej na kameru: „*To je úplný sedlák.*“

- **17:53:02** Boris na kameru: „*Toto je jeden sedlák. On nevie, ako sa správať k hostom?*“

- **17:53:10** Petra na kameru: „*Dezert bola jedna veľká grcka...*“

17:53:51 Predstavuje sa prvý súťažiaci, Andrej. Býva vo veľkom staromestskom byte v Bratislave, ktorý moderátorka označí za veľkorysý. Andrej Tašár má 23 rokov. Pochádza z Trenčína a živí sa ako pouličný umelec. Potrpí si na čistú posteľnú bielizeň, ktorú si mení každý tretí deň. Na nočnom stolíku má sošku Panny Márie a obrázok Ježiša, ktorý má Andrejovu tvár. Veľa času trávi najmä v kúpeľni, pričom najviac miluje vaňu. Andrej sa veľmi rád fotografuje so známymi ľuďmi, pretože ho fascinuje ich život. Najradšej má fotografiu s Gizkou Oňovou, ktorá je ako on: aj do koča, aj do voza. Jeho snom je mať veľa peňazí, nič nerobiť a sedieť doma.

17:55:35 Andrej vraví, že spieva a občas si zahrá na saxofón. Nástroj si priloží k ústam a ozve sa nepekný zvuk. Andrej: „*Do prčíc, moment.*“ Po chvíli zahrá detskú pieseň *Kohútik jarabý*. V prestrihu hrá Andrej na ulici, okoloidúci mu hádže drobné. Andrej povie, že okrem saxofónu, hrá aj na nervy. Moderátor si myslí, že ak to vynáša, tak je to v poriadku. Nasledujú zábery na šatník plný oblečenia, ktoré Andrej neustále nakupuje. Moderátorka sa domnieva, že hra na nervy musí vynášať. Andrej označuje sám seba za multitalent, ktorý miluje jedlo a vie si ho aj uvariť. Všetky jedlá, ktoré bude dnes variť, ešte nikdy nerobil. Teší sa na hostí a dúfa, že pri jeho stole bude sedieť aspoň jedna známa osobnosť. Andrej bude mať pri varení pomocníčku, kamarátku Noemi. Spoločne navaria predjedlo s názvom „*Oranžová loď do neznáma*“ (pečená tekvica s feta syrom a prošutom), hlavné jedlo „*Kukuričky, malé, zlaté...*“ (kuracie supreme prsia s gratinovanými zemiakmi) a dezert „*Aspoň jedno denne*“ (klasická jablková roláda).

17:57:29 Ako prvý začína Andrej variť hlavné jedlo. V prestrihoch ostatní súťažiaci hádajú, čo sa skrýva pod názvom jedla.

17:58:05 Noemi bude šúpať zemiaky. Andrej sa chystá pripraviť mäso (mäso bude z kuraťa kŕmeného kukuricou), ktoré je už predpripravené. Mäso je naložené do marinády zo zmesi korenín a Andrejovi ho pripravila kamarátka. Noemi sa čuduje. Myslela si, že Andrej by si mal prípravu robiť sám. V prestrihu

vraví súťažiaca Renáta, že ak by jej mal niekto pripraviť jedlo, ktoré ona bude neskôr variť, považovala by to za podvod. To isté si myslí aj súťažiaci Boris.

17:58:45 Andrej nepovažuje za problematické, že mäso si nepripravil sám a domnieva sa, že recept môže byť dokonca výherný. Noemi s ním nesúhlasí. Je presvedčená, že jedlo by mal Andrej pripravovať sám. Andrej na kameru vraví, že namarinovať mäso nedokáže a preto požiadal o pomoc. Nechápe, prečo by to mal byť problém.

17:59:12 Andrejovi mäso pri príprave veľmi prská a v prestrihu povie, že to už nikdy robiť nebude. Opečené mäso preloží z panvice na plech. Noemi si myslí, že niektoré kúsky mäsa sú pripálené, s čím Andrej razantne nesúhlasí. Pri príprave mäsa si Andrej viackrát popálil prsty.

18:00:17 Andrej a Noemi strúhajú na strúhadle ošúpané zemiaky na tenké plátky. Po chvíli prídu na to, že musia zmeniť spôsob prípravy, pretože zemiaky sú príliš tenké, rozpadnuté a celkovo nevyzerajú dobre. Nastrúhané zemiaky vyhodí do smetia. Boris v prestrihu vraví, že by nikdy nevyhodil jedlo do smetiaka.

18:00:50 Andrej a Noemi používajú na spracovanie zemiakov nožik a krájajú ich na tenké plátky. Popri tom Andrej vraví, koho z celebrit by chcel mať pri stole – G. Oňová, L. Bílá, H. Vondáčková alebo Dara. Boris v prestrihu na kameru. Považuje sa za celebritu kvôli tomu, že je výrazná osoba, ktorá si ide za svojim.

18:01:13 Andrej ukladá zemiaky na plech a prelieva ich sladkou smotanou. Potom pripravuje parmezánovú plnku, ktorú uloží na kuracia mäso, aby sa na ňom v závere vytvorila chrumkavá krusta. Zemiaky nakoniec posýpa syrom. Andrej v prestrihu vraví, že hlavné jedlo bude „pecka“.

18:02:49 Andrej začína pripravovať predjedlo. Súťažiaci v prestrihoch opäť hádajú, o aké jedlo by mohlo ísť. Pri krájaní tekvice má Andrej problém, krája sa mu veľmi ťažko. Vraví, že aj keď chodí do posilňovne, asi má málo sily. V prestrihu sa vyjadruje na kameru Boris. Hovorí, že výzor je pre neho veľmi podstatný. Nepovažuje za potrebné, aby chodil do fitka, pretože za jeho výzor zodpovedajú gény. Moderátorka zhodnotí, že miluje sebavedomie dnešnej mladej generácie.

18:04:26 Andrej ukladá na plech nakrájanú tekvicu. Pri dochucovaní nešetří soľou, olivovým olejom a taktiež aj citrónom a medom, o ktorom tvrdí, že dodá jedlu „záverečný akcent.“ Na záver pridáva aj feta syr a parmezán, taktiež v pomerne veľkom množstve. Upečené „lodičky“ následne ukladá na tanier a pridáva k nim prošuto, rukolu s balsamicom, tekvicové semienka a plátok bagety. V prestrihu vraví, že viac ako varenie, miluje „dostajlovanie“ jedla.





18:06:49 Andrej začína s prípravou dezertu. Súťažiaci v prestrihoch opäť hádajú, o aké typ dezertu by mohlo ísť. Andrej následne vraví, že každý deň by sa malo zjesť aspoň jedno jablko a preto bude robiť jablková roládu. Tento dezert videl na jednej sociálnej sieti a veľmi sa mu páčil, pretože je rýchly. Noemi má za úlohu nastrúhať jablká. Popri tom zisťuje, ako Andrej znáša kritiku. Myslí si totiž, že minimálne za mäso ho súťažiaci riadne potrápia. Andreja to, podľa jeho slov, vôbec netrápi. V prestrihu však vraví, že kritiku neprijíma rád. Andrej následne pripravuje cesto z vajec, múky, cukru. Vôbec sa netrápi s presným dávkovaním jednotlivých surovín. Renáta v prestrihu vraví, že umelecká duša sa pozná podľa toho, že takýto človek je nesústredený, pretože jeho myšlienky sú vždy rýchlejšie ako slová a častokrát mu unikajú podstatné veci. Domnieva sa však, že je s ním „o to väčšia sranda“.

18:09:10 Andrej zmiešava suroviny na cesto a prichádza na to, že pravdepodobne tam zabudol dať mlieko. Veľmi sa tým však netrápi. Mieša ďalej a chce sa nechať prekvapiť, čo z toho bude. Nakoniec zhodnotí, že to riskne a mlieko tam nedá. Renáta v prestrihu vraví, že ten, kto nie je kreatívny, nemôže navariť dobrý obed.

18:09:35 Andrej roztápa na panvici maslo. Postupne pridáva jablká, škoricu, cukor. Noemi po ochutnaní zmesi navrhuje, aby pridali škoricu.

18:01:38 Andrej nalieva cesto na jablkovú zmes, ktorú má na plechu. Priznáva sa Noemi, že žiaden z receptov, ktoré dnes varí, ešte nikdy nerobil. Andrej zisťuje, že má nedostatok cesta. Boris v prestrihu hovorí, že ak by nemal dostatok cesta on, išiel by ho rýchlo kúpiť. Renáta by ho rýchlo dorobila, alebo by recept vykompenzovala ďalšou prílohou.

18:10:56 Prerušenie

Zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Noviny*, zvukovo-obrazový komunikát, reklamný blok, zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Iveta 2: Kráska z Trebišova*   , *Noviny*, *Krimi*, zvukovo-obrazový komunikát na program *Iveta 2: Kráska z Trebišova* .

18:19:25 Pokračovania programu *Bez servítky*

Andrej si nie je istý, či sa mu podarí urobiť roláda. Ak nie, budú to šťavnaté jablkové kocky. Dorábanie cesta považuje za zbytočnú robotu. Domnieva sa, že recept dokáže zachrániť „stajlingom“. Moderátori skonštatujú, že Andreja nič nedokáže vyviešť z miery. Následne Andrej pripravuje za výdatnej pomoci Noemi puding, pretože to vyzerá, že ho ešte nikdy nerobil. Andrej v prestrihu skonštatuje, že varenia bolo náročné.

18:20:21 Andrej pripravuje prestieranie, ktoré sa bude niesť v bielej farbe. Dáva si pozor, aby boli tanieri a poháre čisté, príbor na správnom mieste.

18:21:16 Záber na ostatných súťažiacich idúcich po ulici. Zhodnú sa, že na úvod by potrebovali niekoho sympatickeho. Andrej v prestrihu vraví, že ako prvý zbadal Renátu zo Súdnej siene. Veľmi sa teší, že do zoznamu mu pribudne ďalšia celebrita.

18:21:42 Andrej stojí pred divadlom P. O. Hviezdoslava a víta hostí. Je veľmi slabo oblečený a je mu zjavne zima. Renáta v prestrihu hodnotí, že Andrej pôsobí veľmi krehko a zraniteľne, ale zároveň nespútane. Boris v prestrihu vraví, že Andrej je sympatický, ale ako chalan sa mu nepáči.

18:22:19 Andrej ponúka svojim hosťom prípitok (malinovica). Jakubovi prípitok veľmi chutí. Pochádza z Bošáče a vie oceniť kvalitný alkohol. Ostatní, okrem Borisa, boli tiež spokojní.

18:25:50 Andrej si pre hostí pripravil program. Zaviazne im oči a podľa čuchu, hmatu alebo chuti budú musieť zistiť, čo sa skrýva v pripravených nádobách. Súťažiaci v prestrihoch vravia, že z úlohy nemali dobrý pocit a mali zmiešané dojmy. Ako prvý bude hádať Boris. Pred sebou má tri nádoby, pričom v jednej z nich sú červíky.

18:24:25 Renáta: „*Rozmýšľam, že či sa postavím hneď a niekomu tu dám po papuli za toto...toto je presne to, čo neznášam...neznášam.*“

Andrej v prestrihu na kameru. Myslí si, že Renáta nasadila príliš ostrú kritiku.

18:24:38 Petra je znechutená, Jakub vraví, že toto by on nedal. Renáta v prestrihu vraví, že červíky na stôl nepatria. Nepatria do tejto súťaže a ani do žiadnej inej.

18:24:47 Boris berie miskú s červíkmi do rúk a prikladá si ju k nosu. Petra ho nabáda, aby si dal. Boris sa však bojí, pretože kričali. Andrej v prestrihu na kameru objasňuje, že on by červíky kľudne zjedol, nemá s tým problém.

18:24:56 Boris sa jemne a rýchlo dotkne červíkov. Háda, že sú to červíky, alebo chrobáky. Zjavne mu to nie je príjemné. Renáta v prestrihu vraví, že je rada, že túto úlohu neplnila ona.

18:25:08 Boris podľa dotyku rýchlo zisťuje, že druhá vec na tanieri je mochi. Tretia úloha je tlačienka, ale Boris nedokáže uhádnuť, čo to je.

18:25:41 Ako druhá na rade je Peťa. Uhádne, že na tanieri má surovú pečienku (v prestrihu vraví, že jej pripomínala silikón, ktorý sa používa ako prsný implantát), vločky v mlieku a kiwi.

18:26:15 Ďalší háda Jakub. Ako prvú chytá do rúk mucholapku v podobe obojstranne lepiaceho papiera. Nevie prísť na to, čo drží. Ostatní ho upozorňujú, aby to určite neochutnával. Napokon však háda správne. Tiež zvládne aj nasledujúce úlohy a uhádne, že pred sebou má mačacie žrádlo a sušené rajčiny.

18:26:54 Ako posledná je na rade Renáta. V prestrihu na kameru vraví, že dúfala, že ak by išlo o niečo nechutné, ostatní jej to naznačia aspoň zvukom. Správne háda, že má pred sebou chia semienka a kvasnice. Tretiu úlohu nevie uhádnuť, dokonca si hustou tekutinou zašpiní šaty. Sarkasticky poznamenáva: „*Veľmi pekne vám ďakujem, že ste ma nechali sa znemožniť hneď v prvom kole.*“ Vzápätí však správne háda, že ide o detskú výživu.

18:27:35 Andrej v prestrihu. Myslí si, že program bol „na 100%“. Súťaž však nevedel vyhodnotiť a tak nikto nevyhral. Vzápätí pozýva súťažiacich na perfektné jedlo, ktoré označuje ako vrchol svojej gastronómie.

18:28:10 Nasledujú zábery s podtitulom *EŠTE UVIDÍTE* – krátke zábery na rôzne situácie a vyjadrenia súťažiacich. Okrem iných sa tam nachádza aj tieto situácie:

- **18:28:33** Boris v prestrihu na kameru (rozhorčene): „*Toto je jeden sedlák. On nevie, ako sa správať k hosťom?*“

- **18:28:37** Petra v prestrihu na kameru: „*Dezert bola jedna veľká grcka.*“

18:29:06 Súťažiaci sedia pri prestretom stole. Andrej chce vedieť, či sú súťažiaci spokojní s prestieraním. Boris ihneď reaguje. Nepáči sa mu, že na stole je solnička s koreničkou. Podľa jeho názoru má ochutiť jedlo Andrej a nie oni. Renáta s jeho názorom nesúhlasí a myslí si, že nemať tieto ochucovadlá na stole je „*faux pas*“.

18:29:49 Boris namieta aj na kyticu na stole, ktorú označí za „*burinu*“. Petra v prestrihu s týmto názorom nesúhlasí. Aj moderátor zhodnotí, že gypsomilka je „*veľmi milá*“.

18:29:55 Andrej na kameru vyjadruje svoj názor na Borisa: „*To je úplný sedlák.*“
Moderátorka vzápätí reaguje: „*Poznáš ho minútu.*“

18:30:08 Petre a Jakubovi sa prestieranie páči. Renáta si myslí, že menej je niekedy viac, ale v prestrihu na kameru sa vyjadruje, že mala z prestierania ambivalentný pocit – ani dobrý, ani zlý.

18:30:35 Predjedlo je na stole. Moderátori zhodnotia, že jedlo žiari farbami a Andrej stavil na vizuál. Andrej vraví hosťom, že si potrpí na farby a rôzne chuťové kombinácie. Boris vraví, že jedlo vyzerá pekne, v prestrihu na kameru však zhodnotí, že Andrej sa podľa neho vôbec s jedlom „*nepotrúpil*.“ Renáta aj Boris majú pocit, že takéto predjedlo bez varenia, nemá hodnotu. Andrej sa obhajuje, že sa venoval „*stajlingu jedla*.“ Petre sa nepáči, že bageta, s ktorou sa jedlo podáva, je z obchodu.

18:31:15 Renáta upozorňuje Andrea, že si s nimi nepripil. Boris v prestrihu na kameru vyjadruje rozhorčenie, že prípitok sa má odohrať hneď po usadení sa k stolu. Petra je v hodnotení miernejšia. Myslí si, že Andrej zabudol, pretože je v strese.

18:32:21 Renáta chvíľu prežíva jedlo a následne ho s odporom na tvári vyplúva do servítky. Andrej v prestrihu na kameru vraví, že takéto niečo, od dámy ako je Renáta, nečakal. Následne sa k situácii na kameru vyjadruje aj Renáta. Vraví, že sa to nemalo stať, pretože sa to nerobí a mrzí ju to.

18:32:36 Andrej zisťuje, čo sa deje. Renáta vraví, že tekvica nemá žiadnu chuť a je ako blato. Myslí si, že keby nešetril prošutom, výsledok by stál za to a mal by už teraz plný počet bodov. Borisovi tekvica tiež vôbec nechutí a bageta je pre neho suchá. Myslí si, že balsamico mohlo byť vo väčšom množstve a namiesto taniera sa malo nachádzať na bagete. Andrej sa postaví a dá mu balsamico z fľašky priamo na bagetu.




18:34:13 Boris na kameru: „*Ten balsamic, keď mi tam tak nakydal, tak to bol strop.*“
Petra na kameru. Vraví, že to bolo nechutné.

18:34:27 Boris odsúva tanier a odmieta ďalej jesť. V prestrihu na kameru povie, že Andrej prekročil hranicu hostiteľa.

18:34:43 Boris na kameru (rozhorčene): „*Toto je jeden sedlák. On nevie, ako sa správať k hosťom?*“
Neskôr sa sťažuje, že najprv dostal červíky a teraz veľa balsamica.

18:35:03 Renáta poznamená, že ide o tendenčné jednanie, čo znamená, že Borisovi sa dostáva viac tej negatívnej pozornosti ako tej pozitívnej. Renáta chce túto tému už uzavrieť. Ospravedlňuje sa, že vyplula jedlo do obrúska. Boris s jej vôbec nečuduje a myslí si, že tekvice sa podávajú iba sliedkam. Jakub sa domnieva, že tekvica bola viac varená ako pečená. Petra si myslí, že toto predjedlo nie je hodné 1000 euro. Aj keď jej chutilo, považuje ho za priemerné.

18:36:20 Prerušenie

Komunikát označujúci sponzora programu (NAY), zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Noviny*, zvukovo-obrazový komunikát, reklamný blok, zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Inkognito*  , *Noviny, Krimi*, zvukovo-obrazový komunikát na program *Iveta 2: Kráska z Trebišova* .

18:45:25 Pokračovanie programu *Bez servítky*

Zábery na bratislavské mosty. Moderátor vraví, že mosty by mali spájať tak, ako aj dobré jedlo. Podľa neho to však u Andreja zatiaľ tak nevyzerá.

18:45:49 Súťažiaci majú pred sebou taniere s hlavným jedlom. Andrej objasňuje, že ide o kura so zemiakmi, ktoré sú kombináciou gratinovaných a francúzskych zemiakov. Renáta poznamená,

že Andrej v sebe nezaprie umelca. Petra upozorňuje na fakt, že v jedle sú pripálené kúsky. Andrej sa obhajuje, tvrdí, že to tak má byť. Petra v prestrihu vraví, že parmezán nasypáný na kurati mal zakryť chyby. Renáta chce od Andreja vedieť, či to pôvodne tak zamýšľal, alebo ich chcel syrom len oklamať. Andrej konštatuje, že ich určite nemienil klamať a vzhľadom na jeho vek a skúsenosti sú tieto „chybičky“ zanedbateľné.

18:47:07 Renáta si jedlo výdatne dosáľa. Andrej to v prestrihu na kameru komentuje ako preháňanie. Petra na kameru. Domnieva sa, že jedlo bolo dochutené primerane. Priznáva však, že jedlo bolo pre ňu suché.

18:47:37 Ozýva sa Boris a jedlo na Andrejove počudovanie chváli. Považuje ho za šťavnaté a dobre ochutené. Jakub má výhrady k šalátu, ktorý nebol vôbec dochutený. Privítal by, keby si ho mohol dochutiť balsamicom.

18:48:14 Andrej vyzýva Renátu, aby ohodnotila jedlo. Podľa nej sú zemiaky bez chuti a vône, mäso je presušené. Chce vedieť, ako dlho boli prsia v marináde a akým spôsobom mäso pripravoval. Andrej priznáva, že mäso mu namarinovala kamarátka, pretože on to urobiť nevie. Súťažiaci prejavujú nevôľu nad tým, ako Andrej pripravoval jedlo. Vôbec sa im nepáči, že Andrejovi pomáhala kamarátka a aj pomocníčka v kuchyni. Považujú to za nefér. Renáta zhodnotí, že prípravu predjedla aj hlavného jedla „odflákol“.

18:50:38 Je čas podávať dezert. Andrej stojí v kuchyni nad upečeným koláčom a nevie, ako má z neho spraviť roládu. Po chvíli váhania sa rozhodne pre postup a rukami tvaruje roládu. Myslí si, že koláč vyzerá dobre a so svojím výkonom je spokojný. Roládu naaranžuje na tanier za pomoci pudingu, šľahačky, polevy, lístkov mäty.

18:51:13 Andrej ukladá taniere s dezertom pred hostí, ktorý ho skúmavo pozorujú.

18:51:15 Petra v prestrihu na kameru: „Dezert bola jedna veľká grcka. Vyzeralo to fakt akoby to niekto predjedol.“

18:51:24 Petra chce od Andreja vedieť, či sa mu dezert podaril. Andrej sa ju snaží presvedčiť, že presne takto to má vyzeráť, pretože je to „*trhaná roláda*“. Petra v prestrihu vraví, že o takej roláde ešte nepočula. Renáta je presvedčená, že Andrejovo tvrdenie je nezmysel. Vie, že roláda sa mu pri krájaní rozpadla, pretože obsahovala príliš veľa jablák.

18:51:52 Petra je v absolútnom šoku, keď zistí, že šľahačka na tanieri je sprejová. Je to pre ňu obrovské mínus a ona by šľahačku určite vyšľahala ručne. Tiež sa jej nepáči, že roláda je zasypaná cukrom. Renáta si myslí, že celé je to „*katastrofálne*“.

18:53:02 Renáta od Andreja zisťuje, ako malo pôvodne vyzeráť cesto. Andrej: „*Mmm, nerozumiem. Vajcové? Alebo aké?*“ Všetci sa začnú smiať. Andrej v prestrihu na kameru konštatuje, že cesto bolo podľa neho vajcové, lebo do neho pridával päť vajec.

18:53:29 Renáta uznáva, že aj napriek tomu, ako katastrofálne dezert vyzerá, tak dobre chutí. To isté si myslí aj Jakub.

18:54:05 Renáta má opäť výhradu. Myslí si, že nastrúhané jablká by mali byť zbavené šupky. Nepozná recept, kde by išli jablká zo šupkou – jedine, že by išlo o recept lenivej gazdinej alebo lenivého gazdu.

18:54:50 Jakub v prestrihu na kameru konštatuje, že aj keď Andrej nemá veľa skúseností s varením, vyšlo mu to celkom dobre. Následne Jakub pozýva súťažiacich na nasledujúci deň k nemu domov. Dúfa, že im bude chutiť viac, ako dnes. Tiež spomenie, že si bude všetko pripravovať sám a hrať fair-play.

18:55:20 Andrej na kameru. Za svoj výkon si udeľuje 10 bodov, pretože je najlepší a kritika ho nezaujíma.

18:55:47 Ostatní súťažiaci postupne na kameru udeľujú bodové hodnotenie. Jakub mu dáva 6 bodov (body strháva za blatovú tekvicu, suché hlavné jedlo a tiež za to, že mäso si namarinovál sám). Renáta mu udeľuje 6 bodov (body strháva nedochutenú tekvicu, nedochutený šalát a nedobré mäso a zemiaky v hlavnom jedle, tiež sa jej nepáči, že jedlo pripravoval niekto iný, pri dezerte jej vadila konzistencia a umelohmotná šľahačka). Petra mu dáva 5 bodov (body mu strháva za veľa balsamica v predjedle, na ktorom sa „*príliš nenarobil*“, pri hlavnom jedle jej vadí, že ho pripravoval niekto iný, na dezerte sa jej nepáčila úprava, umelá šľahačka a karamel).

18:57:22 Boris udeľuje Andrejovi 4 body. Pri objasňovaní za čo mu strháva body, okrem iného vraví: „... a za dezert, ktorý vyzeral ako taký bóórdel na tanieri.“

Andrej tak získal 21 bodov.

18:57:39 Nasledujú zábery s podtitulom *NABUDÚCE UVIDÍTE* – krátke zábery na rôzne situácie a vyjadrenia súťažiacich počas dňa, keď jedlo pripravuje Jakub. Okrem iných sa tam nachádzajú aj tieto situácie:

- **18:57:54** Záber na kyticu na stole. Nasleduje vyjadrenie Andreja: „*Ale rozhodne som vedel, že kvety sú živé, pretože som neni debil.*“

- **18:58:21** Záber na ruky krájajúce steak. Nasleduje vyjadrenie Renáty: „*Po prvom zarezaní bolo jasné, že je to prúser.*“

18:59:18 Koniec programu

18:59:19 Komunikát označujúci sponzora programu (McDonald's, Marlenka, NAY), zvukovo-obrazový komunikát.

18:59:59 Koniec záznamu

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu
maloletých v dňoch 25. 4. a 9. 5. 2024**

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0107/SO/2024

Programová služba: TA3

Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/87

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Komisia na ochranu maloletých ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0107/SO/2024 smerujúci voči vysielaniu programovej služby TA3 vysielateľa C.E.N. s.r.o. a uznala podnet na preverenie za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 20. 5. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých
v dňoch 25. 4. a 9. 5. 2024

Podnet na preverenie č. 0107/SO/2024 zaevidovaný dňa 13. 3. 2024
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Téma dňa
Deň a čas vysielania: 11. 3. 2024 19:50 hod.
Označenie podľa JSO: bez označenia

Programová služba: TA3
Vysielateľ: C.E.N. s.r.o.
Číslo autorizácie: AT/87

Dátum: 30. 4. 2024

OBSAH PODNETU:

„Odvysielanými vyjadreniami boli porušené: § 61, ods. (1), písm. a), b), c), § 62, ods. (1), písm. a), ods. (6), ods. (10), ods. (12).“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 62 Ochrana maloletých

1) „Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

2) Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.

5) Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).

6) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.

10) Vysielateľ je povinný uviesť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý

a) pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako, ako program, na ktorý sa vzťahuje,

12) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.“

Vyhláška č. 328/2023 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o jednotnom systéme označovania a spôsobe jeho uplatňovania (účinná od 1. 1. 2024):

§ 6 Obsahový deskriptor vulgarizmy a prislúchajúca veková vhodnosť

(1) Označovaný komunikát sa klasifikuje obsahovým deskriptorom vulgarizmy, ak obsahuje kritérium nevhodnosti podľa odsekov 2 až 4.

(2) Označovaný komunikát sa klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahuje vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gesto, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gesto, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine osôb od 18 rokov.

(3) Označovaný komunikát sa klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahuje expresívne vyjadrovanie alebo vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gesto, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gesto, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

(4) Označovaný komunikát sa klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahuje expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu jeho spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

§ 9 Spôsob klasifikácie

(2) Pri klasifikácii sa obsah označovaného komunikátu posudzuje z hľadiska

- a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti v označovanom komunikáte,
 - b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií nevhodnosti vzhľadom na charakter a druh označovaného komunikátu a jeho umeleckého, satirického a morálneho posolstva,
 - c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti v označovanom komunikáte a
 - d) predchádzajúcej klasifikácie označovaného komunikátu podľa iného akceptovaného systému označovania.
- (4) Klasifikácia označovaného komunikátu sa realizuje s prihliadnutím na priemerného zdravo sa vyvíjajúceho maloletého z príslušnej vekovej skupiny maloletých.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ vo svojom podaní uvádza, že odvysielanými vyjadreniami v programe *Téma dňa* bol porušený „§ 62, ods. (1), písm. a), ods. (6), ods. (10), ods. (12)“, pričom svoje námietky ani na žiadosť kancelárie bližšie nešpecifikoval.

Monitorovaný program *Téma dňa* bol vysielaný dňa 11. 3. 2024 na programovej službe TA3 v čase cca od 19:50 hod. do 20:40 hod. Program nie je označený žiadnym piktogramom nevhodnosti, čiže vysielateľ ho klasifikoval ako univerzálny, resp. vhodný pre všetky vekové kategórie.

Vysielateľ charakterizuje program *Téma dňa* nasledovne: „*Téma dňa* reflektuje témy zo všetkých oblastí spoločenského života s cieľom odhaliť pozadie, príčiny a dosah konkrétnych udalostí na ľudí.“¹

Pri posudzovaní podnetu sme vychádzali z ustanovenia § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný „... určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.“

Osobitným predpisom je v tomto prípade vyhláška č. 328/2023 Z. z., platná a účinná od 1. 1. 2024. Ako sme už vyššie uviedli, program bol odvysielaný bez označenia a bol teda podľa vysielateľa vhodný pre všetky vekové kategórie.

V rámci monitorovaného programu sme zaznamenali niekoľko expresívnych výrazov.

- *idiotizmy (2x), idiotiny (2x), idioti, idiotské, idiotizmus, idiot, idiotských.* Pri definovaní uvedených výrazov budeme vychádzať zo Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N, O – Pn z r. 2006, 2011, 2015, 2021 (ďalej len „SSSJ“). Expresívny pojem „*idiot*“ sa o. i. používa vo význame *kto sa správa, koná nerozumne, nerozvážne; hlúpy, obmedzený človek, hlupák (obyč. v nadávkach).* Výraz „*idiotina*“ , ktorý je takisto považovaný za expresívny sa o. i. sa používa vo význame *nevhodná, nerozumná reč; nevhodný nezmyselný čin, skutok.* V prípade slova „*idiotizmus*“ ide opäť o expresívny výraz, ktorý je o. i. je definovaný ako *správanie, počínanie svedčiacie o nerozumnosti, hlúposti al. o zníženej miere zodpovednosti za činy, bláznovstvo, hlúposť.* Expresívny výraz „*idiotský*“ sa o. i. používa vo význame *prezrádajúci hlúposť, obmedzenosť, nedostatočné rozumové schopnosti, nízku kultúrnu úroveň, hlúpy;* alebo tiež ako ten, *ktorý neuspokojuje kvalitou, výzorom, možnosťou použitia a pod., sprostý:*

19:56:21 A. Danko: „*Som 12 rokov predsedom. Chápem, že stále budú niektorí ľudia hovoriť o Slotovi, ale Slotu som zo SNS poslal preč, pretože sa veľmi neslušne zachoval k SNS a som taký, proste, keď potrebujem politicky zabojovať, môžu ma podceňovať koľko chcú, dokážem sa vzoprieť a spojiť. Viktor Orbán dnes robí najlepšiu národnú politiku. Choďte do Maďarska a pozrite sa na šport, kultúru, cestovný ruch, pozrite sa na kvalitu života a tie **idiotizmy**, ktoré prezentuje Šimečka, rozmazaný to synček svojho ocka, ktorý mu daroval politickú stranu v područí oligarchov a finančmajstrov s Denníkom N, tak jednoducho títo ľudia nemôžu Orbánovi ani tašku nosiť.“*

¹ <https://www.ta3.com/tema-dna>

15:58:48 A. Danko: „...ale, ale aj to, že bol semafor funkčný. Som jediný, ktorého za škodovú udalosť trestne pomaly stíhali. To isté bolo aj rigorózna práca, prišiel som na výsluch a pán policajt sa ma pýtal, či mám súhlas autorov, keď som mu povedal, že ten zomrel v 19. storočí a jednoducho asi ťažko od neho získam súhlas. To sú také **idiotiny**, akože som otváral listy, akože som komunikoval, neviem s kým, ak by čokoľvek na mňa mali za tieto 3 roky, tak by ma zavreli ako psa a **idioti** ako Matovič, ktorí má aj teraz pošpiňovali, kedy som si kúpil letenku za 900 euro a išiel za vlastné náklady na výstavu a festival o jedlách, tak verím, že títo ľudia už nebudú mať dôveru a na ďalšej strane poviem jednu vec. Ja som vždy ľuďom pomáhal. Smejú sa z rekreačných poukazov, smejú sa zo štátnych symbolov, ale pýtam sa iných politikov, keby zomrel zajtra ktokoľvek z politikov, čo by nechal ľuďom? Ja som niečo pre živnostníkov, učiteľov urobil a nech si urobia názor, že či tá sila médií, kedy z vás vytvárajú iného človeka, ako ste, či budú veriť donekonečna tým médiám, ktoré sú platené alebo budú veriť tomu, čo človek rozpráva.“

20:02:24 A. Danko: „Viete čo, to je predčasné. Ja som povedal, že sledujeme prieskumy, musím povedať, že keby som mal veriť prieskumom, tak si to hodím už dávno na nejaký strom, pretože to, čo robia niektoré **idiotské** agentúry, ktoré patria Denníku N, SME-čku a to čo, odpustite mi, často vysielate...“

20:02:46 A. Danko: „No...patria, patria, nie...a sú to dneska manipulované v mnohých veciach, aj čo sa týka takého politického podhubia. My chceme urobiť cez štatistický úrad zákon, kedy dostaneme aspoň pod kontrolu niektoré agentúry tým, že budú musieť zdokladovať, že vôbec prieskum urobia, takže ja som prieskumom nikdy neveril a poviem jednu vec. Ten najlepší prieskum sú voľby, ale pre mňa, priznávam, je veľkou prioritou, aby národný hlas bol v bloku národných strán, lebo ak nezmeníme Európsky parlament, a preto som aj lídrom európskej kandidátky, a máme dnes šancu so SNS značkou byť v bloku národných strán, tak nezastavíme tento **idiotizmus**, ktorý spája aj prezidenta Pavla, Macrona aj všetkých tých liberálov, ktorí nevedia zdokladovať, odkiaľ majú peniaze na voľby a zrazu sa tu objavili a rozprávajú nám o Green Deale a rozprávajú nám o prozápadných amerických záujmoch, ale nie o tom, čo potrebuje Slovensko, slovenský občan.“

20:05:48 A. Danko: „Ale veď pozrite sa, ja mám čas, ja môžem byť prezidentom aj o 10 rokov. Národ sa už sklamal v Matovičovi a hovoril som, že Matovič je blázon a volili ste mnohí, 25 percent tohto národa volilo blázna, ktorý na tlačovke rozprával, kým bude Danko predseda parlamentu, mi otvára listy a začal tam plakať ako **idiot** a potom ste si ho zvolili. Tak keď si teraz zvolíte ďalšieho motáka za prezidenta, tak potom neplačte.“

20:07:34 A. Danko: „Moji spolustraníci ma poznajú, nie ako niektorí ľudia z tých **idiotských** bulvárnych médií, ako teraz Plus 7 dní o mne vypisuje všelijaké sprostosti. Moji straníci vedia, aký som človek a vedia, že to v hlave mám usporiadané a viem čo chcem, takže nechajte to na mojich straníkov, som predseda 12 rokov, Česi majú také slovo, že dosť vychcaný na to, aby som si poradil. Situácia, ešte raz opakujem, prešli sme klinickou smrťou, sme tu. SME-čko, Denník N ide poraziť, lebo im zastavujeme peniaze po ministerstve kultúry, ideme dať do poriadku RTVS, všetci by si želali zlikvidovať Andreja Danka, takže keď ide aj economy triedou za 900 euro, tak je ten najhorší človek, ale keď vysvetlím, že to tak nie je, tie médiá píšú **idiotiny** pána Matoviča, takže prosím nechajte to na ľudí a na straníkov. Mrzí ma, že ľudia podliehajú tomu mediálnemu boomu. My si médiá neplatíme, aby nás opisovali pozitívne a sú tu médiá Denník N, SME-čko, Aktuality, až niekedy je aj niekedy bulvár, ktorý keď máte frajerku je problém, ale keď ste homosexuál, tak to nenájdete v žiadnom článku.“

20:16:22 A. Danko: „Kotleba je minulosť. Sám si zničil politický život a čo sa týka, Európska únia, tam kde je to dobrý projekt, to reformujeme, tam kde to treba, to zastavme a čo sa týka NATO, pre mňa je NATO takisto zastaralý projekt v mnohých veciach a aj záujmy Spojených štátov a zaznieva hlas

v Európskej únii, že Európska únia by mala mať svoju spoluprácu európskych armád. Nie každý štát by mal mať lietadlá alebo pozemné vojská, tak by mala vyzerat spolupráca v Európskej únii v tej budúcnosti, že jednoducho aj v týchto oblastiach sa bude šetriť, lebo dneska šialeno nakupuje každý štát, čo sa mu hodí. Nieкто štorkolky, osemkolky, lietadlá, takže ja hovorím, že Európska únia je dobrý projekt, len sa musí to slniečkárstvo zastaviť, lebo je nakazená tým Green Dealom, všelijakými **idiotizmy**, ako že v roku 2035 sa nebudú vyrábať spaľovacie autá. Vieme, že ju liberáli ovládajú, pomaly je pre nich normálne všetko a prinášajú aj legislatívu aj vedci zo Spojených štátov amerických. Ja som z tej generácie Husákových detí a ja iný nebudem. Ja si myslím, že našou povinnosťou je s tým, čo západ prináša, bojovať a je tam množstvo pozitívnych vecí, ale určite na konci dňa sa aj tak musíme sami o seba postarať.“

- blázon, blázna. Podľa SSSJ sa expresívnym slovom „blázon“ o. i. pomenúva ten, kto sa správa, koná nerozumne, nerozvážne;

20:05:48 A. Danko: „Ale veď pozrite sa, ja mám čas, ja môžem byť prezidentom aj o 10 rokov. Národ sa už sklamal v Matovičovi a hovoril som, že Matovič je **blázon** a volili ste mnohí, 25 percent tohto národa volilo **blázna**, ktorý na tlačovke rozprával, kým bude Danko predseda parlamentu, mi otvára listy a začal tam plakať ako idiot a potom ste si ho zvolili. Tak keď si teraz zvolíte ďalšieho motáka za prezidenta, tak potom neplačte.“

- motáka, motovidlo, moták. Podľa SSSJ sa expresívnym slovom „moták“ o. i. označuje ten, kto sa dopúšťa mnohých omylov a vytvára vo svojom okolí zmätok, motovidlo, popletenec. Výraz „motovidlo“ je expresívny výraz, ktorým sa o. i. pomenúva ten, kto je nešikovný, nemotorný al. kto sa často dopúšťa omylov, popletenec (obyč. ako nadávka):

20:05:48 A. Danko: „Ale veď pozrite sa, ja mám čas, ja môžem byť prezidentom aj o 10 rokov. Národ sa už sklamal v Matovičovi a hovoril som, že Matovič je blázon a volili ste mnohí, 25 percent tohto národa volilo blázna, ktorý na tlačovke rozprával, kým bude Danko predseda parlamentu, mi otvára listy a začal tam plakať ako idiot a potom ste si ho zvolili. Tak keď si teraz zvolíte ďalšieho **motáka** za prezidenta, tak potom neplačte.“

20:11:33 A. Danko: „Ja mám, ja mám v Čechách veľa priateľov, ja ten národ mám rád a jednoducho, ja Prahu, Ostravu, Moravu, Moravu, severnú, južnú, ja proste český národ a moravský národ mám rád. Ako by som pôsobil? Snažil by som sa ukázať, že mi je úplne jedno, koho si zvolili. Všetci aj my sme nemohli za to, keď Matovič prišiel k Babišovi, prvýkrát sa ho pýtal, že koľko je tu veľa príborov, ktorým mám začať jesť? Proste, ja, čo mal Babiš povedať, keď tam prišlo jedno **motovidlo** z Trnavy a nevedelo ani ktorým príborom má jesť.“

20:15:20 A. Danko: „Ale šak dobre, nemusíte ma chytať za slovo, tak samozrejme, my politici hovoríme, že zvrhneme vládu, keď sú voľby, tak a ja som nešiel, aj keď som mal niekedy chuť Hegera vyplieskať, ale proste sme išli do volieb a tomu sa čudujem, že tu nikto nechce rešpektovať výsledky volieb a aj ten **moták** na čele RTVS nechce odísť, mnoho iných ľudí z inštitúcií, tak proste my vládžeme, tak chceme vládnuť, proste oni keď vládli, tak sa nikoho nepýtali. Mnohých ľudí na ministerstve obrany ten predchádzajúci minister vyhadzoval len preto, že mali niečo so SNS. No, tak ja som povedal, vyhodte každého, kto má niečo s progresívnym alebo s matovičovcami.“

- sprostosti, vychcaný. Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 je expresívny výraz „sprostý“ o. i. definovaný ako neprijemný, mrzutý, odporný, hlúpy alebo malicherný, obyčajný, bezvýznamný, bezcenný, hlúpy. Pojem „vychcaný“ sa v slovenských slovníkoch nenachádza. Domnievame sa, že ide o výraz prebratý z českého jazyka, pričom podľa informácií uvedených na <http://www.dobryslovník.cz/cestina?vychcan%C3%BD> ide o. i. o vulgárny výraz vo význame

vychytralý. Slovenským ekvivalentom tohto výrazu je podľa nášho názoru pojem *vypočítavý, prefíkaný*. Vzhľadom na kontext, v akom bol pojem použitý, ho považujeme za expresívny:

20:07:34 A. Danko: „*Moji spolustraníci ma poznajú, nie ako niektorí ľudia z tých idiotských bulvárnych médií, ako teraz Plus 7 dní o mne vypisuje všelijaké **sprostosti**. Moji straníci vedia, aký som človek a vedia, že to v hlave mám usporiadané a viem čo chcem, takže nechajte to na mojich straníkov, som predseda 12 rokov, Češi majú také slovo, že dosť **vychcaný** na to, aby som si poradil...*“

- *v péčku*. Uvedený výraz sa v slovenských slovníkoch nenachádza. Domnievame sa však, že ho môžeme označiť za expresívny výraz, ktorý sa v hovorovej reči používa v prípade, že dotyčnému nezáleží na určitej konkrétnej veci či udalosti, t. j. je mu to jedno:

20:12:16 A. Danko: „*Ale nie. Počúvajte, raz napíšem knihu, čo všetko sa dialo, možno ľudia vtedy povedia, že aj ja mám mnohé veci v hlave usporiadané, pretože naozaj, môže byť, človek sa niekedy zakocke, pomýli, ale nikdy som nebol zlý človek, hej. Ja akoby som pôsobil na Čechov, no vždy len pozitívne, tak ako vždy si urobím z toho srandu, hej, a vy ma tak isto dobre poznáte, že ja mám **v péčku** nejaké pozície, funkcie, ja keď niečo chcem, idem si za tým. Na druhej strane, určite nie som rozmazané mončiči ako Šimečka alebo protekčný ako Korčok, ktorý sedel takto v kancelárii a hovorí mi, pán Danko, čo budeme robiť s tým trestným stíhaním a ja chcem byť veľvyslanec v Amerike a dneska zrazu s tými okuliarikmi chce byť prezident, veď to je smiešne.*“

Vo vyhláške č. 328/2023 Z. z. je v súvislosti s nevhodným vyjadrovaním uvádzaný obsahový deskriptor vulgarizmy, ktorý v rámci prislúchajúcej vekovej vhodnosti uvádza nasledovné:

- **§ 6 ods. 2** - *Označovaný komunikát sa klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahuje vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gesto, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gesto, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine osôb od 18 rokov.*

- **§ 6 ods. 3** - *Označovaný komunikát sa klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahuje expresívne vyjadrovanie alebo vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gesto, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gesto, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.*

- **§ 6 ods. 4** - *Označovaný komunikát sa klasifikuje ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahuje expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu jeho spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.*

Vzhľadom na predmet podnetu sme uvedený program analyzovali aj z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza **§ 9 ods. 2** vyhlášky č. 328/2023 Z. z., ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti.

Monitorovaný program bol rozdelený do dvoch častí. V prvej časti, ktorou bola na základe Radou schváleného projektu diskusia moderátora s kandidátom na prezidenta SR, bol hosťom Andrej Danko. A. Danko dostal možnosť vyjadriť sa k prezidentskej kandidatúre tak, ako aj ostatní kandidáti na prezidenta počas iných dní vysielania programu *Téma dňa*. Diskusia s A. Dankom trvala cca od 19:50 hod. do 20:20 hod. V úvode programu moderátor v stručnosti predstavil A. Danka prostredníctvom krátkeho životopisu. Nasledovala diskusia, ktorá sa zameriavala na dôvody jeho kandidatúry. A. Danko v nej zdôrazňuje, že považuje za dôležité, aby vo voľbách zaznel národný hlas. Potvrdzuje moderátorove slová o tom, že sa prezentuje ako človek, ktorý chce vládnuť tvrdou rukou a mocensky ovládať štát. Otvorene priznáva, že nesúhlasí s liberálnou politikou a považuje za potrebné

zastaviť „*slniečkárov*.“ Prejavuje pozitívny vzťah k vláde Viktora Orbána v Maďarsku. Časť diskusie sa zameriavala aj na kauzy, ktoré zarezovali verejným priestorom (rigorózna práca, zdemolovanie semaforu, letenka za 900 eur). Nepáči sa mu, že niektoré médiá a opozícia na neho neustále útočia a snažia sa pošpiniť jeho meno. A. Danko sa domnieva, že môže ísť príkladom vzhľadom na to, že má legálne zdanenú nemalú čiastku, snažil sa o reformu v školstve, pochádza z chudobných pomerov a za každých okolností je proslovenský. V krátkosti sa vyjadril aj k tomu, že jeho prípadná podpora iného prezidentskému kandidáta je predčasná. Záverečná časť diskusie sa týka zhoršených vzťahov medzi českou a slovenskou vládou, vojny na Ukrajine, postavenia Európskej únie a NATO.

V druhej časti programu (v čase cca od 20:20 hod. do 20:40 hod.) bola odvysielaná diskusia s bývalým prezidentom Českej republiky V. Klausom, orientovaná na kvalitu a význam československých vzťahov po tom, čo sa česká vláda rozhodla ukončiť medzivládne konzultácie s vládou Roberta Fica. V. Klaus prejavuje počas diskusie voči tomuto rozhodnutiu odmietavý postoj. Bývalý český prezident sa v krátkosti vyjadruje aj k vojne na Ukrajine a taktiež spomína na časy svojej mladosti, ktoré veľmi rád trávil na Slovensku.

Ako sme už vyššie spomenuli, v priebehu trvania programu sme zaznamenali nasledovné expresívne výrazy - *idiotizmy (2x), idiotiny (2x), idioti, idiotské, idiotizmus, idiot, idiotských, blázon, blázna, motáka, motovidlo, moták, sprostosti, vychcaný, v péčku*. Tieto výrazy odznali zo strany prezidentského kandidáta A. Danko, t. j. iba v prvej časti diskusie. V druhej časti diskusie sme nezaznamenali žiadne nevhodné vyjadrenia. Uvedené expresívne výrazy, ktoré odznali v prvej časti programu sú podľa nášho názoru veľmi nízkej intenzity a v hovorovej reči sa častokrát používajú ako výrazy súvisiace s nevôľou, vyjadrujú určitý druh nesúhlasu s danou osobou alebo situáciou a možno ich tak považovať aj vzhľadom na ich nízku frekvenciu za menej problematické.

V priebehu trvania programu sme nezaznamenali žiadne iné nevhodné obsahy.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievame, že je možné akceptovať označenie programu ako univerzálneho pre všetky vekové kategórie. Uvádžame, že vysielateľ tak nemal povinnosť zverejniť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, z čoho tiež vyplýva, že správne zohľadnil aj časové zaradenie programu. Vzhľadom na obsah a formu programu si tiež myslíme, že odvysielaním programu nemohol byť narušený fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých tak, ako to uvádza ustanovenie § 62 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe analýzy sme toho názoru, že vysielateľ C.E.N. s.r.o. odvysielaním programu *Téma dňa* z 11. 3. 2024 v čase cca 19:50 hod. na programovej službe TA3 neporušil povinnosti ustanovené v **§ 62 ods. 1 písm. a), ods. 6, ods. 10 a ods. 12 zákona č. 264/2022 Z. z.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0107/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Téma dňa

Deň vysielania: 11. 3. 2024

Čas vysielania: 19:50 hod.

JSO: bez označenia

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu vysielateľa.

časový kód záznamu o cca:

19:40:00 Časť reklamného bloku, zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Biznis*, zvukovo-obrazový komunikát, program *Počasie*, zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Téma dňa*, program *Bez komentára*, zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Kráľ na ťahu*, program *Flešky*, zvukovo-obrazový komunikát, reklamný blok, zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Týždeň v športe*, zvukovo-obrazový komunikát označujúci sponzora programu (Fortuna), zvukovo-obrazový komunikát.

19:50:10 Začiatok programu Téma dňa

Úvodná zvučka programu.

19:50:32 Moderátor: „*Dámy a páni, vážení diváci televízie TA3. Kampaň k prezidentským voľbám 2024 je v plnom prúde, rovnako ak naše diskusie s tými, ktorí sa chcú stať prezidentom Slovenskej republiky. Kandidátov je jedenásť, ale zvíťaziť môže len jeden z nich. V dnešnej Teme dňa Vám ponúkнем rozhovor s kandidátom Andrejom Dankom. Dámy a páni, vitajte pri sledovaní Témy dňa k prezidentským voľbám 2024. Kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky Andreja Danku si teraz predstavíme v jeho stručnom životopise. Narodil sa 12. augusta 1974 v Revúcej, v roku 98 absolvoval štúdium práva na Právnickej fakulte univerzity Komenského v Bratislave. V októbri 2012 bol zvolený za predsedu Slovenskej národnej strany. V marci 2016 bol zvolený do funkcie predsedu Národnej rady, no a v roku 2020 nebol zvolený za poslanca a Slovenská národná strana sa nedostala do parlamentu. To sa zmenilo v roku 2023, keď na čele kandidátky Slovenskej národnej strany sa Andrej Danko vrátil do parlamentu a stal sa jeho podpredsedom. Pán Danko, vitajte v Teme dňa.*“

Andrej Danko, kandidát na prezidenta SR: „*Dobrý večer, ďakujem za pozvanie.*“

Moderátor: „*Prvá otázka je rovnaká pre každého kandidáta, prečo ste sa rozhodli kandidovať na prezidenta Slovenskej republiky?*“

A. Danko: „*Keďže sme neurobili dohodu v koalícii a vždy som hovoril, že nech kandiduje Fico, tak som nemal inú alternatívu, len kandidovať, ale samozrejme beriem to aj ako svoju politickú úlohu a chcem, aby národný hlas v týchto voľbách zaznel.*“

Moderátor: „*No, tak tých možností ako môže zaznieť národný hlas je viacero. Vy sa prezentujete ako človek, ktorý chce vládnuť tvrdou rukou, mocensky ovládať štát, vyplýva to z vašich viacerých vyjadrení. Prezident by však mal zjednocovať. Nie ste príliš ovplyvnený straníckou politikou a takými tými osobnými animozitami, ktoré v nej vznikajú na to, aby ste mohli byť prezidentom všetkých občanov?*“

A. Danko: „*Tak, nemám 60 rokov ako Fico, ale je pravda, že som ovplyvnený a mám toho plné zuby, keď vidím ako liberálna politika Bruselu valcuje Slovensko, ako musíš mať peniaze z Ameriky, ale musíš byť homosexuál, len vtedy si prijateľný pre všetky tie médiá, takže áno, idem do boja a chcem zabojovať o to, aby Slovensko malo prezidenta, ktorý Slovensko nezradí a myslím si, že nech o mne hovoria čo chcú, ja som do politiky prišiel ako advokát, ktorý niečo dokázal, dokázal som stranu s mínus pod 5 percentami dostať opäť do parlamentu. Bol som predseda národnej rady 4 roky a dnes sme vo vláde a som rád, že táto vláda vznikla, lebo bez spojenia národných síl Huliaka, Tarabu, Kuffovcov by Robert Fico nebol premiérom.*“

Moderátor: „No, dobre. Len som sa teda pýtal, či viete zjednocovať všetkých občanov. Tam patria aj tie menšiny, národnostné, sexuálne a tak ďalej, ktoré ste aj trochu spomenuli.“

A. Danko: „Viete čo, ja už nemám tú ideu všetkých zjednotiť. Ja si myslím, že nech nás je 51 percent a nech tých sniečkárov zastavíme, my sme naozaj v politickej vojne. Často hovoríme aj Petrovi Pellegrinimu, že nemôžeš hrať na 2 strany, pretože dnes sú to len liberáli, a to čo nám stvára opozícia a to sa týka aj toho, čo teraz Šimečka urobil, ako zneužil tie svoje liberálne kontakty v Česku, aby pošpinili slovenskú vládu, že sa tu nerešpektuje vlastne ani výsledok volieb. Dnes sú len oni a my a buď si Slováci zvolia liberálnych kandidátov, alebo si zvolia národného politika s tým, že ja som mal obdobie 2016-20, ku každému som bol slušný a vulgarizmami ma Matovič takmer dostal na dno mimo parlamentu. Stále nás pošpiňovali rigoróznymi prácami a to sa deje aj dnes, že o nás nenájdete dobrý článok v Denníku N, SMEčku, v Aktualitách. Sme v politickej vojne a títo liberálni politici potrebujú pevnú ruku, takže ja by som bol iný ako Pellegrini, určite, určite iný ako Korčok, mám svoj príbeh. Mne čokoľvek sa stane, je desaťkrát viac pripisované alebo do mňa útočené, ale na konci dňa, ak mojím najväčším hriechom má byť nejaký ohnutý semafor alebo rigorózka, kedy sa všetko ukázalo, že som mal pravdu, tak jednoducho určite sú to menšie hriechy, ako keď pozerám na svojich politických súperov.“

Moderátor: „Takže ani by ste sa netváрили, že zastupujete všetkých občanov, ale len tých, ktorí vás volia?“

A. Danko: „Pán Bielik, už nie, už nie. Stačilo. Ako Slovensko, ak nebude vládnuť aj Robert Fico pevnou rukou ako Orbán, ak sa tu budeme hrať na tanečky, že aj s tými je dobré, aj s tými nie, ako Slovensko musí byť hrdý suverénny štát. Slušnosť nás dostala tam, kam nás dostala. Oni sú slušní, títo liberálni politici, len keď sú v opozícii. Vtedy hovoria o demokracii, ale keď vládnu, tak sme videli čo tu robili, či to bol Ódor, Heger alebo Matovič. Títo ľudia rozumejú len pevnej ruke.“

Moderátor: „Spomínali ste Viktora Orbána. Ján Slotu, váš predchodca vo funkcii predsedu Slovenskej národnej strany sa kedysi Budapešti vyhrážal tankami, vy však považujete Viktora Orbána takmer za svoj vzor, hovorili ste to už viackrát, prečo? Neprekážajú vám jeho provokácie s mapou Uhorska, slová o historických maďarských územiach?“

19:56:21 A. Danko: „Som 12 rokov predsedom. Chápe, že stále budú niektorí ľudia hovoriť o Slotovi, ale Slotu som zo SNS poslal preč, pretože sa veľmi neslušne zachoval k SNS a som taký, proste, keď potrebujem politicky zabojovať, môžu ma podceňovať koľko chcú, dokážem sa vzoprieť a spojiť. Viktor Orbán dnes robí najlepšiu národnú politiku. Choďte do Maďarska a pozrite sa na šport, kultúru, cestovný ruch, pozrite sa na kvalitu života a tie idiotizmy, ktoré prezentuje Šimečka, rozmazaný to synček svojho ocka, ktorý mu daroval politickú stranu v područí oligarchov a finančmajstrov s Denníkom N, tak jednoducho títo ľudia nemôžu Orbánovi ani tašku nosiť.“

Moderátor: „Tak, môžeme sa pozrieť, napríklad, kurz forintu, ten nie je až taký pozitívny...“

A. Danko: „Choďte, nie pán, už stačí tieto reči, viete, ja, ja vám poviem, tak choďte a najedzte sa v Šamoríne a najedzte sa na Balatone a porovnajte to. Ja si myslím, že nemajú to ľahké Maďari, ak by siahali na naše hranice, majú s nami problémy, ale ja sa netajím tým, že často aj Ficovi hovorím, že v mnohých veciach by mal stáť pri Orbánovi a viete, aj v Memorande národa slovenského bolo, že spolu s bratskými uhorskými národmi musíme držať spoločne proti rozpínavosti západu a agresivite východu a bolo to aj za čias dávných Márie Terézie, kedy ten tlak tých frankofónnych národov bol, a dnes vidíme exhibicionizmus Macrona, ktorý proste hrá svoju hru, dokonca ho dnes pokarhal aj šéf NATO, kedy nás nedajbože títo poskoci prezidenti, ktorého už tu nesmieme mať, môžu vziať aj do 3. svetovej vojny, takže Slovensko už tu malo Čaputovú, v roku 2019 som hovoril, že je to neznáma žena, záhadne odstúpil Mistrík a dnes je čas a uchádzam sa o hlasy voličov. Je to v ich rukách, ale verím, že tú dôveru dostanem.“

Moderátor: „Vy ste spomínali tie vaše kauzy, rigoróznou prácu, semafor a tak ďalej. Prezident by mal ísť príkladom. Idete v týchto veciach príkladom občanom?“

A. Danko: „Prosím vás, magistrát potvrdil, že semafor bol funkčný a ohnutý a ja som mal zlomený zub. Rigorózna práca, som jediný politik...“

Moderátor: „Magistrát potvrdil, že bol ohnutý semafor, nie že ste mali zlomený zub.“

15:58:48 A. Danko: „...ale, ale aj to, že bol semafor funkčný. Som jediný, ktorého za škodovú udalosť trestne pomaly stíhali. To isté bolo aj rigorózna práca, prišiel som na výsluch a pán policajt sa ma pýtal, či mám súhlas autorov, keď som mu povedal, že ten zomrel v 19. storočí a jednoducho asi ťažko od neho získam súhlas. To sú také idiotiny, akože som otváral listy, akože som komunikoval, neviem s kým, ak by čokoľvek na mňa mali za tieto 3 roky, tak by ma zavreli ako psa a idioti ako Matovič, ktorí má aj teraz pošpiňovali, kedy som si kúpil letenku za 900 euro a išiel za vlastné náklady na výstavu a festival o jedlách, tak verím, že títo ľudia už nebudú mať dôveru a na ďalšej strane poviem jednu vec. Ja som vždy ľuďom pomáhal. Smejú sa z rekreačných poukazov, smejú sa zo štátnych symbolov, ale pýtam sa iných politikov, keby zomrel zajtra ktokoľvek z politikov, čo by nechal ľuďom? Ja som niečo pre živnostníkov, učiteľov urobil a nech si urobia názor, že či tá sila médií, kedy z vás vytvárajú iného človeka, ako ste, či budú veriť donekonečna tým médiám, ktoré sú platené alebo budú veriť tomu, čo človek rozpráva.“

Moderátor: „Dobre, tak skúsím to opačne, aby sme sa zamerali vyslovene na vás. V čom by ste išli príkladom?“

A. Danko: „Ja mám svoj život. Do politiky som išiel ako advokát a mám legálne zdanených 8 miliónov euro, od roku 2003 do 2015. Očistil som starú politickú stranu, išiel som do vlády s Ficom a Bugárom, snažil som sa robiť reformy v školstve, išiel som príkladom vždy pracou. Mne nikdy nepadlo nič z neba, ja som z chudobného regiónu a naozaj z veľkej chudoby. To znamená, svojím životom mám, hrdo môžem povedať dvoch krásnych synov a keď verejne poviem, že áno, vadí mi, keď niekto je zbytočne proamerický alebo aj proruský, ja som vždy bol proslovenský a vždy som a budem donekonečna hovoriť, najlepší záujem je slovenský. Ak sú dobré F16-ty, presadil som to, ak je lacný ruský plyn, snažil som sa ho nakupovať, ale to, že nemám najlepšie PR práve kvôli médiám a často som sa vzoprel oligarchom, to je pravda, ale určite som menej falošný, ako niektorí kandidáti na prezidenta.“

Moderátor: „Prieskumy vám nedávajú žiadnu šancu uspieť. Myslím, že ste tam mali niečo okolo dvoch percent. Ukazujú aj to, že takzvané národné hlasy sú rozdelené medzi viacerých kandidátov. Ja už som tu absolvoval, na tejto stoličke sedel pán Švec, pán Náhlik, bude tu pán Harabin, bol tu pán Kotleba, v niektorých názoroch sa naozaj tie národné názory prekrývajú. Ako vnímate možnosť, že sa tieto hlasy zjednotia v prospech jedného kandidáta možno ešte pred prvým kolom?“

A. Danko: „Ja som svoju kampaň nastavil, že som prezident, ktorý nezradí. Ja som nikdy Roberta Fica nezradil a ja viem, že SNS môže vládnuť len s ním, keďže on nechcel kandidovať, cítim sa ako druhý povolaný kandidovať, čo sa týka národných hlasov. Sú roztrieštené, samozrejme, že každý z týchto kandidátov reprezentuje nielen národné, niektoré kresťanské hlasy, ale ja mám politickú skúsenosť. Mám vzťahy na západe aj na východe a myslím si, že by som bol prezidentom, ktorý má pochopenie pre ľudí a určite by som netajil to, že by som chcel byť prezidentom tejto koalície.“

Moderátor: „No a nemá prioritu to, aby bol prezidentom niekto s tým národným pozadím, podobne ako vy? To znamená, ak vy nebudete mať šancu uspieť, že teda podporíte niekoho ďalšieho?“

20:02:24 A. Danko: „Viete čo, to je predčasné. Ja som povedal, že sledujeme prieskumy, musím povedať, že keby som mal veriť prieskumom, tak si to hodím už dávno na nejaký strom, pretože to, čo robia niektoré idiotské agentúry, ktoré patria Denníku N, SME-čku a to čo, odpustíte mi, často vysielate...“

20:02:44 Moderátor: „Neviem o tom, že by niektorá z agentúr patrila konkrétnemu médiu...(nezrozumiteľné)“

20:02:46 A. Danko: „No...patria, patria, nie...a sú to dneska manipulované v mnohých veciach, aj čo sa týka takého politického podhubia. My chceme urobiť cez štatistický úrad zákon, kedy dostaneme aspoň pod kontrolu niektoré agentúry tým, že budú musieť zdokladovať, že vôbec prieskum urobila, takže ja som prieskumom nikdy neveril a poviem jednu vec. Ten najlepší prieskum sú voľby, ale pre mňa, priznávam, je veľkou prioritou, aby národný hlas bol v bloku národných strán, lebo ak nezmeníme Európsky parlament, a preto som aj lídrom európskej kandidátky, a máme dnes šancu so SNS značkou byť v bloku národných strán, tak nezastavíme tento idiotizmus, ktorý spája aj prezidenta Pavla, Macrona aj všetkých tých liberálov, ktorí nevedia zdokladovať, odkiaľ majú peniaze na voľby a zrazu sa

tu objavili a rozprávajú nám o Green Deale a rozprávajú nám o prozápadných amerických záujmoch, ale nie o tom, čo potrebuje Slovensko, slovenský občan.“

Moderátor: „Minimálne vo Francúzsku si myslím, že si tieto veci strážia. Bývalí prezidenti tam čelia pomerne dôležitým a ťažkým súdnym procesom. Nicolas Sarkozy, aj Jacques Chirac by vám o tom vedeli rozprávať.“

A. Danko: „Pamätajte, že Macron, aj Macron keď skončí funkciu, som presvedčený, že bude mať čo vysvetľovať.“

Moderátor: „No dobre, tak skúsme tak čisto prakticky, čo by bolo so Slovenskou národnou stranou, ak by ste uspeli, vzdali sa postu predsedu Slovenskej národnej strany. To sa u prezidenta predpokladá. Ste sponzorom, integrátorom tej strany, čo by s ňou bolo?“

A. Danko: „Ja by som ako prezident Slovenskej republiky samozrejme zvolal predsedníctvo, poradil sa s poslaneckým klubom a riešil by som to v tej situácii, tak ako hovorí jeden klasik, že nie je nič horšie, ako sa vyzliecť skôr, než vojdeš do vody, takže neriešme niečo, čo bude, kým to nie je.“

Moderátor: „No dobre, tiež ale tým pádom asi nedávate veľkú pravdepodobnosť tomu svojmu zvoleniu, lebo už by ste to asi mali premyslené.“

A. Danko: „Ja som vám povedal, že je mnoho vecí, ako by som pristupoval k prezidentskému úradu. Ja mám 49 rokov a v roku 2019 keď som bol druhý v prieskumoch po Lajčákovi som nešiel kandidovať a zavolať som si Štefana Harabina a povedal som, že nechcem rozbíjať národné hlasy. Vtedy národné hlasy rozbil Kotleba, pretože Štefan Harabin, podľa mňa, by porazil Čaputovú. Dnes ma nechajte sa politicky rozhodnúť, ja som spojil národné strany. Dnes vidíte, že ten blok funguje. Bez Slovenskej národnej strany a bez ľudí, ktorí sú na kandidátnej listine, ktorým patrí vďaka, by táto vláda neexistovala, takže si zaslúži aj SNS svoj rešpekt a keby som bol prezident, tak by som bol zlý prezident na Slniečkárov, to si píšete.“

Moderátor: „No, tak možno, že si to dáte niekde ako medzi tie slogany.“

20:05:48 A. Danko: „Ale veď pozrite sa, ja mám čas, ja môžem byť prezidentom aj o 10 rokov. Národ sa už sklamal v Matovičovi a hovoril som, že Matovič je blázon a volili ste mnohí, 25 percent tohto národa volilo blázna, ktorý na tlačovke rozprával, kým bude Danko predseda parlamentu, mi otvára listy a začal tam plakať ako idiot a potom ste si ho zvolili. Tak keď si teraz zvolíte ďalšieho motáka za prezidenta, tak potom neplačte.“

Moderátor: „Spomínali ste aj vašu kandidatúru do Európskeho parlamentu. Opäť je to praktická otázka, pretože sa nezlučuje pôsobenie v Národnej rade Slovenskej republiky s pôsobením v Európskom parlamente, nie je to možné v jednej osobe. Opustili by ste teda post podpredsedu národnej rady, ak by sa vám zadarilo v európskych voľbách?“

A. Danko: „To znova má rôzne východzie situácie. Bude prezident Pellegrini, bude prezident Korčok, bude prezident Harabin, bude prezident Danko. Sú to, je to politicky nutná jazda. Ja som vám povedal, 23. mája v Prahe bude stretnutie Okamura, Le Pen, De Vils, Salvini. Slovenská národná strana je ako jediná národná pozvaná do bloku národných strán. Ja chcem, aby SNS mala zastúpenie, kto bude tam tie farby hájiť, je otázka, kto sa prekrúžkuje, ale v každom prípade SNS nie je Danko, Danko nie je SNS, aj keď som predsedom už 12 rokov a ukázal som hádam spojením národných síl, že viem svoj tieň prekročiť.“

Moderátor: „No, to je ale tá otázka aj smerom dovnútra strany, pretože zatiaľ hovoríte, podarí sa, uvidíme, nepodarí sa, uvidíme tiež, no to nie je celkom úplne jasný politický cieľ. Čo vám na toto povedia vaši spolustraníci, ak neuspějete v európskych voľbách, ak neuspějete vo voľbách prezidenta?“

20:07:34 A. Danko: „Moji spolustraníci ma poznajú, nie ako niektorí ľudia z tých idiotských bulvárnych médií, ako teraz Plus 7 dní o mne vypisuje všelijaké sprostosti. Moji straníci vedia, aký som človek a vedia, že to v hlave mám usporiadané a viem čo chcem, takže nechajte to na mojich straníkov, som predseda 12 rokov, Česi majú také slovo, že dosť vychcaný na to, aby som si poradil. Situácia, ešte raz opakujem, prešli sme klinickou smrťou, sme tu. SME-čko, Denník N ide poraziť, lebo im zastavujeme peniaze po ministerstve kultúry, ideme dať do poriadku RTVS, všetci by si želali zlikvidovať Andreja Danka, takže keď ide aj economy triedou za 900 euro, tak je ten najhorší človek, ale keď vysvetlím,

že to tak nie je, tie médiá píšú idiotiny pána Matoviča, takže prosím nechajte to na ľudí a na straníkov. Mrzí ma, že ľudia podliehajú tomu mediálnemu boomu. My si médiá neplatíme, aby nás opisovali pozitívne a sú tu médiá Denník N, SME-čko, Aktuality, až niekedy je aj niekedy bulvár, ktorý keď máte frajerku je problém, ale keď ste homosexuál, tak to nenájdete v žiadnom článku.“

Moderátor: „No, dobre, toto je diskusia k prezidentským voľbám...“

A. Danko: „Ale však, ale o tom to je...“

Moderátor: „Máte právo hovoriť čokoľvek, len dovoľte, aspoň aby som ja nebol tým hromozvodom, cez ktorý si vylievate hnev na iné médiá a my sme radi, že ste prišli do tejto diskusie, skúsme sa viac venovať vašej kandidatúre. Česká vláda i prezident Petr Pavel sa Slovákom otočili chrbtom. Niečo podobné už avizovali pred parlamentnými slovenskými voľbami, keď avizovali, že ak vyhrá Robert Fico, ak zostaví vládu, tak budú poškodené slovensko-české vzťahy. Mali by ste prostriedky, kontakty, spôsoby na to, aby ste odvrátili zhoršenie československých vzťahov? Dnes tu ten pokus robí Václav Klaus, bude našim hosťom v druhej časti tejto relácie. Vy by ste sa na koho obrátili v takejto situácii, ak by ste chceli zažehnať toto riziko?“

20:09:35 A. Danko: „Neviem či viete, že ja som jediný politik v histórii, Slovákom, ktorý vystúpil v českom parlamente, takže keď si pozriete môj prejav, ja som jasne adresoval reč Čechom, že bez ohľadu na to, kto bude vládnuť, vždy budú naši bratia a máme za sebou aj ťažké dejiny v 30. rokoch, kedy hovorili o československom národe a v mnohých veciach schybili, ale samozrejme, aj my sme si išli svoje, takže ja im často hovorím, že bez Husáka by nemali zrekonštruovaný Pražský hrad a zase sa hnevajú, ale Gustáv Husák je človek, ktorý podľa mňa jeden z najvýznamnejších našich prezidentov, ktorý budoval školy, kultúrne domy, ale urobil aj chyby. Pozatváral cirkevných predstaviteľov, ale z každého života človeka sa musíte učiť a čo je najhoršie v živote? Nejaký politický tík, ktorý nevie ani povedať, čo ľuďom vlastne pomohol, ako preplával životom a dnes poviem tak, že českí predstavitelia sú predstavitelia, ktorých musíme rešpektovať, lebo si ich zvolil český národ a vidíme, že ich popularita klesá, ale to neznamena, že si tu niekto môže dovoliť povedať, že vzťahy Čechov a Slovákov sa zhoršili a Moravákov, ako ma vždy Vondráček upozorňoval, takže vôbec na žiadnom politikovi nestoja vzťahy Čechov a Slovákov. Ja tých Čechov milujem, aj keď nevedia šoférovať a vždy idú do ľavého pruhu, aj keď ich objavujú pod našimi lavínami, ja si vždy poviem svoje k Čechom, ale na druhej strane, Česi sú naši bratia, sú priatelia, majú najlepšie pivo, dobre sa s nimi debatuje a či bude nejaký premiér zakazovať stretnutie s našou vládou, je to jeho vizitka. Ja som presvedčený, že po niektorých politikoch Čechoch o pár rokov ani pes neštekne.“

Moderátor: „No, dobre, len teraz je otázka, ako by ste vy pôsobili...“

A. Danko: „Nerobte z toho tragédiu.“

Moderátor: „...keby ste boli vo funkcii prezidenta, na koho by ste sa obrátili? V minulosti ste mali dobrý kontakt napríklad na predsedu českej poslaneckej snemovne.“

20:11:33 A. Danko: „Ja mám, ja mám v Čechách veľa priateľov, ja ten národ mám rád a jednoducho, ja Prahu, Ostravu, Morave, Moravu, severnú, južnú, ja proste český národ a moravský národ mám rád. Ako by som pôsobil? Snažil by som sa ukázať, že mi je úplne jedno, koho si zvolili. Všetci aj my sme nemohli za to, keď Matovič prišiel k Babišovi, prvýkrát sa ho pýtal, že koľko je tu veľa príborov, ktorým mám začať jesť? Proste, ja, čo mal Babiš povedať, keď tam prišlo jedno motovidlo z Trnavy a nevedelo ani ktorým príborom má jesť.“

Moderátor: „Je to jednoduché, od kraja sa berie.“

A. Danko: „No. Ale to pán Matovič sa spýtal Babiša, aby ste vedeli.“

Moderátor: „Tak možno chcel uvoľniť atmosféru...pozrieme sa na vašu kandidatútu...“

20:12:16 A. Danko: „Ale nie. Počúvajte, raz napíšem knihu, čo všetko sa dialo, možno ľudia vtedy povedia, že aj ja mám mnohé veci v hlave usporiadané, pretože naozaj, môže byť, človek sa niekedy zakokce, pomýli, ale nikdy som nebol zlý človek, hej. Ja akoby som pôsobil na Čechov, no vždy len pozitívne, tak ako vždy si urobím z toho srandu, hej, a vy ma tak isto dobre poznáte, že ja mám v péčku nejaké pozície, funkcie, ja keď niečo chcem, idem si za tým. Na druhej strane, určite nie som rozmazaný mončiči ako Šimečka alebo protekčný ako Korčok, ktorý sedel takto v kancelárii a hovorí mi, pán Danko,

čo budeme robiť s tým trestným stíhaním a ja chcem byť veľvyslanec v Amerike a dneska zrazu s tými okuliarkami chce byť prezident, veď to je smiešne.“

Moderátor: „No, poďme k najvážnejšej téme týchto dní. Takmer všetky politické udalosti súčasnosti, aj kroky českej vlády, ktoré sme spomínali pred malou chvíľou, sú ovplyvnené vojnou na Ukrajine. Vy tvrdíte len to, že chcete, aby sa zastavilo vzájomné zabíjanie Slovanov. Čo by ste poradili svojim priateľom v Moskve, napríklad pánovi Volodinovi, s tým máte veľmi živý, dobrý partnerský vzťah, ako prostriedok na dosiahnutie mieru?“

A. Danko: „Viete čo je reál, a dnes to potvrdil Viktor Orbán, keď Trump bude prezident a modlime sa, aby bol prezident, lebo keď Trump nebude prezidentom, toto skončí ešte pomaly treťou svetovou vojnou. Poradil by som to, aby rokovali s novým americkým prezidentom. Ja verím, že Trump proste tak, ako vždy vyhlasoval, že keby bol prezidentom, tá vojna nie je.“

Moderátor: „Na to máme ešte kopec času, tam sú ešte mesiace a mesiace. Kedy je ten dátum? Október, november?“

A. Danko: „Vy, ani ja a už vôbec nie ten zmätený Zelenskyj a už vôbec nie nejaké dodávky zbraní ten konflikt nezastavia. Ten konflikt je vlastne pozícia Ruska. Tam kde chceli, sú. Jednoducho, či sa to dakomu páči, či nie, išli chrániť svoju národnostnú menšinu. Chápem krivdu ukrajinského národa, mám úctu ku každému, kto bojuje za svoj národ a za svoje územie, len toto není ich územie a to je ten problém, takže ja vždy hovorím, demilitarizovaná zóna tak, ako na Cypre, tam takisto Turci napadli Cyprus, museli sa určiť hranice a je to status quo. Tak to dopadne aj na Ukrajine, ale kým to bude vyhovovať niekomu na dodávky zbraní na Ukrajinu, dovedy to tam budú lifrovať, podporovať. Američania, keď poskytujú pomoc Ukrajine, vy si myslíte, že tie peniaze tam idú? Oni im povedia presne, čo si majú kúpiť a aby som v tejto relácii ešte raz vysvetlil, ja neútočím do Spojených štátov amerických, ale nie každý v Spojených štátoch amerických je takisto spokojný s vládou, ktorá tam je, pána Bidena, a ja mám mnoho priateľov v Spojených štátoch amerických, ktorí svoju vládu chcú zvrhnúť a chcú za prezidenta Trumpa.“

Moderátor: „No, zvrhnúť vládu je trošku niečo iné, ako vyhrať prezidentské voľby. Zvrhnutím vlády to zaváňalo pri útoku na kongres, kde vnikli tí demonštranti, aj ste to videli, to už je za čiarou akejkoľvek demokracie ako právneho systému.“

20:15:20 A. Danko: „Ale šak dobre, nemusíte ma chytať za slovo, tak samozrejme, my politici hovoríme, že zvrhneme vládu, keď sú voľby, tak a ja som nešiel, aj keď som mal niekedy chuť Hegera vyplieskať, ale proste sme išli do volieb a tomu sa čudujem, že tu nikto nechce rešpektovať výsledky volieb a aj ten moták na čele RTVS nechce odísť, mnoho iných ľudí z inštitúcií, tak proste my vládžeme, tak chceme vládnuť, proste oni keď vládli, tak sa nikoho nepýtali. Mnohých ľudí na ministerstve obrany ten predchádzajúci minister vyhadzoval len preto, že mali niečo so SNS. No, tak ja som povedal, vyhodte každého, kto má niečo s progresívnym alebo s matovičovcami.“

Moderátor: „Ľudia, ktorých som menoval a ktorí sú takisto prezidentskými kandidátmi, napríklad pán Kotleba, sa vymedzuje z toho, ako keby národného bloku národných strán, pretože napríklad podľa neho Štefan Harabin podporuje naše zotrvanie v Európskej únii, podporuje naše zotrvanie v NATO. Váš názor na zotrvanie v týchto inštitúciách je aký?“

20:16.22 A. Danko: „Kotleba je minulosť. Sám si zničil politický život a čo sa týka, Európska únia, tam kde je to dobrý projekt, to reformujeme, tam kde to treba, to zastavme a čo sa týka NATO, pre mňa je NATO takisto zastaralý projekt v mnohých veciach a aj záujmy Spojených štátov a zaznieva hlas v Európskej únii, že Európska únia by mala mať svoju spoluprácu európskych armád. Nie každý štát by mal mať lietadlá alebo pozemné vojská, tak by mala vyzeráť spolupráca v Európskej únii v tej budúcnosti, že jednoducho aj v týchto oblastiach sa bude šetriť, lebo dneska šialeno nakupuje každý štát, čo sa mu hodí. Nieкто štorkolky, osemkolky, lietadlá, takže ja hovorím, že Európska únia je dobrý projekt, len sa musí to slniečkárstvo zastaviť, lebo je nakazená tým Green Dealom, všelijakými idiotizmy, ako že v roku 2035 sa nebudú vyrábať spaľovacie autá. Vieme, že ju liberáli ovládajú, pomaly je pre nich normálne všetko a prinášajú aj legislatívu aj vedci zo Spojených štátov amerických. Ja som z tej generácie Husákových detí a ja iný nebudem. Ja si myslím, že našou povinnosťou je s tým, čo západ

prináša, bojovať a je tam množstvo pozitívnych vecí, ale určite na konci dňa sa aj tak musíme sami o seba postarať.“

Moderátor: *„Čo by to znamenalo? Neutralitu v prípade Severoatlantickej aliancie alebo odchod z Európskej únie, v prípade nejakého referenda?“*

A. Danko: *„Viete čo, z Európskej únie, ak to ďalej tak pôjde, množstvo štátov začne vystupovať. Zoberte si len zadĺženie jednotlivých štátov, ktoré prekročuje 100 percent HDP. Zoberte si ten komunizmus, ktorý je na západe, tak my tu ideme platiť za nejakého černoška 20 000 euro, že západ nám povie, že keď vám ich nemôžeme doviezť, tak nám za nich zaplaťte 20 000 euro. Naši ľudia, čo by dali za to naši dôchodcovia, keby každý dostal 20 000 euro a my za ľudí, ktorí v Európskej únii nikdy nič nerobili, tak to platíme, takže...“*

Moderátor: *„No dobre, ale to musí ísť o človeka, ktorého tam vylovili niekde z tej studenej vody.“*

A. Danko: *„Ale ja ho kašlem, nech ho naložia a odvezú do Afriky. Čo my máme zaňho platiť, ešte Slováci, veď my tu, naozaj množstvo ľudí žije z ruky do úst, tak jednoducho mi už nevysvetľujte donekonečna, že každý, kto sa sem preplaví, tak tu bude mať raj. Ako proste, máme čo tu robiť s ľuďmi, ktorí tu žijú, my sme nekolonizovali niektoré štáty. Nech sa o nich starajú Francúzi, Španieli, čo my s tými ľuďmi máme, ktorí sem prichádzali?“*

Moderátor: *„Kde je ten chlieb a soľ, kde je tá tradičná pohostinnosť Slovenska?“*

A. Danko: *„Ale prestaňte. Zas na tú slovenskú dobrotu máme doplatiť? Proste musíme si svoje chrániť a áno, ja vnímam v niektorých štátoch politikov, ktorí už hovoria, že z únie silné štáty možno odídu. Francúzsko, Nemecko, Benelux. Uvidíte, že oni si vytvorili model, ktorým nás zadĺžili, ovládajú, sofistikovane ovládajú a na konci dňa samotné niektoré veľké štáty môžu prvé odísť.“*

Moderátor: *„Tak, ak by to boli tie, ktoré ste menovali, tak by to bol samozrejme koniec Európskej únie v takej podobe, ako ju v súčasnosti poznáme. Pán Danko, veľmi pekne ďakujem, vyčerpali ste si svoj čas, ktorý tak isto ako vám poskytujeme ostatným kandidátom na post prezidenta Slovenskej republiky. Verím, že sa uvidíme v niektorej z ďalších relácií.“*

A. Danko: *„Na záver asi len ako Mečiar, neublížil som nikomu z vás som neublížil, takže nech sa Slováci rozhodnú, či sa chcú sklamať, alebo budú voliť ľudí, ktorí hovoria to, čo cítia.“*

Moderátor: *„Ale nelúčite sa, lebo pán Mečiar to kýval na rozlúčku?“*

A. Danko: *„No, viete čo, nelúčim sa, ale ešte stále verím, že ten liberalizmus zastavíme a že prezidentom nebude americký poskok, alebo niekoho koho si oni menujú, alebo niekto z liberálnej lobby alebo inej lobby, takže som normálny heterosexuálny chlap, ako hovorí Fico, ktorý buchne do semaforu, ale nezradím Slovensko.“*

Moderátor: *„Ďakujem veľmi pekne, ešte raz želám príjemný večer. Dámy a páni, vám ďakujem za pozornosť a čas, ktorý ste venovali tejto diskusii s prezidentským kandidátom Andrejom Dankom. My budeme v našej Téme dňa pokračovať, bude to nemenej zaujímavý hosť, bývalý prezident Českej republiky Václav Klaus.“*

Zvukovo-obrazový komunikát

20:20:55 Moderátor: *„Petr Pavel a Petr Fiala sa už nechcú s Robertom Ficom a našou vládou ani len zhovárať. Česi jednostranne ukončili medzivládne konzultácie a naplňajú to, čo hovorili už pred slovenskými parlamentnými voľbami. Český prezident Petr Pavel sa už vtedy vyhrážal, že ak bude na Slovensku zvolená vláda Roberta Fica, dôjde k zhoršeniu vzájomných vzťahov. Ako dôvod uviedol český prezident, že niektoré Ficove názory, citujem, zodpovedajú skôr ruskej propagande, než západnému videniu sveta. Čo na to hovorí jeho predchodca vo funkcii prezidenta Českej republiky a predseda dvoch českých vlád Václav Klaus? Odpovie on sám, v druhej časti dnešnej témy dňa.“*

Zvukovo-obrazový komunikát

20:21:41 Moderátor: „Pán prezident, vítajte v televízii TA3 v relácii Téma dňa, dobrý večer.“

V. Klaus: „Dobrý večer.“

Moderátor: „Boli ste dvakrát predsedom českej vlády, predsedom poslaneckej snemovne parlamentu Českej republiky a dvakrát prezidentom Českej republiky. Tých konzultácií a návštev Slovenska na vládnej, parlamentnej či prezidentskej úrovni museli byť naozaj stovky. Ako ste prijali tú informáciu o rozhodnutí českej vlády ukončiť medzivládne konzultácie s vládou Roberta Fica?“

V. Klaus: „Tak, já to považuji za absurdní, nesmyslné a i když samozřejmě, si česká a slovenská politická reprezentace za celých těch 30 let ne vždy odpovídaly, ten...jednou byli z levé, podruhé pravé vlády, potřetí takové nebo makové, tak ale vždycky jsme považovali intenzitu a mimořádnost česko-slovenských a slovensko-českých vztahů za něco, co je vytknuto před závorku. Co se nemůže stát předmětem zrovna současného politického boje a souboje. No, a jestli to teď pánové u nás v Praze narušili, tak já to považuji za velkou chybu a to, že jsem tady zrovna dnes v tuto chvíli, skutečně je spíš náhoda. My jsme se s premiérem Ficem dlouho dopředu domlouvali na tadyhletu návštěvu, ale když se rozkřiklo u nás, že sem jedu, tak mám plný mobil sms-ek, emailů, které mě píše, abych se tady omluvil prostě, abych řekl, že to považuji za naprosté neštěstí, že k takovému rozkolu došlo. Takže, já to docela zbytečný, zbytečnou věc prostě považuju a je to nedůstojné. Myslím kvality vztahů, které vůči sobě máme, a tak je cítíme.“

Moderátor: „To znamená, ak už to stretnutie bolo plánované dlhodobo a povedzme okorenilo ho to, čo urobila česká vláda, v akom zmysle teda budete rokovať s Robertom Ficom? Bude to teda aj o tom rozhodnutí českej vlády, prípadne, ak sa stala už nejaká škoda, ju napraviť?“

V. Klaus: „No, tak jako myšlenka, že bychom, že bychom jako vážní politikové to, co se stalo ten minulý týden mohli přeskočit a bavit se o posledních výsledcích slovenského nebo českého hokejového národního mužstva, to fakt nehrozí. To určitě budeme mluvit o našich vztazích. Mě o ně vždycky šlo a já myslím, že z historických důvodů a vzhledem k roli, kterou jsem sehrál v těch posledních třiceti, téměř pětácti letech, tak já myslím, že mám na to nárok, abych k tomu něco docela jasného a silného říkal.“

Moderátor: „Už ste naznačili zhruba, čo to bude. Skúsme sa pozrieť na ten vplyv. Vaša pani manželka, pani veľvyslankyňa Lívia, je Bratislavčanka pôvodom. Naozaj, takýchto rôznych manželstiev, rôznych kontaktov medzi Českom a Slovenskom je veľmi, veľmi veľa na tej bežnej úrovni, na úrovni bežných ľudí. Aký to bude mať vplyv, ak vôbec, na nich?“

V. Klaus: „A tak, já myslím, že na běžnou úroveň, běžnou úroveň to žádný vliv nebude mít. Já myslím, že lidi jsou lidi a jsou rozumní a nenechají se oklamat pár politickými výkřiky a výroky, ze kterých jak sláma z bot čiší prostě politický kalkul, proč to ti lidé říkají. Čili, to já nemohu opravdu, opravdu, opravdu k tomu nic říct. Včera večer jsme si po skončení tady mého programu, který měl několik stupínků, tak jsme si řekli, půjdeme si dát ještě sklenku vína, tak jsme zašli do jedné tady místní restaurace a tam ten pan vrchní na nás udiveně koukal, že jsme tam tak vešli, vešli a on říkal, no to je teda pekné, pán Šimečka v Praze s panem Fialou a pan Klaus v Bratislavě s panem Ficem. To je dobré. Tady to víno máte jako dáreček od našeho podniku. Já si myslím, že to je čistá symbolika toho, jak se na to normální lidé v obou našich zemích dívají.“

Moderátor: „No, snáď to bol divák televízie TA3, takto dobre informovaný.“

V. Klaus: „To jsem se neptal, to teda příště, pán Bielik se budu muset zeptat, abych...protože, vy dobře víte, že já, když přijedu na Slovensko, tak vždycky se, vždycky přijdu do TA3.“

Moderátor: „Veľmi si to vážim a myslím, aj teraz je to exkluzívne. Ďakujem veľmi pekne, pán prezident. A ako hodnotíte, ešte keď sa vrátíme k tomu rozhodnutiu českej vlády, ten dôvod? Ukrajina.“

V. Klaus: „Prosím vás, já nevím, jako jestli, jestli to bylo rozhodnutí české vlády s velkým R, jo, jako jestli to bylo nějaké fatální fundamentální jednání. Nevím o tom, nikde nepadlo u nás ani slova, respektive já jsem po tom nepátral dál. Takže, premiér Fiala toto, toto řekl, to je věc jedna, ale mě už to slovo rozhodnutí, se zdá jako docela velmi, velmi silné. Téma Ukrajina, no, prostě, já myslím, že na české straně, česká politická reprezentace o tragické, šílené, ničivé, každý den zabíjející lidi válce na Ukrajině, se u nás bohužel nemluví racionálním způsobem. A u nás prostě vítězí válkychtivost a my, kteří říkáme, prosím vás, zastavte to zabíjení a začněte, začněte jednat, tak, tak jsme kritizováni a myslím, že zhruba v tomhleto, v tomhleto rozmezí se také pohybuje to, co se teď odehrálo mezi českou a slovenskou

vládou. Já myslím, že v tomto smyslu slovenská vláda k tomu má racionálnější postup, než vláda česká, která je evidentně nejvíc proukrajinská vláda asi ze všech vlád na světě. My máme také, per capita, na hlavu teda, nejvíc ukrajinských migrantů, uprchlíků... Česká republika, ze všech zemí světa. Takže, my jsme v tomto smyslu špička a já myslím, že prvním úkolem by mělo být zastavit to vraždění a zabíjení a druhým úkolem nalezení východiska, z toho, z té slepé uličky, ve které to dneska je. Já jsem si všiml včera papežův výrok o tom, že už je to tak, že radil Zelenskému, aby, aby rozumný politik vyvěsil bílou vlajku, jestli jsem dobře rozuměl tomu jeho výrazu.“

Moderátor: „(nezrozumitelné) spomínal konkrétne Ukrajinu, ale bolo to z toho jasné.“

V. Klaus: „No, já, já myslím, že to z toho jasné bylo...no tak prostě já, předpoklad, že se nejdřív vrátí něco, co se děje dva roky a předtím už dělo mnoho dalších let, vrátíme do bodu nula a pak teprv začneme vyjednávat, je prostě dětinský, nerealistický návrh. Přeci, musí se vyjít ze statu quo, z dnešního stavu, a v rámci něj jednat a eventuálně se dostat až někam k tomu nějakému bodu nula. Ale myšlenka, že se to dá udělat opačně, je opravdu dětinský předpoklad. Nevím, jestli politiků, nebo jejich poradců, nebo koho.“

Moderátor: „Otázkou je, že či záležitosti inej krajiny majú zasahovať, takýmto spôsobom do vnútorných záležitostí medzi Českom a Slovenskom. Na druhej strane, pán prezident, my sa tiež ako Slováci musíme naučiť byť sebakriticky, vedieť si nastaviť to zrkadlo a ruku na srdce teraz. Vy by ste sa, ako hrdý Čech, patriot, tak, ako vás poznám, rád a vážne bavil s niekým, kto sa ide pokloniť k hrobu ex prezidenta Gustáva Husáka, kto si rozumie lepšie s Viktorom Orbánom, než s Petrom Fialom? Respektíve, možno poučený, možno nepoučený augustom 1968, odmieta pomôcť krajine, ktorá čelí oveľa krvavejšej agresíve než my.“

V. Klaus: „A to mluvíte o který zemi, nebo o kterým, o kterým politikovi?“

Moderátor: „Pán predseda vlády, Robert Fico, sa bol pokloniť Gustávovi Husákovi k jeho hrobu, lepšie si rozumie s Viktorom Orbánom, ako s Petrom Fialom, evidentne. No, a čo sa týka tej reakcie na Ukrajinu, možno by sme mali mať viac empatie vzhľadom na to, čo sa nám stalo v roku 1968.“

V. Klaus: „No, to nevím, tak za a, já nesleduju slovenskou politiku do té míry, že bych viděl nějaké vaše diskuzní pořady. Takže já netuším o tom, že, že se Robert Fico byl, byl, byl u hrobu Gustava, Gustava Husáka. Ne, pro mě to je nová, nová informace. Nicméně, vy házíte do jednoho pytle, a to mě zklamává a překvapuje, poklonit se u hrobu Gustava Husáka a opakují, já nejsem Slovák, na rozdíl od Fica, poklonit k hrobu Gustava Husáka to srovnáváte s tím, že si dobře rozumí s Viktorem Orbánem, to jsou dvě naprosto nesouměřitelné, nesouměřitelné věci, já si..“

Moderátor: „Skôr sa pýtam na to, že ako sa na to pozerá český patriot, ako sa na to pozerá...“

V. Klaus: „Český patriot se na to pozerá tak, že, že ze všech evropských politiků v současné chvíli si nejvíce rozumí právě s maďarským premiérem Orbánem. Takže tohleto, jestli Fico umí mluvit s Orbánem, já považuju za vynikající výsledek a myslím, že to, aby byly slovensko-maďarské vztahy v... myslím, nebo ne, nezabývám se tím intenzivně, ale aby byly v tak idylickém stavu, jak jsou dneska, tak to já myslím, že by Slovensko mělo být rádo, ne? Aspoň tak to vidím já z Prahy.“

Moderátor: „V úvodnom slove som spomínal, že tak Petr Pavel, ako aj členovia súčasnej českej vlády ešte pred slovenskými parlamentnými voľbami predpovedali takýto vývoj, že teda môže dôjsť k zhoršeniu našich vzájomných vzťahov. Oni sami to považujú za konzistentnosť vo svojich názoroch. Naši politici za zasahovanie do našich vnútorných záležitostí. Čo si o tom myslíte vy?“

V. Klaus: „Tak, já jsem byl u toho, kdy se dělilo Československo, jede...nejenom u toho, já myslím, já jsem byl v tom, by se dalo říci, klíčovým hráčem. Nicméně, já jsem prostě od té doby přijal jednu zásadní zásadu. Když už jsme se rozdělili a já jsem žádným fanouškem rozdělení nebyl a má to souvislost i s mými rodinnými poměry a s tím, že na rozdíl od mnoha Čechů, já jsem na Slovensko často jezdil a hrál jsem tady celou československou basketbalovou ligu, takže já jsem tady x-krát hrál v Bratislavě. Znáám tady všechny haly u vás nedaleko, v Handlové, Prievidze, Svitú v Košicích, takže já jsem sem jezdil často. Tak, já jsem nijak netoužil po rozdělení, nicméně věděl jsem, že v momentu, když jsme se rozdělili, tak jsem si zadal jasné pravidlo a vyžadoval jsem ho od všech kolem sebe. Teď už do toho Slovensku nekecejme. Teď už prostě si nehrajme na roli staršího nebo většího bratra, kterej, kterej poučuje a tak dále. Já jsem za těch třicet let neřekl jedno jediné slovo vůči, vůči Slovensku a já vím mnohokrát na mě přišli novináři, abych, abych vyjádřil hluboký protest proti tomu, či onomu. Já myslím,

že se to dělat nemá a z zejména Češi by na tohle měli být citliví a empatičtí, aby věděli, že tohleto si Slovensko nepřeje.“

Moderátor: „No, je to taká nepříjemná otázka, ale ja som to tak prežívala ako dieťa. Už vtedy sa po Bratislave hovorilo, že Češi sa tak v Prahe trošku na Slovákov pozerajú z patra. Myslíte si, že to pretrváva aj dnes?“

V. Klaus: „Já myslím, že nevím, jestli tohleto přetrvává, ale je to vždycky relativní, tohleto, kdo se na koho, kdo se na koho dívá z patra. Já jsem měl pocit normálního spolužití, ale, ale je prostě pravda, že, že s postupem času se ukázalo, že to společné bytí se Slovenskem byla jistá historická mimořádnost, která taky nepřetrvala, nepřetrvala žádnou větší, větší krizi a my teď se blížíme ke dnu, ke dnu 15.3. 1939, 85. výročí a pro nás je to prostě jeden z nej, nejnegativnějších, nejsmutnějších dnů české, české historie. No, a samozřejmě, když si připravuju projev na tohleto téma, za pár dní už to je, no, tak, tak samozřejmě si při tom zopakuju nějaké věci a uvědomím si, že, že toho 15.3., a dokonce ne 15.3., ale už 14.3. prostě Slovensko vyhlásilo, že jde bez Čechů a tak dále. Čili, vždycky každá větší dějinná událost ukázala, že nejsme jedno, jedna duše a jedno tělo, ale myslím, že jsme byli dlouho schopni spolu racionálně žít. Já bych si moc přál, aby to bylo prostě i teď.“

Moderátor: „Českej vládě nemožno v spornej otázke Ukrajina, uprieť snahu a iniciatívu, oni sa naozaj snažia niečo urobiť tak, aby tá ruská federácia nezvíťazila. Teraz je to iniciatíva Petra Fialu. Ten zbiera peniaze na nákup 800 000 delostreleckých granátov. Viete niečo o tom viac, ako sa to vôbec dá, také množstvo a kde obstarat' v dnešnom svete?“

V. Klaus: „Nezlobte se, nevím o tom nic a je mi to trošku zvláštní a myslím, že je to pouze taková horečná iniciativa této české vlády, která ví, že je velmi neoblíbená ve své vlastní zemi a která hledá únik do vnějších záležitostí a v těch jakoby se osvědčit a s nadějí, že by mohla díky tomu získat nějakou podporu české veřejnosti. Nevím o tom, samozřejmě, nic. Nevím, kde by se ty peníze daly sebrat. Mám velké obavy o tom, jak se budou sbírat. Mám velké obavy, kolik se bude za ty granáty platit, že to bude bez výběrových řízení, dneska slavných v celé evropské unii a tak dále. Takže, nevím, nevím o tom, ale opravdu nic a dokonce se přiznám, že ani vědět nechci.“

Moderátor: „Spomínali ste, že máte veľmi dobrý vzťah k Slovensku. Ako si ho budete pestovať? Máte ešte na Slovensku pripravené nejaké ďalšie aktivity, stretnutia?“

V. Klaus: „Tak, já jsem přijel na dva dny. Včera jsem tady měl besedu v jednom bratislavském klubu, kde přišla spousta lidí...“

Moderátor: „A moderoval to Milam Markovič, ak si správne spomínam.“

V. Klaus: „Tak, tak...hodinu jsme si povídali s prezidentem Gašparovičem o všech těchto věcech. Velmi mě potěšilo, že je v mimořádně dobrém fyzickém stavu, to jsem, to mě opravdu, z toho mám radost. Jsem tady u vás, za chvíli půjdu k premiérovi Ficovi, odpoledne máme ještě velkou besedu v Deníku Štandard a tak dále. Tak, ale večer honem zpátky, tak člověk má hlavní věci doma. Tohleto to je výlet.“

Moderátor: „A prečo je to podľa vás dôležité?“

V. Klaus: „Proč je důležité být tady? No, ne, tak zaprvé, zaprvé jedna věc by byla důležitost bez toho, co se stalo minulý týden a druhá věc je poté, co se stalo ten minulý týden. Já, já jsem původně myslel, že tady vyndám mobil a budu předčítat esemesky, které mi, které mi píšou, píšou lidi. Vyřídte tam, prosím, že se omlouváme a že se stydíme za to, co udělal náš premiér a tak dále. Nebudu, nebudu ty esemesky číst aby sme to zdržovali tady, ale to říkám, to bylo nečekané zauzlení té mé návštěvy tady po roce, po roce na Slovensku. Jezdím sem rád. S řadou, s řadou lidí jsem v kontaktu a doufám, že budu. Kde jsou ty časy, když jsem chodil po Tatrách a s manželkou, a po Liptově a v Západních Tatrách a po Roháčích. To už teď...starší lidé, už na ty velké kopce nevylezou.“

Moderátor: No, možno by som vám mohol dať jeden tip, čo sa týka vašej basketbalovej minulosti, tu kúsok odtiaľto je krásne zrekonštruovaná hala na Trnavskej ulici, kde ste určite takisto odohrali nejaký zápas. Možno že by to stálo za pohľad a za spomienku.“

V. Klaus: „To by bylo hezký. Já jsem původně prvně tady hrál první svůj ligovej zápas 20 let předtím, než jste se narodil, pane redaktore. Na podzim '59 a to jsem dal svůj první ligovej koš tady a to bylo, to bylo u Dunaje tam v té...“

Moderátor: „Pravdepodobne na FTVŠ alebo v PKO.“

V. Klaus: „V PKO. To byl park kultury, nebo co to bylo.“

Moderátor: „Park kultúry a oddychu.“

V. Klaus: „Takže, tam jsem prvně hrál v té době párkrát.“

Moderátor: „Tam už tú telocvičňu nenájdete, ale tá na Trnavskej ešte stojí.“

V. Klaus: „Ta je zrušena, to už jste...vy rostete a bouráte, bouráte staré věci. Ano, takže já tady kontakty mám rád a vzpomínám na ty basketbaly.“

Moderátor: „My budeme veľmi radi, keď nás opäť navštívite, pán prezident. Veľmi pekne Vám ďakujem.“

V. Klaus: „Ďakuji taky pěkně a zdravím tady na Slovensku.“

Moderátor: „Příjemný deň. Dámy a páni, toľko z dnešnej Témy dňa, ďakujem vám za pozornosť a čas, ktorý ste jej venovali. Zajtra budeme pokračovať v diskusiách s prezidentskými kandidátmi.“

20:40:35 Koniec programu *Téma dňa*

20:40:36 Zvukovo-obrazový komunikát, program *Počasie*, zvukovo-obrazový komunikát, reklamný blok, zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na programy *Kráľ na ťahu*, *Zdravie*, program *Flešky*, program *Zdravie*.

20:59:59 Koniec záznamu